

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA ÚSTECKÉHO KRAJE

**DOPROVODNÝ DOKUMENT
STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY
NA ÚZEMÍ ÚSTECKÉHO KRAJE
NA OBDOBÍ 2012 – 2016**

Ústí nad Labem – aktualizace 2014

Obsah

1 ÚVOD	2
2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE	5
2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji	5
2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji roce 2013	9
2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR	12
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti	13
2.2.3 Oběti trestné činnosti	14
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti	15
2.3.1 Majetková kriminalita	15
2.3.5 Přestupky	18
2.3.6 Bezpečnost silničního provozu	18
2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje	18
2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji	20
2.5.1 Okres Děčín	20
2.5.2 Okres Chomutov	22
2.5.3 Okres Litoměřice	23
2.5.4 Okres Louny	24
2.5.5 Okres Most	25
2.5.6 Okres Teplice	27
2.5.7 Okres Ústí nad Labem	28
2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2013	30
2.5.9 Pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2012	31
2.6 Analýza rizikovitosti územních jednotek v kraji	31
2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2013	32
3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	36
3.1 Základní demografické údaje	36
3.2 Vývoj počtu obyvatel	36
3.3 Věková struktura obyvatelstva	37
3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva	37
3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje	38
3.6 Průmysl v regionu	38
3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost	39
3.8 Školství	40
3.9 Sociální služby a zdravotnictví	40
3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)	41
3.10.1 Děti a mladiství	41
3.11.2 Dospělí	63
4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	69
4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR	69
4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na období 2012 – 2015	71
4.1.1 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2012 – 2016	71
4.1.3 Typy projektů prevence kriminality	72
4.1.4 Policie ČR	77
4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	78
4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování	78
4.2.2 Financování sociálních služeb	80
4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ	81
Podrobnosti k tomuto dotačnímu titulu Ministerstva zdravotnictví ČR jsou k dispozici:	81
4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	81
4.4.1 Probační programy pro mladistvé realizované v kraji	82
4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	83
4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči	84
4.5.2 Programy vyhlašované MŠMT	85
4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY	86
4.6.1 Sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené romské lokality	87
4.6.2 Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách	89
4.6.3 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity	89

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY	90
4.8 ÚSTECKÝ KRAJ	92
4.8.1 Odbor sociálních věcí a zdravotnictví.....	92
4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	93
4.9 OBCE ÚSTECKÉHO KRAJE	94
4.10 NADACE A NADAČNÍ FONDY	94
5 VÝSLEDKY A SHRNUÍ.....	95
6 ZÁVĚR.....	97
Seznam použité literatury.....	98
Internetové zdroje	98
Seznam použitých zkratk	99
Seznam tabulek	100
Seznam grafů a obrázků	101
PŘÍLOHA.....	102

1 ÚVOD

Vláda ČR dne 14. 12. 2011 usnesením č. 925 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2012 – 2015 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Systém prevence kriminality je v ní opět rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a nově na lokální (místní). Strategie zároveň přesouvá větší kompetence v oblasti prevence kriminality na kraje.

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

Na realizaci aktivit prevence kriminality obdrží kraj a obce finanční dotaci ze státního rozpočtu.

Aby kraj a obce mohly finanční prostředky na programy prevence kriminality čerpat, je třeba, aby splnily podmínky nastavené Strategií PK ČR. Mezi hlavní podmínky kraje patří zpracovat strategii prevence kriminality na období 2012 – 2016 a tím vytvořit podmínky pro organizaci systému krajské úrovně prevence kriminality.

Strategie prevence kriminality kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází přitom z priorit nové Strategie PK ČR, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Podkladovým materiálem pro tvorbu tohoto strategického dokumentu a preventivních programů je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Ta je rozdělena na tři části:

1. **analýza kriminality v kraji** – rozbor vývoje trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých lokalitách kraje, rozbor kriminality podle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí,
2. **socio-demografická analýza** – rozbor vybraných ukazatelů kraje – vývoj nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura obyvatelstva a jiné. Pozornost je zaměřena především na analýzu vybraných skupin **obyvatelstva ohrožených** sociálním vyloučením,
3. **institucionální analýza pro oblast prevence kriminality** se zaměřuje na činnost subjektů působících na poli prevence kriminality a prevence sociální (orgány státní správy, samosprávy, neziskového a komerčního sektoru). Rozbor byl rozdělen **podle působnosti jednotlivých resortů ministerstev** a jiných centrálních orgánů (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Byl proveden přehled dotačních titulů jednotlivých resortů, ze kterých jsou financovány preventivní aktivity. Větší pozornost byla věnována vybraným sociálním službám, jako hlavním nositelům aktivit sociální prevence.

Aktualizaci Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje provedla opět Pracovní skupina pro prevenci kriminality Ústeckého kraje složená ze zástupců institucí veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tato pracovní skupina zpracovala také Strategii prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2012 – 2016 (dále jen Strategie kraje).

2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE

2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji

Nejvyšší podíl na počtu trestných činů v absolutních číslech má hlavní město Praha (81 837), následují kraje Moravskoslezský (42 846), Středočeský (37 350), Ústecký (29 848) a Jihomoravský (29 806). Nejnižším počtem trestných činů jsou zatíženy kraje Karlovarský, Vysočina, Pardubický a Zlínský kraj (viz tabulka 1).

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích byl obdobný. Ve všech krajích došlo k meziročnímu nárůstu počtu zjištěných trestných činů. K nejvýraznějšímu nárůstu kriminality došlo v hlavním městě (o 13,3 %) a Ústeckém kraji, kde došlo k nárůstu o 8,8 %. Dle poslední statistiky narostl počet zjištěných trestných skutků v Ústeckém kraji v roce 2013 o 2 421 činů. Tím se absolutní počet zjištěných trestných činů vrátil téměř do stejných čísel jako byl v roce 2011.

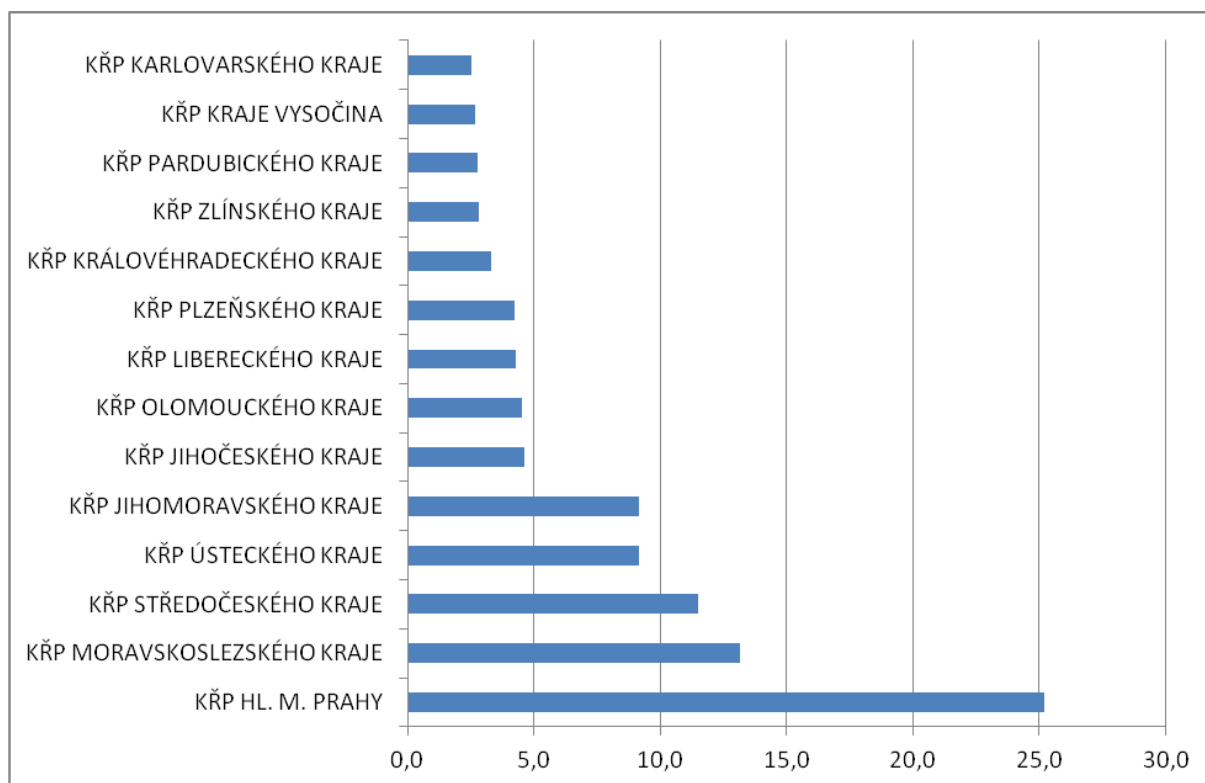
Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel (tzv. indexace), pak na prvním místě zůstává tradičně hl. m. Praha (658,3 trestných činů), kterou s velkým odstupem následují kraje – **Ústecký (361,7 tr. činů)**, Moravskoslezský (350,7 tr. činů). Liberecký (318,3 tr. činů) a Středočeský (286,8 tr. činů). Skladba i pořadí krajů, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností zůstává v průběhu sledovaných let stejná. Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Zlínský (156,9 tr. činů) a Vysočina (171,7 trestných činů). Výrazně rozdílné pořadí z hlediska absolutního počtu trestných činů a trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel zůstává u Karlovarského kraje (14. místo v počtu zjištěných trestných činů, ovšem 6. místo v přepočtu na 10 tis. obyvatel).

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita odhalování a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2012 a 2013 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Počet obyvatel		Celková TČ – abs. počet			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2013
	k 1.1.2013	změna proti roku 2012	rok 2012	k 31.12. 2013	změna –13-12	rok 2012	2013	změna –13-12 (index)	
ČR	10 512 419	-115 726	304 528	325 185	20 657	3 648,4	309,3	22,8	
Praha	1 243 201	-2 012	72 342	81 837	9 629	581,0	658,3	77,3	1
Středočeský	1 302 336	13 391	35 612	37 350	1 738	276,3	286,8	10,5	5
Jihočeský	636 707	238	14 005	15 020	1 015	220,0	235,9	15,9	9
Plzeňský	573 469	1 000	12 822	13 713	891	224,0	239,1	15,1	8
Karlovarský	300 309	-1 766	7 582	8 198	616	251,0	273,0	22,0	6
Ústecký	825 120	-2 103	27 427	29 848	2 421	331,6	361,7	30,1	2
Liberecký	438 609	42	13 003	13 963	960	296,5	318,3	21,8	4
Královéhradecký	551 909	-1 080	10 785	10 787	2	195,0	195,4	0,4	11
Pardubický	515 985	-398	8 994	9 091	99	174,2	176,2	2,0	12
Vysočina	510 209	-1 263	8 543	8 761	218	167,0	171,7	4,7	13
Jihomoravský	1 170 078	2 045	29 533	29 806	275	252,8	254,7	1,9	7
Olomoucký	636 356	-1 332	14 367	14 768	401	225,3	232,1	6,8	10
Moravskoslezský	1 221 832	-120 683	40 623	42 846	2 229	302,6	350,7	48,1	3
Zlínský	586 299	-1 805	8 887	9 197	310	151,1	156,9	5,8	14

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KRP Ústeckého kraje, 2014

Graf 1 – podíly jednotlivých krajů (v %) na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2013

Zdroj: KŘP Ústeckého kraje, 2014

Z tabulky č.1 vyplývá, že v Ústeckém kraji bylo v roce 2013 spácháno o 2 421 trestných skutků více oproti roku 2012. V indexovém vyjádření to představuje navýšení o 30,1 zjištěných skutků na 10 tis. obyvatel (361,7). Kriminalita meziročně narostla o téměř 9 %. Ústecký kraj je v indexovém vyjádření kriminality tradičně na 2. místě mezi kraji ČR po hlavním městě Praze.

Vývoj kriminality (zjištěné) v Ústeckém kraji do roku 2010 klesal, v roce 2011 mírně vzrostl. Rok 2012 se pak vyznačoval poklesem kriminality ve všech krajích ČR, aby v roce 2013 opět zjištěný počet trestných činů narostl. Tento vývoj je zapříčiněn více faktory, zejména pak vysokou a dlouhodobou nezaměstnaností (v ÚK k 31. 12. 2013 – 11,5%), vysokým podílem sociálně vyloučených lokalit a počtem obyvatel v nich žijících v rámci kraje, celkovou strukturou obyvatel kraje a v neposlední řadě také udělenou amnestií na počátku roku 2013.

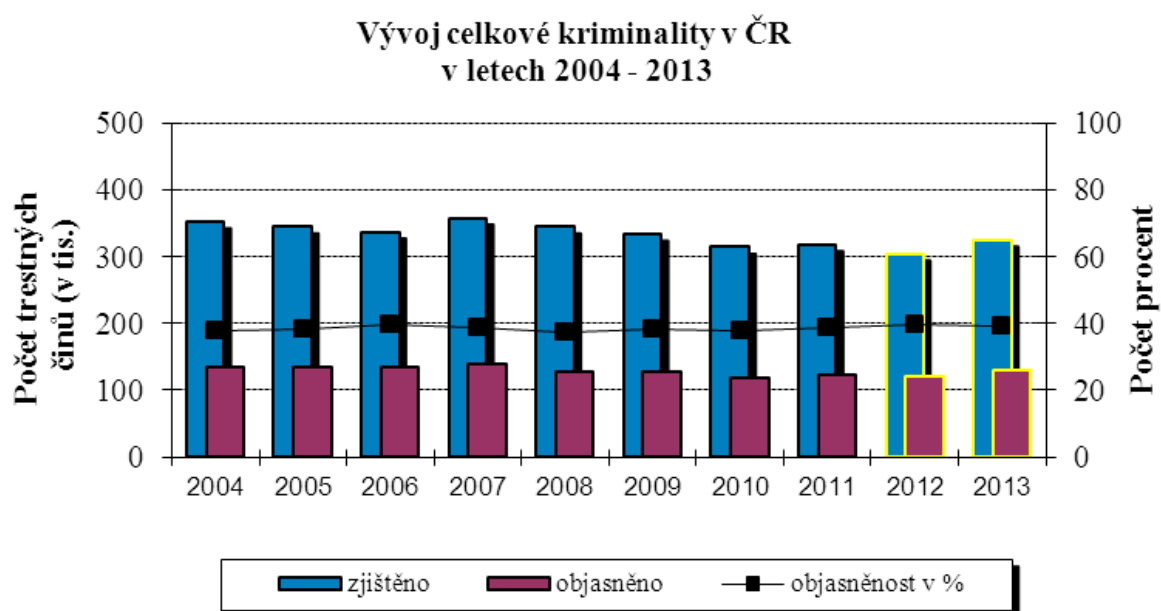
Také z vývoje celkové kriminality v rámci celé České republiky vyplývá obdobný trend, tedy že zjištěný počet trestných činů meziročně vzrostl (konkrétně o 20 838 skutků, tj. 6,8%). Přes toto zjištění se jedná o čtvrtou nejnižší hodnotu počtu zjištěných trestných činů za posledních 20 let (vyjádřeno v absolutních číslech).

Pokud se podíváme na vývoj celkové kriminality v Ústeckém kraji od roku 2009 do roku 2013 zjistíme, že se zde celková kriminalita mírně zvýšila (+0,6%). Ústecký kraj se tak zařadil k dalším dvěma krajům (Olomouckému a Moravskoslezskému), kde došlo v rámci sledovaného období k nárůstu celkové kriminality, v ostatních krajích ČR došlo ke snížení.

Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2009 až 2013 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Evidovaná celková trestná činnost					meziroční odchylky v %				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009 až 2010	2010 až 2011	2011 až 2012	2012-2013	2009 až 2013
ČR	332 829	313 387	317 177	304 528	325 185	-5,8	1,2	-4,0	6,8	-2,3
Praha	84 133	74 028	74 122	72 342	81 837	-12,0	0,1	-2,4	13,1	-2,7
Středočeský	41 171	38 217	37 654	35 612	37 350	-7,2	-1,5	-5,4	4,9	-9,3
Jihočeský	14 283	15 298	14 820	14 005	15 020	7,1	-3,1	-5,5	7,3	5,2
Plzeňský	14 296	13 843	13 752	12 822	13 713	-3,2	-0,7	-6,8	6,9	-4,1
Karlovarský	8 834	7 939	8 110	7 582	8 198	-10,1	2,2	-6,5	8,1	-7,2
Ústecký	29 670	29 438	30 287	27 427	29 848	-0,8	2,9	-9,4	8,8	0,6
Liberecký	14 692	13 764	13 674	13 003	13 963	-6,3	-0,7	-4,9	7,4	-5,0
Královéhradecký	11 435	11 121	11 004	10 785	10 787	-2,7	-1,1	2,0	0	-5,7
Pardubický	9 226	8 877	9 160	8 994	9 091	-3,8	3,2	-1,8	1,1	-1,5
Vysočina	8 984	8 678	8 613	8 543	8 761	-3,4	-0,7	-0,8	2,6	-2,5
Jihomoravský	30 095	29 312	29 933	29 533	29 806	-2,6	2,1	-1,3	0,9	-1,0
Olomoucký	14 235	13 721	14 347	14 367	14 768	-3,6	4,6	0,2	2,8	3,7
Moravskoslezský	41 731	39 721	42 474	40 623	42 846	-4,8	6,9	-4,4	5,5	2,7
Zlínský	10 044	9 430	9 227	8 887	9 197	-6,1	-2,2	-3,7	3,5	-8,4

Zdroj: MV ČR, 2013

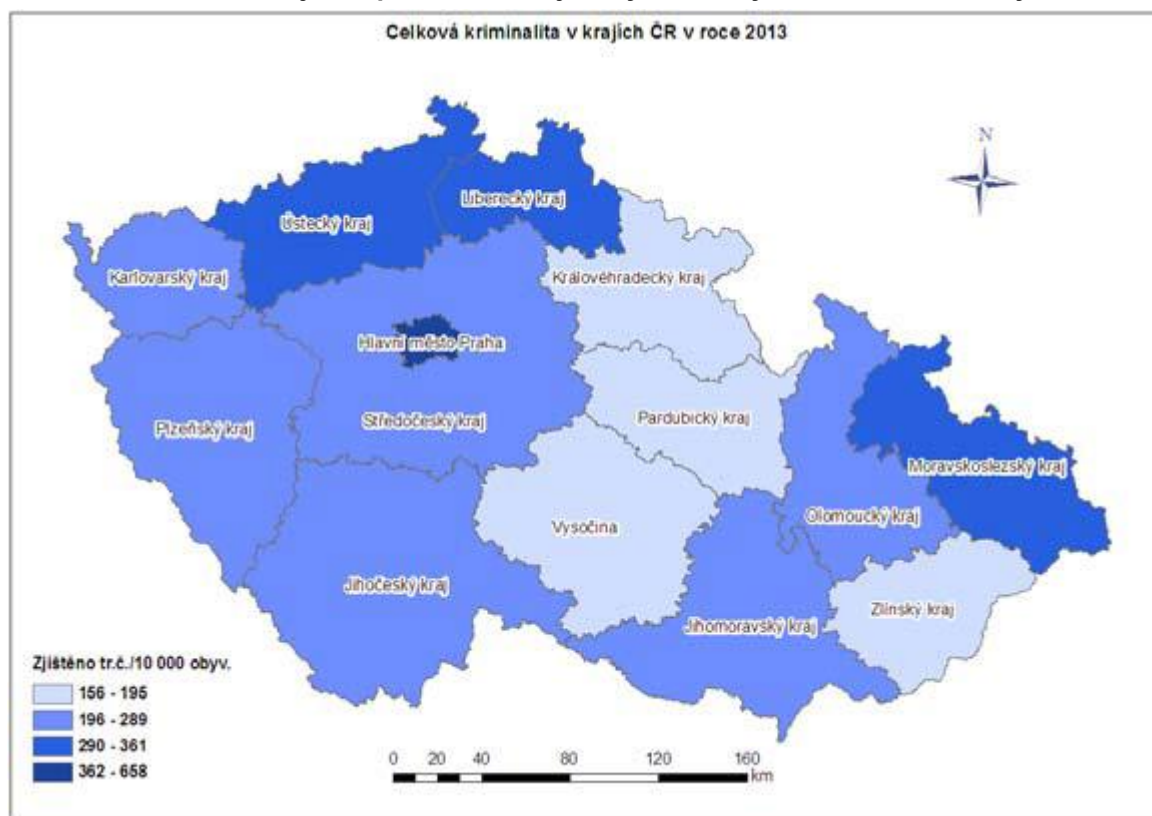
Graf 2 – vývoj kriminality v ČR v letech 2004– 2013

Zdroj: MV ČR, 2014

Níže je sestaveno pořadí zatíženosti krajů (VÚSC) dle počtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel v roce 2013. Jak bylo již uvedeno, Ústecký kraj se s 361,7 trestnými činy řadí na druhé místo mezi kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Na třetí příčce je Moravskoslezský kraj. Graficky je vše znázorněno na obrázku 1.

1. Praha - 658,3	8. Plzeňský – 239,1
2. Ústecký – 361,7	9. Jihočeský – 235,9
3. Moravskoslezský – 350,7	10. Olomoucký – 232,1
4. Liberecký – 318,3	11. Královéhradecký – 195,4
5. Středočeský – 286,8	12. Pardubický – 176,2
6. Karlovarský – 273,0	13. Vysočina – 171,7
7. Jihomoravský – 254,7	14. Zlínský – 156,9

Obrázek 1 – zatížení krajů ČR podle indexu zjištěných trestných činů na 10 tis. obyv. v roce 2013

Zdroj: MV ČR, 2014

2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji roce 2013

Z hlediska celkového vývoje kriminality se trestná činnost v Ústeckém kraji pozvolna v letech 2008-2010 snižovala, v roce 2011 došlo ke zvýšení (a to v meziročním srovnání o téměř 3%). V roce 2012 pak došlo k výraznému meziročnímu snížení celkové evidované trestné činnosti v Ústeckém kraji.

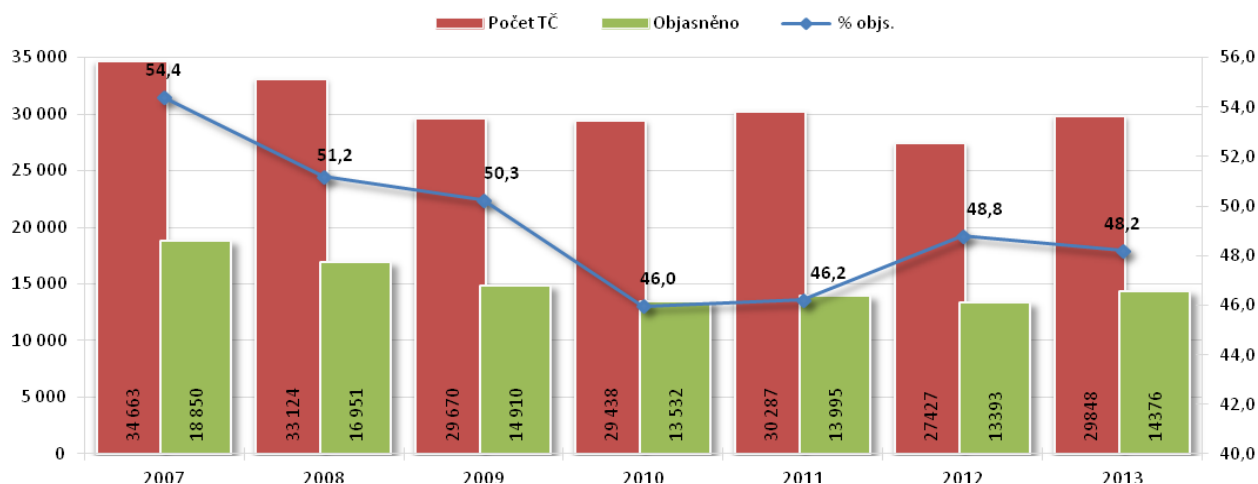
V roce 2013 pak došlo k opětovnému nárůstu celkové evidované trestné činnosti, která se blížila roku 2011. To bylo způsobeno několika faktory – neustále narůstajícím počtem osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách v rámci kraje, celkovou strukturou obyvatel (nízká kvalifikace) a také udělenou amnestií na počátku roku 2013. Za vzrůstající kriminalitou lze také hledat další faktory, které jí nahrávají, a to pravicový extremismus, vysoká výkupní cena kovů a dostupnost návykových látek (viz graf 3 a 4).

Nejvyšší nárůst trestné činnosti byl zaznamenán u majetkové kriminality (+1 810 skutků, +10,9%), což je 2.nejvyšší absolutní i procentuální nárůst v porovnání s ostatními krajskými ředitelstvími. I přes to, že došlo k významnému navýšení majetkové kriminality, je PČR odhadováno, že její další významná část zůstává latentní. Další nárůst kriminality byl zaznamenán u kategorie hospodářské a informační kriminality (+ 365 skutků, +15,3%), tím byl zastaven trend snižování hospodářské trestné činnosti předcházejících sedmi let. Tento nárůst je zejména zapříčiněn zvýšením počtu úvěrových podvodů. Také bylo zaznamenáno navýšení počtu trestných činů v oblasti korupce (+27 skutků, +90%), v oblasti drogové kriminality (+90 skutků, +31,3%), u násilné kriminality (+165 skutků, +8,7%).

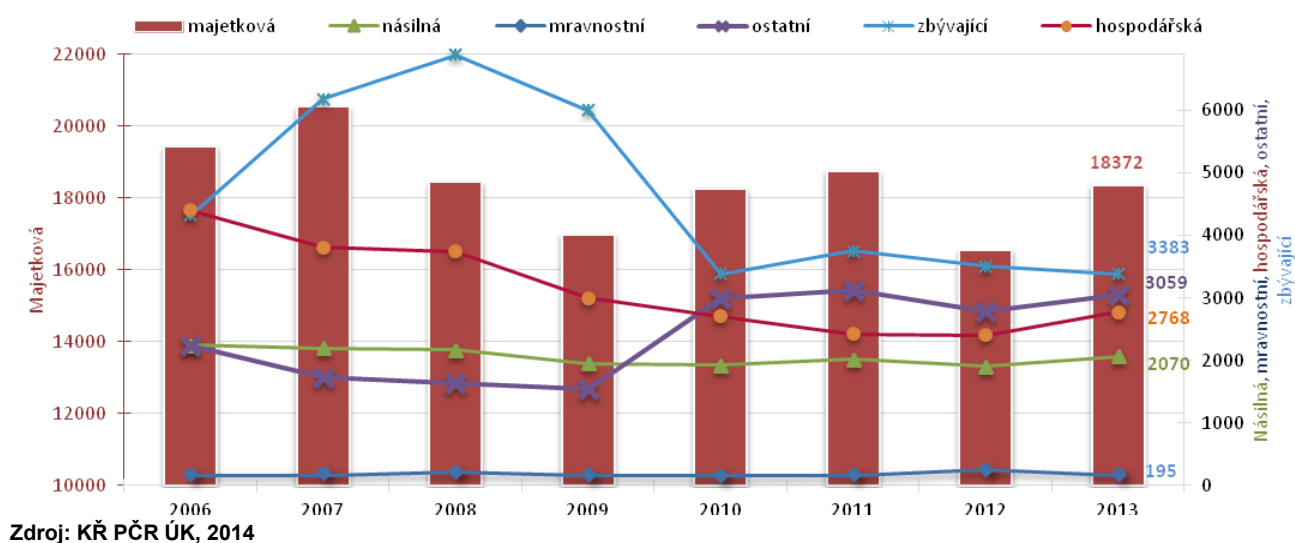
Naopak k významnému snížení došlo v oblasti mravnostní trestné činnosti (-67 skutků, -25,6%).

Struktura trestné činnosti se v porovnání s předcházejícím obdobím opět výrazně neliší. V roce 2013 nadále zaujímá největší podíl 61,6% na zjištěné kriminalitě majetková trestná činnost, druhý nejvyšší podíl zaujímá zbývající kriminalita (11,3%), na třetím místě je pak ostatní kriminalita (10,2%).

Graf 3 – Vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2007 - 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Graf 4 - Vývoj a struktura celkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2006 – 2013

Výrazný vývoj ve zbývajících kriminalitě v letech 2006-2010 byl způsoben legislativní změnou, kdy vznikl a následně zanikl trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (podle §180 písm.d) a legislativní změnou u trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky (podle §201 zákona č. 140/1961 Sb.).

Objasněnost kriminality zůstala v roce 2013 na obdobné úrovni jako v roce 2012 (48,2%), tj. snížení o 0,6%. Je třeba vyzdvihnout významné zvýšení objasněnosti hospodářské kriminality (+6,8%). Níže v tabulce 3 je možné sledovat základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2013.

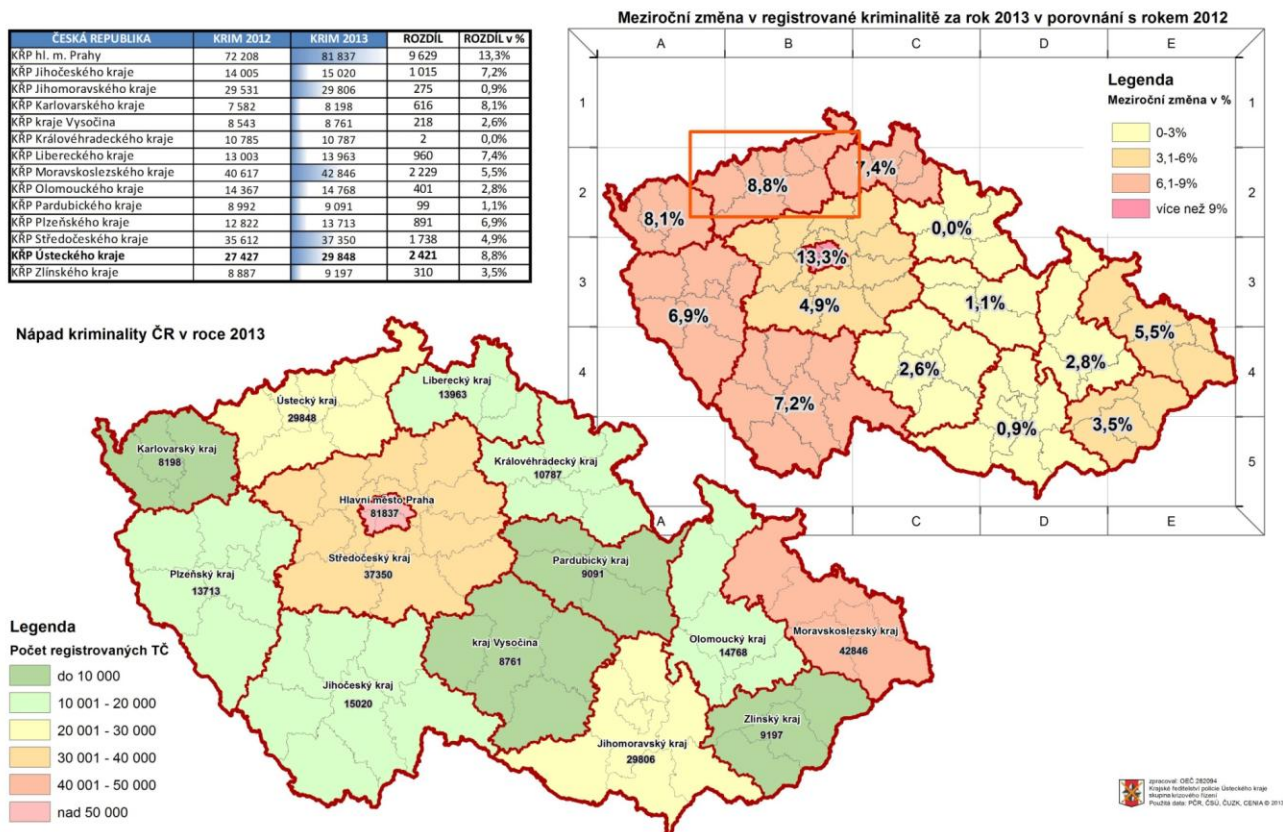
Tabulka 3 – základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2013

kriminalita celkem	29 848	(+2 421)
kriminalita na 10 tis. obyvatel	361	(+29)
objasněno skutků	14 376	(+983)
stíháno osob	13 740	(+630)
objasněnost v %	48,2 %	(-0,6 %)
způsobené škody	1 528,9 mil. Kč	(-38,6 %)
zajištěné škody	159,9 mil. Kč	(+56,4 %)
zkrácené přípravné řízení:		
počet skutků	6 174	(+601)
stíháno osob	6 053	(+460)

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Obrázek 2 – Meziroční srovnání trestné činnosti v Ústeckém kraji – v porovnání s ostatními kraji v ČR

Bezpečnostní situace v Ústeckém kraji v roce 2013 v porovnání s rokem 2012
porovnání s ostatními kraji v ČR

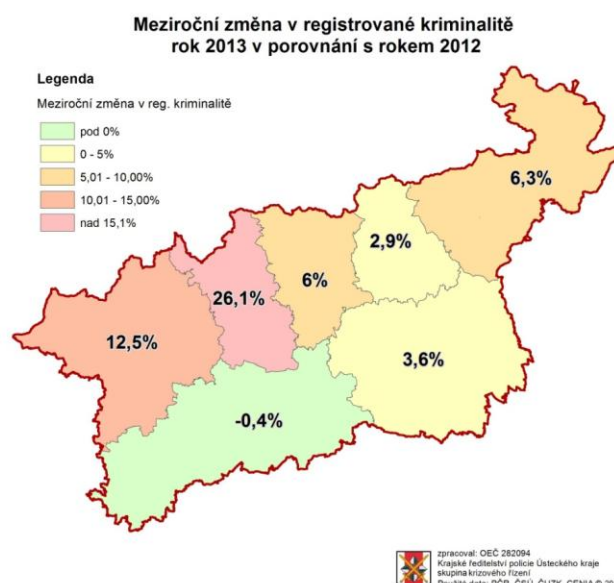
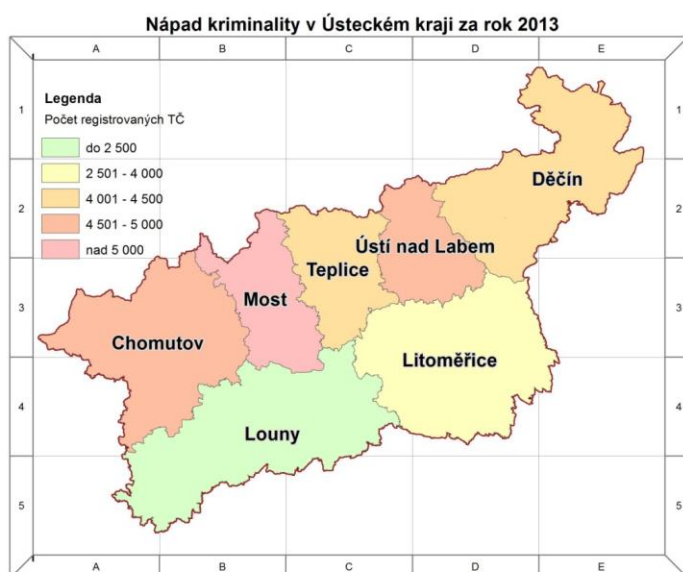

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Na obrázku 2 je možné vidět změny v registrované kriminalitě za rok 2013 v porovnání s rokem 2012, a za jednotlivé kraje v rámci České republiky. Změny ve všech krajích se bohužel týkaly navýšení registrované kriminality. Nejvíce se tato změna dotkla hlavního města Prahy (meziroční navýšení o 13,3%), následoval Ústecký kraj (navýšení o 8,8%) a Plzeňský kraj (8,1%). Nejméně se změny dotkly Královéhradeckého kraje (2 případy, v procentním vyjádření nedošlo k žádným změnám), následoval Jihomoravský kraj (navýšení pouze o 0,9%) a Pardubický kraj (o 1,1%).

Obrázek 3 – Meziroční změna v registrované kriminalitě**Meziroční změna v registrované kriminalitě v Ústeckém kraji
rok 2013 v porovnání s rokem 2012**

NÁZEV	KRIM 2012	KRIM 2013	ROZDÍL	ROZDÍL v %
ÚO Děčín	4 102	4 361	259	6,3%
ÚO Chomutov	4 413	4 964	551	12,5%
ÚO Litoměřice	3 519	3 644	125	3,6%
ÚO Louny	2 397	2 388	-9	-0,4%
ÚO Most	4 261	5 374	1 113	26,1%
ÚO Teplice	4 159	4 407	248	6,0%
ÚO Ústí nad Labem	4 576	4 710	134	2,9%
ÚO celkem	27 427	29 848	2 421	8,8%

zpracoval: OEČ 282094
Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
skupina krizového řízení
Použitá data: PČR, CSÚ, ČÚZK, CENIA © 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Obrázek 3 se věnuje meziroční změně v registrované kriminalitě v roce 2013 na území Ústeckého kraje, konkrétně v jednotlivých územních odborech PČR, v porovnání s rokem 2012. Nejvíce, a to o 26,1%, se zvýšila registrovaná kriminalita u ÚO Most, o 12,5% se zvýšila u ÚO Chomutov a o 6,3% se zvedla v porovnání s rokem 2013 u ÚO Děčín. K jedinému snížení registrované kriminality na území Ústeckého kraje došlo u ÚO Louny, a to nepatrně o 0,4%.

2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR

Kriminogenní faktory v regionu se opět nijak výrazně neodlišují od situace v minulém období. Významnou úlohu zde má vysoký počet tzv. **sociálně vyloučených lokalit** na území Ústeckého kraje, kde se soustřeďují rodiny plně závislé na dávkách státní sociální podpory, či spíše dávkách hmotné nouze. Nízká úroveň vzdělanosti a právního vědomí těchto osob omezuje jejich možnosti uplatnění na trhu práce, což v důsledku vede k nižším příjmům a snížení jejich životní úrovně. Ve snaze zlepšit si životní úroveň se dopouštějí často trestné činnosti. Rovněž vysoká míra frustrace z praktické nemožnosti dosáhnout na statky (symbolizující v současné většinové společnosti úspěch) vyvolává u těchto osob hlubokou frustraci a agresivitu vůči svému okolí a u dospívající generace pak také vůči vrstevníkům.

Vlivem **migrace** osob z těchto sociálně vyloučených lokalit do oblastí, kde nebyly osoby s nízkým sociálním statusem dosud registrovány (nebo jen minimálně), dochází k rozšíření kriminogenního chování do nových lokalit, čímž roste nebezpečí vzniku nových vyloučených

lokalit, nebo rozšíření stávajících vyloučených lokalit (např. na teritoriu územních odborů Děčín, Chomutov, Most, Teplice). V souvislosti s tímto jevem pak dochází k devalvaci cen nemovitostí v dříve lukrativních lokalitách.

Současně se stupňuje sociální napětí mezi sociálně vyloučenými osobami a ostatní populací. Ta z velké části vnímá osoby z vyloučených lokalit jako osoby čerpající různé sociální dávky, aniž by kdy samy přispěly do sociálního systému. Napětí vzrůstá postupně tak, jak dopadají postupně důsledky ekonomické krize na obyvatele (ztráta zaměstnání - nezaměstnanost, zdražování energií, potravin apod.). V Ústeckém kraji také přibývá na významu další kriminogenní faktor, a sice narůstající **spotřeba návykových látek**, a to zejména v sociálně vyloučených lokalitách kraje. Lze tedy v budoucnu očekávat obdobný socio-ekonomický a socio-demografický vývoj i v dalších lokalitách Ústeckého kraje.

V roce 2013 zůstává také v popředí další z demografických kriminogenních faktorů, a sice početná **vietnamská komunita**, která se v Ústeckém kraji významně podílí na drogové kriminalitě.

Za nový, významný, kriminogenní faktor lze také považovat udělenou **amnestii** na počátku roku 2013. V této souvislosti se na území Ústeckého kraje vrátilo cca 800 propuštěných vězňů, kteří zde mají trvalý pobyt. Příliv těchto osob se projevil ve vysokém nápadu zejména majetkové trestné činnosti. Nejvíce byl tímto jevem zasažen okres Most – tomu také odpovídal nejvyšší meziroční nárůst registrované kriminality ve srovnání s rokem předchozím (na území Ústeckého kraje).

Tradičním kriminogenním faktorem je dále skutečnost, že Ústecký kraj je příhraniční kraj se **společnou hranicí se SRN**, jímž vedou hlavní migrační trasy (železniční koridor na trase Vídeň – Praha – Berlín a Budapešť – Praha – Berlín, trasa dálnice D8 – BAB17 (Praha – Drážďany). Přímé sousedství se SRN a návštěvy občanů SRN v příhraničí mimo jiné generují podmínky pro krádeže osobních automobilů a vloupání do osobních automobilů.

Stále významnějšími kriminogenními faktory jsou okolnosti ovlivňující **krádeže barevných kovů**. Mezi tyto faktory řadíme vysokou výkupní cenu kovů, vysoký počet opuštěných a nedostatečně zabezpečených rozsáhlých průmyslových objektů a objektů společností s ukončenou činností, nedostatečná evidence prodávajících či ochota převzít materiál zjevně pocházející z trestné činnosti ze strany zaměstnanců sběren apod. Stále pokračují krádeže kovového materiálu, kabelových propojek v železničních stanicích, signalizačních kabelů aj.

Již standardními kriminogenními faktory se staly **společenské jevy**, které se nijak neodlišují od situace v okolních regionech, např. vysoká oficiální nezaměstnanost, ochota obchodníků (zastavárny, bazary, výkupny barevných kovů) koupit zboží pocházející z trestné činnosti, neochota občanů spolupracovat s policií a následně svědčit u soudu apod.

V Ústeckém kraji také nemůžeme pominout **pravicový extremismus**, který lze stále považovat za další významný kriminogenní faktor. V roce 2013 se v rámci Ústeckého kraje uskutečnilo 12 akcí, které byly organizovány zejména pravicovými extremisty. Aktuálně je možné zaregistrovat novou krajně pravicovou skupinu s názvem Čeští lvi, která se podílí na organizování protiromských pochodů, a to v celé České republice.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.2.2 Pachatelé trestné činnosti

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob se oproti minulému období zvýšil o 4,8 % (+630 osob) na 13 740 osob. Nejvyšší nárůst známých pachatelů byl evidován u územního odboru Chomutov (nárůst o 13,1 %) a Most (+12,3%), naopak pokles byl zaznamenán u územního odboru Děčín (-1,3 %) a Litoměřice (-1,6%). Z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob tvořili muži starší 18 let 81,7 % a ženy starší 18 let 14,6 %. Na základě uvedených statistických údajů lze konstatovat, že o kolik procent v roce 2012 počet

stíhaných a vyšetřovaných osob klesl, tak o téměř stejné procento se v roce 2013 opět navýšil, a dosáhl tak obdobného údaje jako v roce 2011.

Recidivisté zaznamenali ve srovnání s minulým obdobím mírné navýšení v počtu spáchaných skutků (+7,2 %), tak i v kategorii stíhaných a vyšetřovaných osob (+6,2 %). Došlo také k nárůstu jejich podílu na celkově objasněné kriminalitě – podíl 63% (+0,9 %) i na celkově stíhaných osobách – podíl 56,2 % (+0,7 %). Nejčastěji se recidivisté dopouštěli majetkové trestné činnosti, kde spáchali 4 924 skutků (+392; +8,6%).

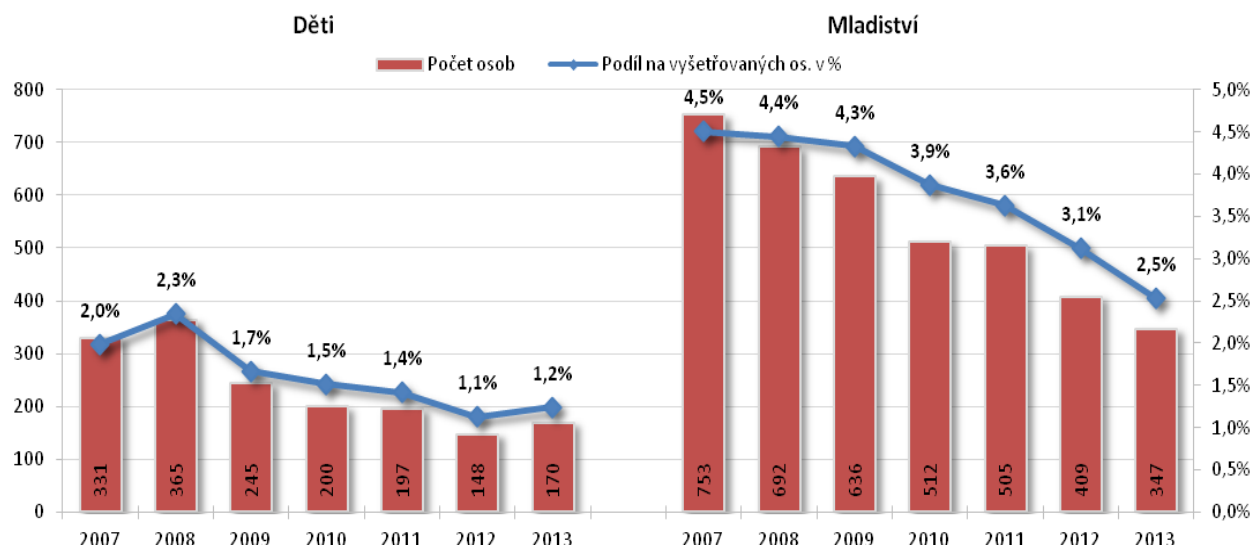
Trestná činnost **cizích státních příslušníků** z pohledu statistiky mírně klesla. Evidováno bylo celkem 639 trestných činů (pokles o 32 skutků) a stíháno a vyšetřováno bylo celkem 556 osob (pokles o 26 cizinců). Z pohledu územních odborů PČR byl největší pokles trestných činů i stíhaných a vyšetřovaných cizinců zaznamenán v územním odboru Most (-20). Nejvíce skutků bylo evidováno u ÚO Teplice (142), Chomutov a Ústí nad Labem (shodně 121). Ze statistik tedy vyplývá, že cizinci se na páchaní trestné činnosti na území Ústeckého kraje významně nepodílejí, jedinou výjimkou je zapojení Vietnamců do obchodu s drogami.

I v tomto roce je možné pozitivně hodnotit vývoj v oblasti kriminality **mládeže** (graf 5), neboť ve statistických ukazatelích došlo (stejně jako v minulém roce) ke snížení počtu spáchaných deliktů a vyšetřovaných osob u kategorie mladistvých, u kategorie dětí bylo zaznamenáno navýšení počtu vyšetřovaných osob.

Z hlediska struktury deliktů mládeže a absolutních počtů vyšetřovaných skutků byl nejvyšší pokles evidován v majetkové kriminalitě (-39), zejména u krádeží vzloupáním do ostatních objektů (-28). Pozitivní je také pokles násilných deliktů mládeže (-35), zejména u loupeží (-12), úmyslného ublížení na zdraví (-12) a vydírání (-9), což je obrácený vývoj oproti roku 2012.

Z hlediska věkové struktury lze obecně uvést, že se delikvence mládeže objevuje počátkem školní docházky. Závažnější delikvence se objevuje tradičně již kolem 12. roku věku. Převládají drobné krádeže, určité druhy omezování (šikana ve škole).

Graf 5 – trestná činnost mládeže v Ústeckém kraji v letech 2007 - 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.2.3 Oběti trestné činnosti

V roce 2013 (1. 8. 2013) nabyl účinnosti zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Tím došlo k rozšíření pojmu oběť a zvýšení práv obětí trestných činů, pro potřeby vykazování v evidenčně-statistickém systému kriminality tento fakt však neměl žádný vliv. V roce 2013 začal při Probační a mediační službě (dále PMS) působit „Tým pro oběti trestných činů“. Jde

o projekt PMS „Proč zrovna já?“ jehož cílem je propojování práce zainteresovaných subjektů (soudů, státních zastupitelství, PMS, NNO zabývajících se pomocí obětí trestných činů, místních samospráv, nemocnic a dalších), využití jejich potencionálu při práci s oběťmi, monitoring situace obětí trestných činů, přispět k rozšiřování myšlenek a principů restorativní justice a hledání role jednotlivých subjektů. Jednotlivé týmy působí ve více městech každého soudního kraje. V rámci Ústeckého kraje funguje v Rumburku, Děčíně, Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově.

V roce 2013 PČR evidovala mírné statistické zvýšení u kategorie obětí trestných činů jako předmětu zájmu pachatele na 2 681 osob (+2,4%). Pokles byl evidován u kategorie nezletilých a mladistvých. Nejčastějšími oběťmi se z hlediska sociálního složení stávají starobní a invalidní důchodci a žáci základní školy. Stále jsou registrovány nejvíce kapesní krádeže, úmyslné ublížení na zdraví, loupeže. Je registrována také činnost vykazující znaky podvodného jednání organizovaných skupin pořádajících pro seniory prodejní zájezdy.

Trvalá pozornost je věnována obětem domácího násilí. V roce 2013 bylo vykázáno 156 osob (došlo ke snížení o 48 oproti roku 2012). Nejvíce případů domácího násilí s vykázáním osoby bylo v rámci územních odborů Ústí nad Labem (46), Teplice (28) a Most (27).

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

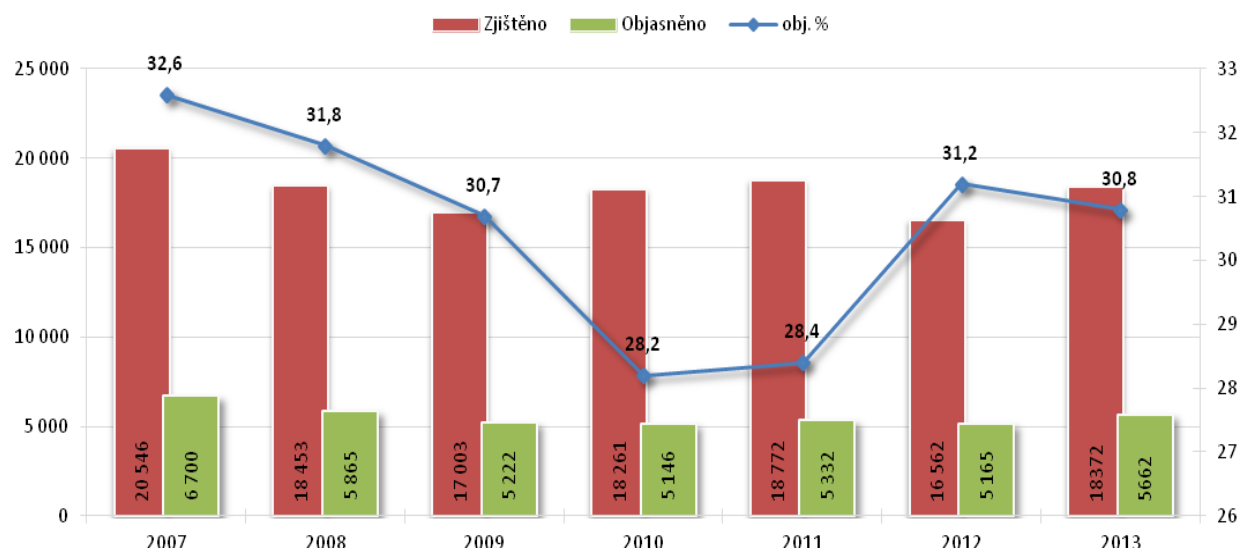
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti

Trestná činnost je Policií ČR sledována a evidována podle jednotlivých druhů – jde o kriminalitu majetkovou, hospodářskou, násilnou, mravnostní či drogovou. V neposlední řadě je sledována také bezpečnost silničního provozu a přestupky. Níže budou tyto druhy trestné činnosti analyzovány.

2.3.1 Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost meziročně výrazně narostla. Její nárůst byl 2. nejvyšší v porovnání s ostatními krajskými ředitelstvími Policie ČR. I přes toto navýšení zůstává počet majetkových trestných činů pod úrovní nápadu v roce 2011. V rámci Ústeckého kraje zaznamenaly nárůst všechny územní odbory, vyjma Loun. Nejvyšší nárůst byl registrován u ÚO Most (+930; +35,5%) a v Chomutově (+328; +12,9%). Objasněnost majetkové kriminality nepatrně poklesla (-0,4%), přesto bylo dosaženo vyšší objasněnosti než v roce 2011. Nejvyšší objasněnost je vykazována u ÚO Ústí nad Labem (38,3%) a Děčín (36,1%), naopak nejnižší u ÚO Most (23,3%).

Graf 6 – vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

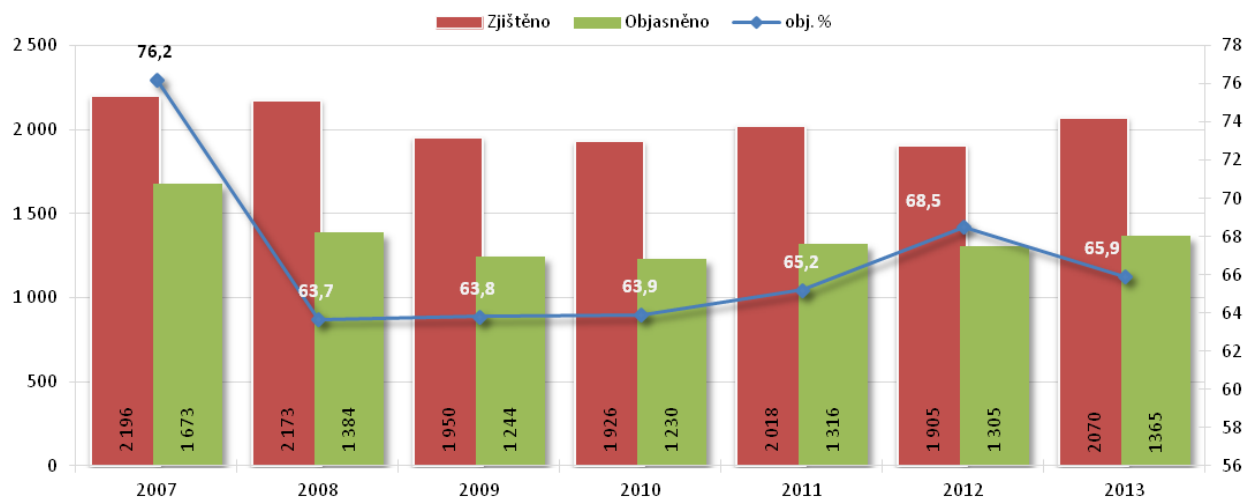
Na tuto skutečnost je PČR reagováno mnohými opatřeními, z nichž je možné zmínit posílení výkonu obchůzkové a hlídkové služby, cílené bezpečnostní akce (kontrola heren, zastaváren apod.), zabezpečení zájmových objektů, zapojení široké veřejnosti do zabezpečení vlastního majetku, spolupráce s městskou a obecní policií.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.3.2 Násilná kriminalita

V oblasti násilné trestné činnosti (graf 7) došlo k výraznému nárůstu nápadu na území Ústeckého kraje (+165; +8,7%). Jde o 2.nejvýznamnější nápad v porovnání s ostatními krajskými ředitelstvími PČR. Objasněnost násilné kriminality zaznamenala oproti roku 2012 mírný pokles (-2,6%). Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u ÚO Teplice (+99; +33,1%) a Ústí nad Labem (+45; +14,6%). Naopak k zásadnímu snížení došlo u ÚO v Mostě (-30; -9,5%) a v Lounech (-17; -12,3%). V roce 2013 také došlo ke změně struktury násilných trestných činů – nejvyšší podíl zaujímal omezování domovní svobody (24,4%), loupeže (21%) a úmyslné ublížení na zdraví (20,5%), zatímco v uplynulém roce nejvyšší podíl zaujímaly loupeže.

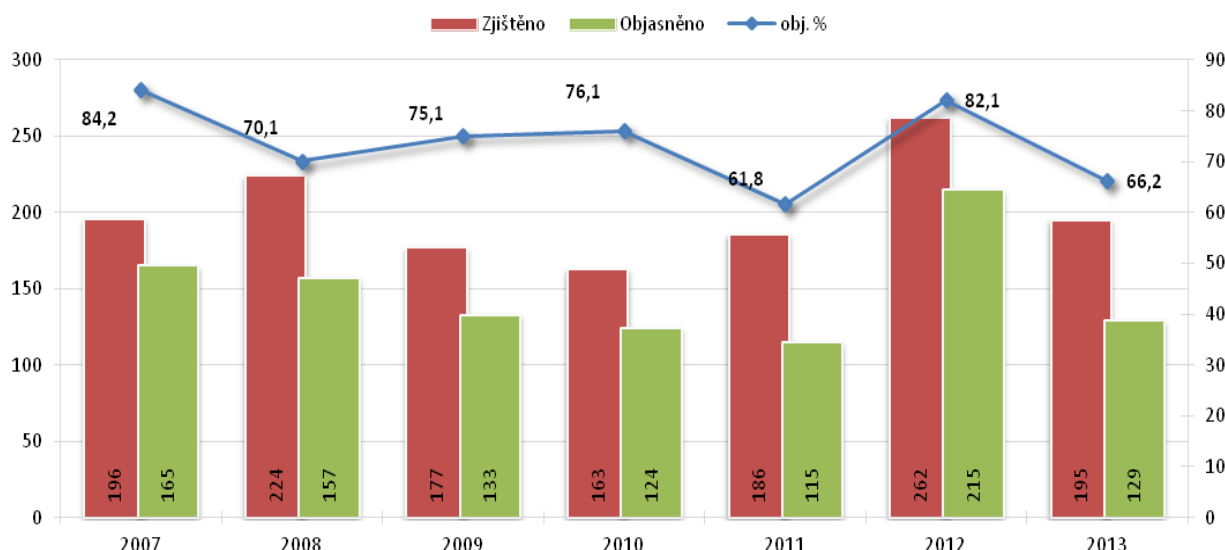
Graf 7 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.3.3 Mravnostní kriminalita

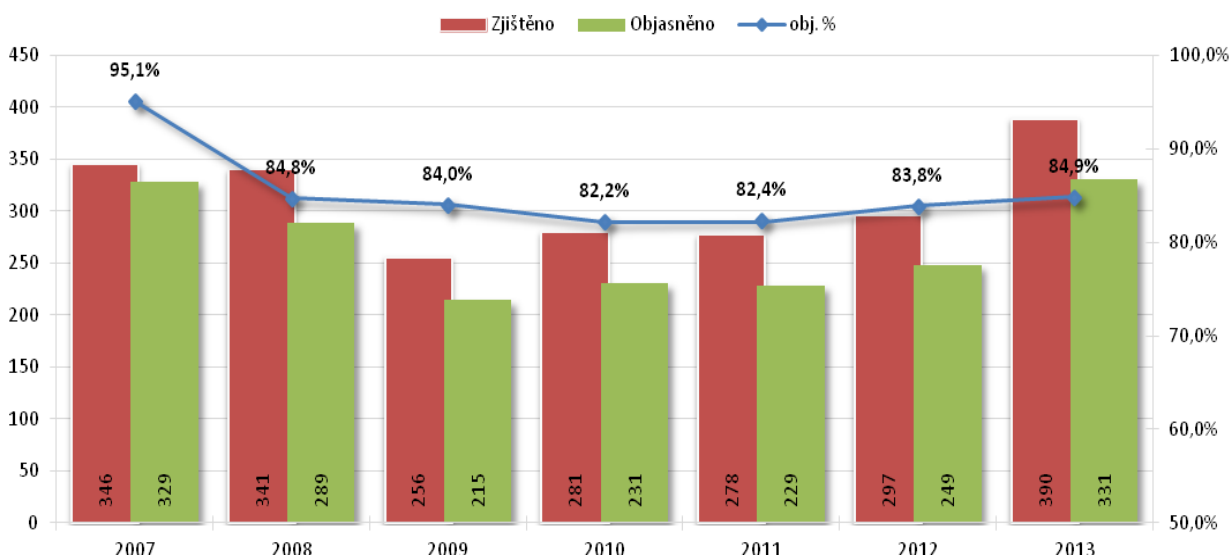
V oblasti **mravnostní kriminality** došlo k výraznému snížení (-67; -25,6%) nápadu deliktů. PČR byl zaznamenán nejvyšší absolutní pokles nápadu v porovnání s ostatními krajskými ředitelstvími. Nejvíce ubylo mravnostní kriminalita u územního odboru v Ústí nad Labem, v Teplicích a Mostě. Zároveň je vhodné podotknout, že na tomto snížení má také podíl ta skutečnost, že v roce 2012 bylo zaznamenáno v Ústeckém kraji nejvyšší navýšení absolutního počtu mravnostních trestných čin v České republice.

Graf 8 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.3.4 Drogová kriminalita

V oblasti **drogové kriminality** došlo v porovnání s předcházejícím obdobím opět ke značnému navýšení (+93, +31,3 %) deliktů. Jde o vyšší navýšení než ke kterému došlo v předcházejícím roce oproti roku 2011. Dle PČR (KŘ PČR ÚK: 2014) souvisí tento zvýšený nápad s vyšší činností při odhalování těchto deliktů, realizovanými opatřeními a vytvořením a následnou činností speciálních týmů zřízených krajským ředitelstvím. Z hlediska územních odborů náleží nejvyšší podíly na drogové kriminalitě v Děčíně (+38; +88,4%) a v Mostě (+35; +76,1%). Nejnižší podíl připadá na Louny (5,1%) s celkovým počtem 20 a největším meziročním poklesem (-8; -28,6%).

Graf 9 – vývoj drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Trestná činnost v oblasti zneužívání omamných a psychotropních látek vykazuje určité znaky, na které PČR upozorňuje: je evidován značný (statisticky však nepodložený) podíl toxikomanů na majetkové trestné činnosti; drogově závislí jsou často pachatelé tzv.

pouličních loupeží; je zaznamenáván zvýšený podíl některých minorit na výrobě, pěstování a distribuci drog; pouliční prodej heroinu ve velké míře zabezpečuje romské etnikum; je zaznamenáváno výrazné snižování ceny pervitinu; do distribuce drog jsou častěji zapojovány ženy, mladiství i nezletilí; většina léků na výrobu pervitinu je nakupována v Polsku a SRN.

2.3.5 Přestupky

Za rok 2013 bylo službou pořádkové Policie ČR v rámci krajského ředitelství zpracováno celkem 30 617 (nárůst o 1 954, tj. o 6,8 %) přestupkových spisů (bez blokového řízení), objasněnost činila 51,8 % (nárůst o 3,7 %). Nárůst řešených přestupků byl evidován všemi územními odbory krajského ředitelství (oproti minulému roku, kdy byl naopak evidován všemi územními odbory pokles řešených přestupků), nejvyšší pak v Chomutově (nárůst o 584, tj. o 17,4%). Objasněnost přestupků se zvýšila téměř u všech územních odborů (vyjma Mostu), největší objasněnost byla zaznamenána v Ústí nad Labem (nárůst o 8,7 %). Počet majetkových přestupků se zvýšil o 5,4 %. Navýšení nápadu přestupků, je možné také přisoudit amnestii, kdy dřívější odsouzení pachatelů bylo zahlazeno a na osoby se hledí, jako by odsouzeny nebyly, tedy při drobné krádeži se dopouští pouze přestupku.

2.3.6 Bezpečnost silničního provozu

V roce 2013 Policie ČR šetřila 8 230 dopravních nehod. V porovnání s předchozím obdobím došlo k nárůstu registrované dopravní nehodovosti o 9 % (+679 dopravních nehod). Nárůst počtu hlášených dopravních nehod lze částečně přičítat nedobrym zkušenostem řidičů při řešení dopravních nehod bez přítomnosti policie na místě prostřednictvím tzv. euroformuláře a následném složitém vyřizování pojistných událostí (obdobná situace jako v předchozím roce). Pozitivně lze hodnotit snížení následků dopravních nehod, kdy bylo usmrceno o 11 osob méně (48 osob), 216 bylo těžce zraněno (nárůst o 31) a 1 554 (-18) lehce zraněno. Největší podíl (52,5%) na příčinách sledovaných nehod má nesprávný způsob jízdy, za ním následuje s 18,8% nepřiměřená rychlost a s 14,7% nedání přednosti v jízdě.

2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje

V této kapitole je sledována trestná činnost v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. V okresech jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými okresy byl stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že byl proveden přepočítání zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na základě indexů bylo následně sestaveno pořadí jednotlivých okresů v kraji. Indexu bylo využito i v jiných kapitolách bezpečnostní analýzy. Níže je uveden vzorec přepočtu:

$$\frac{\text{Počet evidovaných klientů, trestné činnosti atd.}}{\text{Počet obyvatel ve správním obvodu}} \times 10\,000$$

V roce 2013 vzrostl celkový počet trestných skutků evidovaných v kraji ve srovnání s rokem 2012 o 2 421 činů na celkových 29 848 trestných činů, což představuje nárůst o 8,8 %. V indexovém vyjádření narostl průměrný počet zjištěných činů v Ústeckém kraji z 331,6 na 361,7 skutků na 10 tisíc obyvatel, tj. o 30,1 činů více na uvedený počet obyvatel. Nutno podotknout, že v minulém roce se o podobný počet trestných skutků naopak indexové vyjádření snížilo oproti roku 2011. V roce 2013 jsme se tedy dostali v tomto vyjádření na obdobná čísla jako v roce 2011.

V níže uvedených tabulkách pak můžeme nalézt údaje, které se vztahují jak k celkové trestné činnosti v jednotlivých okresech Ústeckého kraje, tak i porovnání některých konkrétních trestných činností mezi jednotlivými okresy našeho kraje. Jde o násilnou a mravnostní trestní činnost (v součtu) a dále jsou sledovány krádeže vloupáním a zvlášť krádeže prosté.

V roce 2013 byl nejvyšší celkový počet trestných činů spáchán v okrese Most (celkem 5 374 skutků), nejnižší počet skutků byl zaznamenán pak (jako v předcházejících letech) v okrese Louny (celkem 2 388 skutků). V meziokresním indexovém srovnání je trestnou činností celkově nejvíce zatížen také okres Most (469,7), následován okresem Chomutov (397,2). Nejméně je trestnou činností zatížen tradičně okres Louny. Jeho index byl 276,5 skutků, což je obdobné jako v předcházejícím roce 2012. Jestliže se pak zaměříme na konkrétní trestnou činnost, násilnou a mravnostní (v součtu) – nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okrese Teplice, při přepočtu na 10 tisíc obyvatel pak v okrese Chomutov, nejméně (a to i v indexovém přepočtu) v okrese Louny. Sledování trestné činnosti – krádeží vloupáním i krádeží prostých ukazuje, že nejvyšší počet těchto skutků, a to jak v absolutních číslech, tak i v indexovém vyjádření, bylo spácháno v okrese Most. Nejméně trestných činů krádeží vloupáním bylo spácháno v okrese Litoměřice (834; v indexové vyjádření 70,06), krádeží prostých v okrese Louny (729; v indexovém vyjádření 84,4).

Tabulka 4 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2013

Okres	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	131 975	4 361	330,4	5	335	25,4	5
Chomutov	124 963	4 964	397,2	2	422	33,8	1
Litoměřice	119 040	3 644	306,1	6	258	21,7	6
Louny	86 378	2 388	276,5	7	136	15,7	7
Most	114 419	5 374	469,7	1	305	26,7	4
Teplice	128 796	4 407	342,2	4	425	33,0	2
Ústí n. L.	119 519	4 710	394,1	3	384	32,1	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Tabulka 5 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2013

Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	131 975	1 005	76,15	5	1 370	103,8	5
Chomutov	124 963	1 060	84,8	3	1 460	116,8	3
Litoměřice	119 040	834	70,06	7	1 224	102,8	6
Louny	86 378	712	82,4	4	729	84,4	7
Most	114 419	1 244	108,7	1	1 862	162,7	1
Teplice	128 796	910	70,65	6	1 455	112,9	4
Ústí n. L.	119 519	1 045	87,43	2	1 512	126,5	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Pozn.: Při výpočtu byl použit počet obyvatel okresů a obcí k 31. 12. 2013.

V níže uvedené tabulce je uveden celkový přehled o pořadí okresů Ústeckého kraje jednak v celkové kriminalitě, tak i v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality v roce 2013.

Po sečtení pořadí jednotlivých okresů kraje v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality nejhůře dopadl okres Most, kde celková kriminalita vzrostla nejvíce oproti roku 2012. Nejlépe pak dopadl okres Louny a Litoměřice.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most – 469,7	1. Chomutov – 33,8	1. Most – 108,7	1. Most – 162,7
2. Chomutov – 397,2	2. Teplice – 33,0	2. Ústí n. L. – 87,4	2. Ústí n. L. – 126,5
3. Ústí n. L. – 394,1	3. Ústí n. L. – 32,1	3. Chomutov – 84,8	3. Chomutov – 116,8
4. Teplice – 342,2	4. Most – 26,7	4. Louny – 82,4	4. Teplice – 112,9
5. Děčín – 330,4	5. Děčín – 25,4	5. Děčín – 76,15	5. Děčín – 103,8
6. Litoměřice – 306,1	6. Litoměřice – 21,7	6. Teplice – 70,65	6. Litoměřice – 102,8
7. Louny – 276,5	7. Louny – 15,7	7. Litoměřice – 70,06	7. Louny – 84,4

2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji

V této kapitole je uveden rozbor trestné činnosti v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR v Ústeckém kraji. Systém obvodních oddělení je rozdělen do čtyř typů podle kritérií stanovených Ministerstvem vnitra ČR. Základními kritérii je velikost obvodu, počet obyvatel obvodu, počet trestných činů spáchaných v dané lokalitě, počet policistů působících v obvodu a jiné. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými stupni obvodních oddělení byl (stejně jako v případě obvodů územních odborů PČR) stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že počet zjištěných trestných činů byl přepočten na 10 tisíc obyvatel.

V Ústeckém kraji je celkem 44 obvodních oddělení Policie ČR a 11 policejních stanic. Přitom některé policejní stanice se pro statistické účely chovají v tomto analytickém dokumentu jako obvodní oddělení (jsou takto v tabulkách uvedena), jindy jsou tyto statistické údaje začleněny do konkrétního obvodního oddělení a již nejsou uváděna v tabulce zvlášť. V Děčíně jsou uváděna dvě oddělení (statistické údaje jsou i PČR vykazována dohromady), v Mostě a Litvínově dvě oddělení. V Chomutově a v Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení (včetně obvodního oddělení v Trmicích, protože v jeho obvodu je i část města Ústí n. L.). Ve městech, kde je zřízeno více obvodních oddělení, nebylo možné zjistit počet obyvatel v jednotlivých obvodech policejních okrsků. Z tohoto důvodu byla velká města srovnávána jako jeden celek s ostatními obvodními odděleními Policie ČR působícími v kraji. V tabulce P2 přílohy je uveden přehled správních obvodů obvodních oddělení Policie ČR a obcí a osad spadajících do jednotlivých obvodů.

2.5.1 Okres Děčín

V okrese Děčín je celkem devět obvodních oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Hřensko). Pro statistické účely je nutné obě obvodní oddělení v Děčíně i policejní stanici v Hřensku mít pod jedním statistickým celkem. Důvodem je skutečnost, že statistický úřad nevykazuje počty obyvatel po jednotlivých územních částech měst a obcí, ale pouze jako celek za konkrétní obec. Přitom 1 obvodní oddělení v Děčíně je složeno z části Děčína – Podmokly a obce Jílové.

V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR (dále OO PČR) v Děčíně. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Šluknov – 441,4 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody OO PČR v Rumburku s 390,3 skutky a v Krásné Lípě, kde bylo zaevidováno 373,4 trestných činů na sledovaný počet obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Benešově n. Pl. Jeho hodnota činila 203,5 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Přes mnohá opatření, která byla zavedena v regionu Šluknovska, se nepodařilo zcela zvrátit skutečnost, že obce tohoto regionu patří k obcím s nejvyšší kriminalitou v okrese Děčín (přepočítáno na 10 tisíc obyvatel).

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově. Jeho hodnota činila 53,4 skutků, což představuje zvýšení téměř o 10 skutků na 10 tisíc obyvatel oproti roku 2012. Na dalších místech skončily obvody OO PČR v Krásné Lípě a Velkém Šenově. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 8,9 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 6 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2013

Okres Děčín		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 993	183	203,5	8	8	8,9	8
Česká Kamenice /IV	7 645	220	287,8	6	14	18,3	7
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	61 566	2 152	349,5	4	156	25,3	4
Krásná Lípá /IV	5 731	214	373,4	3	20	34,9	2
Rumburk / III	16 295	636	390,3	2	35	21,5	6
Šluknov / IV	5 618	248	441,4	1	30	53,4	1
Varnsdorf / II	18 276	542	296,6	5	46	25,2	5
Velký Šenov/IV	7 851	166	211,4	7	26	33,1	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově. Jeho hodnota činila 119,3 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Krásné Lípě a Rumburku. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR ve Velkém Šenově. Jeho hodnota činila 49,7 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index opět zjištěn opět v obvodu OO PČR ve Šluknově. Jeho hodnota činila 147,7 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Děčíně a Krásné Lípě. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Benešově nad Ploučnicí a Velkém Šenově. Jejich hodnota činila 52,3 a 59,9 tr. činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 7 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2013

Okres Děčín		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 993	65	72,3	6	47	52,3	8
Česká Kamenice /IV	7 645	60	78,5	4	67	87,6	5
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	61 566	456	74,1	5	762	123,8	2
Krásná Lípá /IV	5 731	59	102,9	2	56	97,7	3
Rumburk / III	16 295	147	90,2	3	157	96,3	4
Šluknov / IV	5 618	67	119,3	1	83	147,7	1
Varnsdorf / II	18 276	112	61,3	7	151	82,6	6
Velký Šenov /IV	7 851	39	49,7	8	47	59,9	7

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Děčín v roce 2013. Pořadí bylo sestaveno podle zjištěných

indexů. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadly obvody OO PČR ve Šluknově a Krásné Lípě (oproti roku 2012 si pořadí prohodily). Naopak nejlépe dopadly obvody PČR v Benešově n. Pl., Velkém Šenově a Varnsdorfu. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Šluknov – 441,4	1. Šluknov – 53,4	1. Šluknov – 119,3	1. Šluknov – 147,7
2. Rumburk – 390,3	2. Krásná Lípa – 34,9	2. Krásná Lípa – 102,9	2. Děčín – 123,8
3. Krásná Lípa – 373,4	3. Velký Šenov – 33,1	3. Rumburk – 90,2	3. Krásná Lípa – 97,7
4. Děčín – 349,5	4. Děčín – 25,3	4. Č. Kamenice – 78,5	4. Rumburk – 96,3
5. Varnsdorf – 296,6	5. Varnsdorf – 25,2	5. Děčín – 74,1	5. Č. Kamenice – 87,6
6. Č. Kamenice – 287,8	6. Rumburk – 21,5	6. Benešov n. Pl. – 72,3	6. Varnsdorf – 82,6
7. Velký Šenov – 211,4	7. Č. Kamenice – 18,3	7. Varnsdorf – 61,3	7. Velký Šenov – 59,9
8. Benešov n. Pl. – 203,5	8. Benešov n. Pl. – 8,9	8. Velký Šenov – 49,7	8. Benešov n. Pl. – 52,3

2.5.2 Okres Chomutov

V okrese Chomutov je celkem osm obvodních oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Radonice) – ta je PČR zařazena pod OOP Březno, nebude tedy již sledována samostatně jako v předchozích letech. V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Chomutově. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Jirkově – 468,6 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody PČR v Chomutově s 446,4 skutky a v Březně, kde bylo zaevidováno 329,0 trestných činů. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Klášterci nad Ohří. Jeho hodnota činila 279,9 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Klášterci nad Ohří. Jeho hodnota činila 37,6 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Chomutově a Jirkově. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Březně. Jeho hodnota činila 23,5 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. Ze statistických údajů lze vyčíst, že u této sledované kriminality nejsou takové rozdíly mezi jednotlivými obvodními odděleními jako tomu bylo v roce 2012.

Tabulka 8 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2013

Okres Chomutov		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov -3 (III)	53 743	2 399	446,4	2	200	37,2	2
Březno/ IV Radonice	7 234	238	329,0	3	17	23,5	6
Jirkov/ II	24 074	1 128	468,6	1	82	34,1	3
Kadaň/ III	18 666	586	313,9	5	48	25,7	5
Klášterec n. O. (III)	16 503	462	279,9	6	62	37,6	1
Vejprty / IV	4 743	151	318,4	4	13	27,4	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Jirkově. Jeho hodnota činila 125,4 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR ve Vejprtech a v Březně. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Klášterci nad Ohří. Jeho hodnota

činila 49,7 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. U OOP Vejprty jde o velký obrat, kdy v roce 2012 zde byl zjištěn nejmenší nápad sledované trestné činnosti – krádeží vloupáním, zatím co v roce 2013 se jednalo o 2. největší v rámci okresu Chomutov.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodech OO PČR v Jirkově (stejně jako v roce 2012). Jeho hodnota činila 140,4 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Chomutově a v Březně. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Klášterci nad Ohří. Jeho hodnota činila 65,4 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. I v těchto sledovaných kategoriích kriminality lze sledovat zvýšení počtu trestných činů, a to jak v absolutním, tak indexovém vyjádření.

Tabulka 9 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2013

Okres Chomutov		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov-3 (III)	53 743	428	79,6	4	713	132,7	2
Březno/ IV	7 234	59	81,6	3	76	105,0	3
Jirkov/ II	24 074	302	125,4	1	338	140,4	1
Kadaň/ III	18 666	139	74,5	5	187	100,2	4
Kláštrec n. O. (III)	16 503	82	49,7	6	108	65,4	6
Vejprty / IV	4 743	50	105,4	2	38	80,1	5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR v Jirkově, nejlépe pak obvod PČR v Kadani. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality. Velmi si pohoršil OOP ve Vejprtech, zejména u sledované kriminality krádeží vloupáním.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Jirkov – 468,6	1. Kláštec – 37,6	1. Jirkov – 125,4	1. Jirkov – 140,4
2. Chomutov – 446,4	2. Chomutov – 37,2	2. Vejprty – 105,4	2. Chomutov – 132,7
3. Březno – 329,0	3. Jirkov – 34,1	3. Březno – 81,6	3. Březno – 105,0
4. Vejprty – 318,4	4. Vejprty – 27,4	4. Chomutov – 79,6	4. Kadaň – 100,2
5. Kadaň – 313,9	5. Kadaň – 25,7	5. Kadaň – 74,5	5. Vejprty – 80,1
6. Kláštec – 279,9	6. Březno – 23,5	6. Kláštec n. O. – 49,7	6. Kláštec n. O. – 65,4

2.5.3 Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a 3 policejní stanice (Libochovice, Úštěk a Terezín) – ty jsou z hlediska statistických údajů začleněny vždy do některého z obvodních oddělení PČR. V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Litoměřicích, což je také dáno sloučením s dalšími policejními stanicemi. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Roudnici nad Labem – 340,0 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody PČR ve Štětí s 328,7 skutky a v Lovosicích, kde bylo zaevidováno 305,5 trestných činů. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 280,5 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Štětí (jako v předchozích letech). Jeho hodnota činila 36,0 skutků. Na dalších místech skončily

obvody PČR v Roudnici nad Labem a v Lovosicích. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 14,8 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 10 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2013

Okres Litoměřice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 946	1 289	280,5	4	68	14,8	4
Lovosice / II	33 262	1 016	305,5	3	67	20,1	3
Roudnice n. L. / III	26 233	892	340,0	1	74	28,2	2
Štětí / III	13 599	447	328,7	2	49	36,0	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Štětí. Jeho hodnota činila 91,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 58,3 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel (shodné s rokem 2012).

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn také v obvodu OO PČR Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 118,6 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lovosicích. Jeho hodnota činila 95,3 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 11 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2013

Okres Litoměřice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 946	268	58,3	4	461	100,3	2
Lovosice / II	33 262	270	81,2	2	317	95,3	4
Roudnice n. L. / III	26 233	171	65,2	3	311	118,6	1
Štětí / III	13 599	125	91,9	1	135	99,3	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Litoměřice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR ve Štětí. Nejlépe pak dopadl obvod PČR v Litoměřicích. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Roudnice n. L. – 340,0	1. Štětí – 36,0	1. Štětí – 91,9	1. Roudnice n. L. – 118,6
2. Štětí – 328,7	2. Roudnice n. L. – 28,2	2. Lovosice – 81,2	2. Litoměřice – 100,3
3. Lovosice – 305,5	3. Lovosice – 20,1	3. Roudnice n. L. – 65,2	3. Štětí – 99,3
4. Litoměřice – 280,5	4. Litoměřice – 14,8	4. Litoměřice – 58,3	4. Lovosice – 95,3

2.5.4 Okres Louny

V okrese Louny jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Kryry) – ta je statisticky začleněna do obvodního oddělení v Podbořanech. V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Lounech. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Žatci – 291,1 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl

zjištěn v obvodu OO PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 268,9 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Žatci. Jeho hodnota činila 18,5 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 12,9 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 12 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2013

Okres Louny		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 987	914	268,9	4	44	12,9	4
Podbořany / III	15 679	422	269,1	3	26	16,6	3
Postoloprty /III	11 876	329	277,0	2	20	16,8	2
Žatec / II	24 836	723	291,1	1	46	18,5	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 112,8 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 75,6 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodu OO PČR v Lounech (90,9), obdobné indexové hodnoty dosáhl také obvod OO PČR v Žatci (90,6). Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Podbořanech. Jeho hodnota činila 66,3 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 13 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2013

Okres Louny		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	33 987	257	75,6	4	309	90,9	1
Podbořany / III	15 679	127	81,0	2	104	66,3	4
Postoloprty /III	11 876	134	112,8	1	91	76,6	3
Žatec / II	24 836	194	78,1	3	225	90,6	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Louny. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR v Žatci. Ve sledovaných druzích kriminality, v indexovém srovnání pak nelépe dopadl obvod PČR v Podbořanech. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Žatec – 291,1	1. Žatec – 18,5	1. Postoloprty – 112,8	1. Louny – 90,9
2. Postoloprty – 277,0	2. Postoloprty – 16,8	2. Podbořany – 81,0	2. Žatec – 90,6
3. Podbořany – 269,1	3. Podbořany – 16,6	3. Žatec – 78,1	3. Postoloprty – 76,6
4. Louny – 268,9	4. Louny – 12,9	4. Louny – 75,6	4. Podbořany – 66,3

2.5.5 Okres Most

V okrese Most je celkem pět obvodních oddělení Policie ČR a tři policejní stanice (Lom, Meziboří a Nová Ves v Horách) – všechny jmenované stanice jsou pro statistické účely začleněny do obvodních oddělení v Litvínově. V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Mostě. Nejvíce trestných

činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také v obvodu OO PČR v Mostě (to je změna oproti předchozím rokům, kdy v indexovém vyjádření bylo vždy spácháno nejvíce trestných činů v obvodu OO PČR Obrnice) – 501,8 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Zároveň je nutné zdůraznit, že jde o nejvyšší meziroční nárůst v rámci sledovaných OO PČR v Ústeckém kraji. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Litvínově, i ten však převyšuje obvyklé hodnoty v rámci sledovaných OO PČR v Ústeckém kraji. Jeho hodnota činila 412,7 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Obrnicích. Jeho hodnota činila 36,5 skutků. Nejnižší index byl zjištěn opět v obvodu PČR v Mostě (23,8).

Tabulka 14 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2013

Okres Most		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	67 332	3 379	501,8	1	160	23,8	3
Litvínov (III) + Hamr (III) + Meziboří	38 331	1 582	412,7	3	113	29,5	2
Obrnice (III)	8 756	413	471,7	2	32	36,5	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Litvínově. Jeho hodnota činila 155,5 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Mostě. Jeho hodnota činila 76,5 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Mostě (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 190,4 skutků (oproti roku 2012 značně narostla – z 149,3 skutků). Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Litvínově. Jeho hodnota činila 115,8 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 15 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2013

Okres Most		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	67 332	515	76,5	3	1 282	190,4	1
Litvínov (III) + Hamr (III)	38 331	596	155,5	1	444	115,8	3
Obrnice (III)	8 756	133	151,9	2	136	155,3	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Most. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhuře dopadl obvod OO PČR v Obrnicích, nejlépe pak paradoxně obvod PČR v Mostě, a to přesto, že vykazuje v rámci celkové kriminality jednoznačně nejhorší hodnotu – 501,8 skutků na 10 tisíc obyvatel. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most – 501,8	1. Obrnice – 36,5	1. Litvínov – 155,5	1. Most – 190,4
2. Obrnice – 471,7	2. Litvínov – 29,5	2. Obrnice – 151,9	2. Obrnice – 155,3
3. Litvínov – 412,7	3. Most – 23,8	3. Most – 76,5	3. Litvínov – 115,8

2.5.6 Okres Teplice

V okrese Teplice je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2013 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Teplicích, to je však způsobeno, jako u většiny obcí s rozšířenou působností, jejich velikostí – mají výrazně vyšší počet obyvatel oproti ostatním sledovaným obvodům. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodech OO PČR v Dubí – 351,0 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody PČR v Bílině s 319,4 skutky a v Teplicích, kde bylo zaevidováno 318,4 trestných činů. Nejnížší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Duchcově (stejně jako v předcházejících letech). Jeho hodnota činila 351,0 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Je však vhodné uvést, přestože OO PČR v Duchcově vykazuje nejnížší počet trestných činů v indexovém vyjádření v rámci okresu Teplice, došlo zde k nejvyššímu meziročnímu nárůstu trestné činnosti, meziroční nárůst byl zaznamenán ve všech sledovaných oblastech trestné činnosti.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Krupce. Jeho hodnota činila 32,9 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Teplicích a Dubí. Nejnížší index byl zjištěn v obvodu PČR v Bílině. Jeho hodnota činila 23,4 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 16 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2013

Okres Teplice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 762	1 839	318,4	3	188	32,5	2
Bílina (III)	23 510	751	319,4	2	55	23,4	5
Dubí (III)	10 314	362	351,0	1	33	32,0	3
Duchcov (III)	22 605	572	253,0	5	60	26,5	4
Krupka (III)	14 605	430	294,4	4	48	32,9	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Dubí. Jeho hodnota činila 95,3 skutků. Na dalších místech skončily obvody Policie ČR v Krupce a v Teplicích. Nejnížší index byl zjištěn u obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 45,7 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodech OO PČR v Teplicích (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 137,3 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Dubí a Bílině. Nejnížší index byl zjištěn v obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 62,7 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 17 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2013

Okres Teplice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	Pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	57 762	277	59,4	3	658	137,3	1
Bílina (III)	23 510	160	55,8	4	267	94,4	3
Dubí (III)	10 314	86	95,3	1	96	122,2	2
Duchcov (III)	22 605	155	45,7	5	151	62,7	5
Krupka (III)	14 605	97	68,1	2	114	84,4	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2013

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Teplice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod PČR v Teplicích, nejlépe pak obvod PČR v Duchcov. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Dubí – 351,0	1. Krupka – 32,9	1. Dubí – 95,3	1. Teplice – 137,3
2. Bílina – 319,4	2. Teplice – 32,5	2. Krupka – 68,1	2. Dubí – 122,2
3. Teplice – 318,4	3. Dubí – 32,0	3. Teplice – 59,4	3. Bílina – 94,4
4. Krupka – 294,4	4. Duchcov – 26,5	4. Bílina – 55,8	4. Krupka – 84,4
5. Duchcov – 253,0	5. Bílina – 23,4	5. Duchcov – 45,7	5. Duchcov – 62,7

2.5.7 Okres Ústí nad Labem

V okrese Ústí nad Labem je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR a dvě policejní stanice (Velké Březno a Libouchec). Ze statistického hlediska nejsou sledovány samostatně. Oproti minulému roku je tak možné z hlediska statistických údajů sledovat pouze 2 lokality. Jedna je tvořena částmi Ústí nad Labem, Trmicemi a Velkým Březnem. Druhou tvoří Chlumec a Libouchec. Obě lokality jsou hůře srovnatelné pro velkou rozdílnost. Lze tak konstatovat, že ve všech sledovaných druzích kriminalit byl zjištěn výrazně vyšší index kriminality v lokalitě Ústí nad Labem.

Tabulka 18 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2013

Okres Ústí nad Labem		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštěmice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 946	4 346	406,4	1	373	34,9	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 573	364	289,5	2	11	8,7	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Tabulka 19 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2013

Okres Ústí nad Labem		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	106 946	983	91,9	1	1400	130,9	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 573	62	49,3	2	112	89,1	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2013

Na základě zjištěných indexů (tj. počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel) bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2013. V roce 2013 došlo ke sloučení několika obvodních oddělení téměř ve všech okresech Ústeckého kraje. V některých případech tak nelze zcela jednoznačně porovnat jednotlivá obvodní oddělení oproti předchozímu roku. U většiny obvodních oddělení však nenastal díky tomuto sloučení výrazný posun. V roce 2013 se nepotvrdil trend z předcházejícího roku, kdy na předních místech zatíženosti byla menší města. V tomto roce jsou opět na předních místech (s výjimkou Obrnic) větší města Ústeckého kraje – Most, Jirkov, Chomutov, Šluknov a Litvínov. K největšímu posunu došlo v Mostě, který v roce 2012 byl na 9. místě, v roce 2013 se posunul na nelichotivé první místo. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR v Benešově nad Ploučnicí, Velkém Šenově a Duchcově. Určité překvapení představuje OOP Duchcov, kde se nacházejí sociálně vyloučené lokality, je to také místo, o které jeví určitý zájem extremisté – na straně druhé zde fungují sociální služby prevence.

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	MOST	3379	501,8	17	OOP VEJPRTY	151	318,4
2	OOP OBRNICE	413	471,7	18	OOP KADAŇ	586	313,9
3	OOP JIRKOV	1128	468,6	19	OOP LOVOSICE	1016	305,5
4	CHOMUTOV	2399	446,4	20	OOP VARNSDORF	542	296,6
5	OOP ŠLUKNOV	248	441,4	21	OOP KRUPKA	430	294,4
6	LITVÍNNOV	1582	412,7	22	OOP ŽATEC	723	291,1
7	ÚSTÍ NAD LABEM	4346	406,4	23	OOP CHLUMEC	364	289,5
8	OOP RUMBURK	636	390,3	24	OOP ČESKÁ KAMENICE	220	287,8
9	OOP KRÁSNÁ LÍPA	214	373,4	25	OOP LITOMĚŘICE	1289	280,5
10	OOP DUBÍ	362	351,0	26	OOP KLÁŠTEREC N. O.	462	279,9
11	DĚČÍN	2152	349,5	27	OOP POSTOLOPRTY	329	277,0
12	OOP ROUDNICE NAD LABEM	892	340,0	28	OOP PODBOŘANY	422	269,1
13	OOP BŘEZNO	238	329,0	29	OOP LOUNY	914	268,9
14	OOP ŠTĚTÍ	447	328,7	30	OOP DUCHCOV	572	253,0
15	OOP BÍLINA	751	319,4	31	OOP VELKÝ ŠENOV	166	211,4
16	TEPLICE	1839	318,4	32	OOP BENEŠOV N. PL.	183	203,8

Zdroj: KR PČR ÚK, 2014

2.5.9 Pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2012

Nově je v této kapitole Bezpečnostní analýzy zpracován rozbor trestné činnosti (zatíženosti kriminalitou) v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR připadající na jednoho policistu.

Tabulka 20 – index trestné činnosti v obvodech PČR na jednoho policistu

Obvodní oddělení	Celková kriminalita	Počet policistů	Index TČ na 1 policistu
OOP MOST	3379	111	30,4
OOP OBRNICE	413	19	21,7
OOP JIRKOV	1128	36	31,3
OOP CHOMUTOV	2399	116	20,7
OOP ŠLUKNOV	248	15	16,5
OOP LITVÍNOV	1582	89	17,8
OOP USTÍ NAD LABEM	4346	232	18,7
OOP RUMBURK	636	30	21,2
OOP KRÁSNÁ LÍPA	214	15	14,3
OOP DUBÍ	362	17	21,3
OOP DĚČÍN	2152	78	27,6
OOP ROUDNICE NAD LABEM	892	25	35,7
OOP BŘEZNO	238	13	18,3
OOP ŠTĚTÍ	447	19	23,5
OOP BÍLINA	751	32	23,5
OOP TEPLICE	1839	118	15,6
OOP VEJPRTY	151	18	8,4
OOP KADAŇ	586	27	21,7
OOP LOVOSICE	1016	25	40,6
OOP VARNSDORF	542	41	13,2
OOP KRUPKA	430	21	20,5
OOP ŽATEC	723	29	24,9
OOP CHLUMEC	364	21	17,3
OOP ČESKÁ KAMENICE	220	14	15,7
OOP LITOMĚŘICE	1289	73	17,7
OOP KLÁŠTEREC N.O.	462	25	18,5
OOP POSTOPORTY	329	17	19,4
OOP PODBOŘANY	422	16	26,4
OOP LOUNY	914	41	22,3
OOP DUCHCOV	572	25	22,9
OOP VELKÝ ŠENOV	166	14	11,9
OOP BENEŠOV N. PL.	183	16	11,4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2014

Pokud porovnáme indexy trestných činů na 1 policistu v jednotlivých obvodech, zjistíme, že téměř ve všech obvodních odděleních došlo k navýšení sledovaného indexu.

2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji

Strategie PK ČR zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Lokality byly rozděleny do třech územních jednotek – okresy, obvody obcí s rozšířenou působností a obce. Odbor prevence kriminality MV ČR zpracovává každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

ředitelstvími) a je jich celkem 77. Pro stanovení rizikivosti bylo použito těchto tří rizikových faktorů:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku – tzv. index nezaměstnanosti,
- počet trestných činů (přčinů i zločinů) v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku, tzv. index trestné činnosti,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu² k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“) – tzv. index chudoby.

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a index počtu vyplacených dávek je přepočten na tisíc obyvatel. Pořadí je pak sestaveno na základě součtu jednotlivých indexů na daném území. Rizikovitost okresů je řazena od nejzatíženější³ po nejméně rizikovou.

Okresy, které mají vyšší index rizikivosti než je průměr České republiky, jsou prohlášeny za rizikové. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Obdobně byla sestavována rizikovitost obvodů obcí s rozšířenou působností. Za rok 2013 byla sice sestavena rizikovitost okresů tak, jak byla výše popsána, nicméně rizikovitost obcí s rozšířenou působností, nebyla sestavena. Pro účely jedné z částí bodového hodnocení projektů dotačního programu MV byl použit pouze index kriminality okresů. Jednotlivé indexy nebyly zpracovávány za ORP, protože tyto údaje byly nedostupné. Další skutečností je to, že získané údaje za předcházející roky za ORP byly často zkreslené – jednotlivé ORP se nekryjí s obvodními odděleními PČR, tedy indexy kriminality nemohou být přesné.

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) zpracovává každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV ČR podrobnou bezpečnostní analýzu svého území, ve které postoupí níže oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů (obvodů obcí III. stupně) na úroveň obcí. Tato analýza je základem pro hodnocení toho, zda se obec nachází v rizikovém území. Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána (MV ČR, 2011). Zároveň je nutné mít na zřeteli, že i lokality, které nejsou identifikovány prostřednictvím uvedeného indexu jako rizikové, je vhodné zařadit do nastavovaných preventivních opatření Ministerstva vnitra. Důvodem je skutečnost, že v těchto obcích mohou být preventivní opatření dobře a vhodně nastavená, a obec potřebuje zajistit kontinuitu, a to i za podpory MV. Bez této podpory často není v možnostech, zejména malých obcí, preventivní opatření zachovat.

2.6.1 Rizikovitost okresů Ústeckého kraje v roce 2013

V roce 2013 byl průměrný index rizikivosti v ČR 1864,3 bodů (každoročně se zvyšuje – v roce 2012 činil 1 702 bodů). Dle sestaveného pořadí bylo nad republikovým průměrem celkem 33 okresů (v roce 2012 – 31 okresů). Jako nejvíce rizikový byl podle výše uvedených kritérií okres Most, jehož hodnota dosáhla 3 573,9 bodů. Na druhém místě byl

² Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplateků a vrátek - v roce) podle území (trvalá adresa osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

³ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastaváren, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchání trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

okres Bruntál (3 343,1 bodů) a třetí pak okres Chomutov, jehož index rizikovosti byl stanoven na 3 201,3 bodů. Ostatní okresy v Ústeckém kraji také dosáhly většího indexu než je průměrná hodnota v ČR, **tj. všechny okresy v Ústeckém kraji jsou prohlášeny za rizikové**. Podrobnosti jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 21 – rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2013

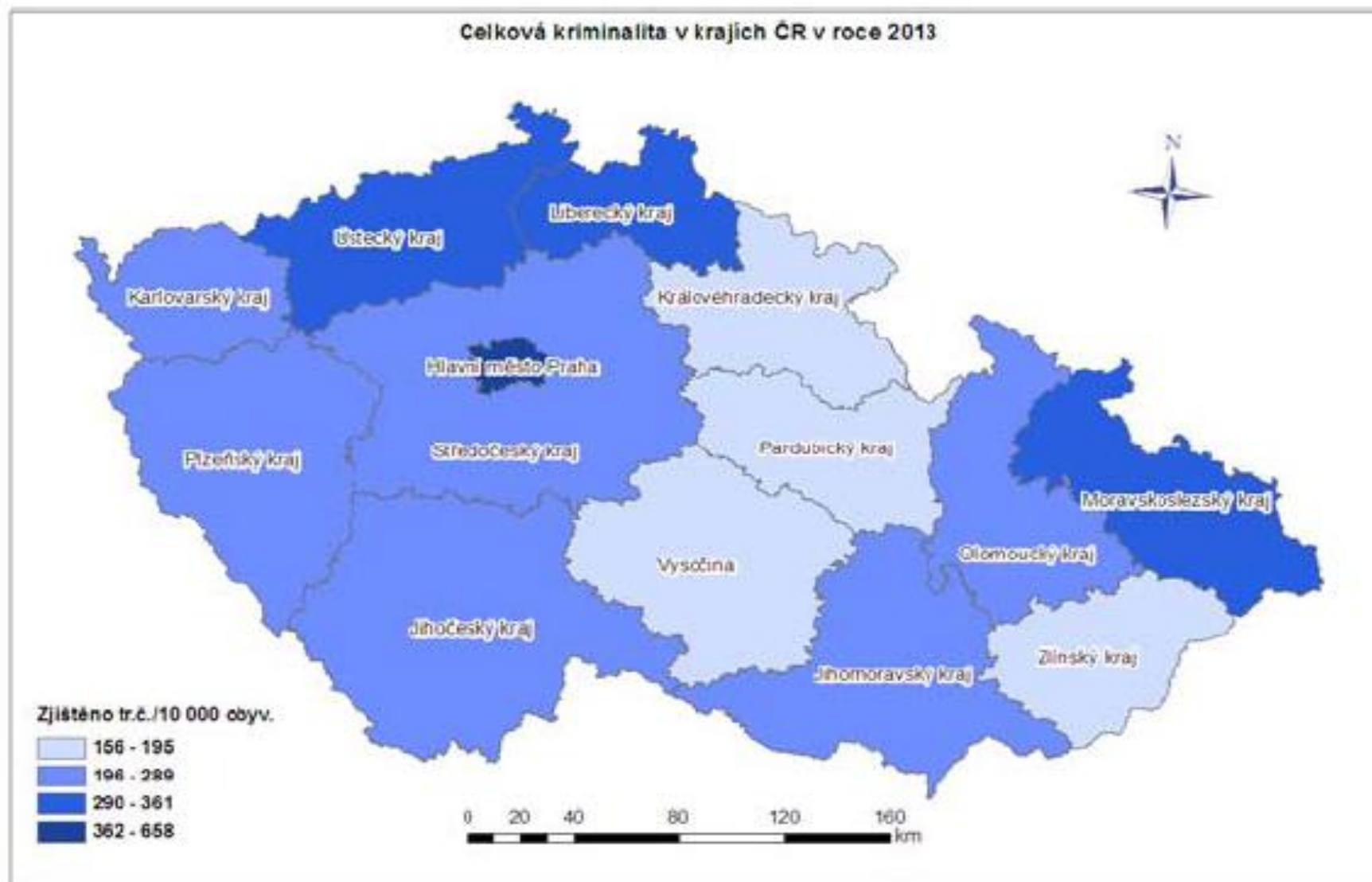
Poř.	Okres	počet obyvatel	index nezaměstnaných	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
1	Most	115 005	932,5	2 174,1	467,3	3 573,9
3	Chomutov	125 306	845,6	1 959,6	396,2	3 201,3
6	Ústí n. L.	119 716	863,5	1 710,3	368,4	2 942,3
9	Děčín	132 540	774,4	1 543,3	329,0	2 646,8
10	Teplice	128 266	714,2	1 569,6	343,6	2 627,4
11	Louny	86 613	786,4	1 394,8	275,7	2 456,8
25	Litoměřice	119 318	664,3	1 083,6	305,4	2 053,2

Zdroj: MV ČR, 2013

Na další stránce je obrázek 4, který ukazuje rozložení celkové kriminality v jednotlivých krajích České republiky – jde o indexované hodnoty. Tento index je jednou ze složek indexu rizikovosti, který ve většině lokalit koresponduje s indexy nezaměstnaných a počtu vyplacených sociálních dávek. Z této mapy je zřejmé, že nejvyšší index kriminality připadá na Prahu (u té jediné nekorespondují další uvedené indexy, a tak Praha není v rámci takto sledovaných údajů prohlášena za rizikovou). Další místa zaujaly kraj Ústecký, Moravskoslezský a Liberecký (konkrétní hodnoty jsou uvedeny na str. 8 tohoto dokumentu).

Rizikovost krajů České republiky pak dokládá tabulka 22, kde je možné sledovat údaje – index nezaměstnaných, index počtu vyplacených sociálních dávek, index kriminality a součtovou hodnotu (index rizikovosti) za jednotlivé kraje (údaje o počtu obyvatel jsou z roku 2012).

Obrázek 4 – mapa celkové kriminality v krajích ČR v roce 2013

Tabulka 22 rizikovosti vyšších územně samosprávných celků - krajů za rok 2013

		počet	index	index počtu	index	Součet
		obyvatel	nezaměstnaných (idx 10 000)	vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	kriminality	indexů kraje
1	Ústecký kraj	826764	796	1641	357	2 794
2	Moravskoslezský kraj	1226602	734	1538	349	2 621
3	Karlovarský kraj	301726	650	1357	272	2 279
4	Olomoucký kraj	637609	680	1183	232	2 094
5	Liberecký kraj	438594	591	1111	318	2 020
6	Jihomoravský kraj	1168650	616	934	255	1 805
7	Zlínský kraj	587693	578	900	157	1 635
8	Jihočeský kraj	636611	496	890	236	1 622
9	Pardubický kraj	516440	511	915	176	1 601
10	Královéhradecký kraj	552946	501	904	195	1 599
11	Kraj Vysočina	511207	554	866	171	1 591
12	Praha	1246780	360	512	658	1 530
13	Plzeňský kraj	572687	449	710	240	1 398
14	Středočeský kraj	1291816	478	684	174	1 335
	Celkem ČR	10516125	568	991	306	1 864

Zdroj: MV ČR, 2014

3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

3.1 Základní demografické údaje

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo a to se spolkovou zemí Sasko. Dále kraj sousedí s Libereckým, Karlovarským, Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Spolu s Karlovarským krajem tvoří Region soudržnosti NUTS II.

Rozloha kraje je 5 335 km², což představuje 6,8 % rozlohy České Republiky. Zemědělská půda zaujímá více než 52 % území kraje, lesy se rozkládají na 30 % a vodní plochy na 2 % území. Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí.

Ústecký kraj je členěn na 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec). Vedle obcí s rozšířenou působností je výkon státní správy na území Ústeckého kraje svěřen 30 pověřeným obcím, které vykonávají státní správu v určeném rozsahu i na území jiných obcí.

Celkem je v Ústeckém kraji 354 obcí, z toho 36 obcí má více než 3 000 obyvatel. V kraji je 59 obcí se statutem města. Statutárními městy jsou Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov a Děčín. Devět obcí má charakter středních sídel od 15 do 30 tisíc obyvatel, čtyři obce mají charakter velkých sídel od 50 do 100 tisíc obyvatel.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 93 523 obyvateli (k 31.12.2013). Ústecký kraj je regionem s vysokou mírou urbanizace, zhruba 80,0 procenta populace žije ve městech. Hustota obyvatel Ústeckého kraje (154,7 obyvatel na km²) převyšuje republikový průměr o 21 osob.

3.2 Vývoj počtu obyvatel

Početní stav obyvatel Ústeckého kraje je od roku 1993 relativně stabilizovaný. Od roku 2000 do roku 2002 dochází k úbytku obyvatel, od roku 2003 má vývoj početního stavu obyvatel mírně stoupající tendenci a přibližuje se k původnímu stavu z roku 1993. Od roku 2006 do roku 2009 dochází k významnějšímu nárůstu počtu obyvatel v kraji. Od roku 2010 se počet obyvatel v kraji opět začíná pozvolna snižovat. To je dáno zastavením zahraniční migrace v letech 2007 a 2008, zároveň také odeznívá zvýšená porodnost, jejíž vrchol byl v roce 2008.

Tabulka 23 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2000

vývoj počtu obyvatel v Ústeckém kraji										
rok	2000	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvatel	827 013	822 133	823 265	831 180	835 891	836 198	830 046	827 992	826 764	825 120

Zdroj: ČSÚ, 2014

V minulosti prošel region velmi různorodým vývojem, který ke stabilizaci demografické struktury území nepřispěl. V důsledku těchto skutečností se region vyznačuje nadprůměrnou fluktuací obyvatelstva. Hlavní příčiny lze spatřovat zejména v nedostatečné nabídce pracovních příležitostí a celkově nižší atraktivitě území pro život, zejména v důsledku historického průmyslového zatížení, jehož následky v regionu přetrvávají dodnes.

Ke konci roku 2013 žilo v Ústeckém kraji 825 120 obyvatel, což činí Ústecký kraj pátým nejlidnatějším v rámci České republiky. Průměrná hustota zalidnění Ústeckého kraje je vyšší než celostátní průměr a Ústecký kraj je v České republice čtvrtou nejzalidněnější oblastí.

V Ústeckém kraji se v roce 2013 živě narodilo 8 060 dětí, zemřelo 9 277 lidí. Došlo tedy k přirozenému úbytku obyvatelstva o 1 217 lidí.

Obyvatelstvo spolu s osídlením regionu prošlo v poválečném období složitým vývojem, který trvale poznamenal životní podmínky, respektive sociální a ekonomické klima. Při perspektivních úvahách ani dnes nelze zdaleka podceňovat skutečnost, že se v poválečných letech na území regionu vyměnila velká část obyvatelstva (jehož celkový počet se mimo to podstatně snížil), že území bylo dosídleno etnicky i kulturně různorodými skupinami, a že vznikla výrazná sídelní i kulturní diskontinuita, která přetrvává do současnosti.

Zdroj: ČSÚ, 2014: Základní tendence demografického sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2013

3.3 Věková struktura obyvatelstva

Obecným trendem v České republice je výrazné stárnutí obyvatelstva. Počet osob v Ústeckém kraji ve věku 0 až 14 let zůstává od roku 2005 na obdobné hodnotě, zatím co počet osob ve věku nad 65 let neustále stoupá (od roku 2005 let se zvýšil z hodnoty 103 559 na 135 334 obyvatel v roce 2013). Hodnota indexu stárnutí (tj. počtu osob ve věku nad 65 let připadajících na 100 dětí ve věku 0 – 14 let) v roce 2013 dosáhla v Ústeckém kraji 105,1 a průměrný věk se posunul na hranici 40,9 let.

Ústecký kraj má oproti celorepublikovému průměru mladší věkovou strukturu obyvatel, ne však již tak výrazně jako tomu bylo v předchozím období. I v Ústeckém kraji se projevuje obecný trend stárnutí populace, což dokládá níže uvedená tabulka. V roce 2013 dosáhl průměrný věk v České republice hranice 41,5 let. Také tabulka 25 dokládá trend stárnutí obyvatel Ústeckého kraje, kdy při celkovém snížení počtu obyvatel v našem kraji o cca 5 tisíc za 3 roky, vzrostl počet obyvatel ve věku nad 65 let o 18 tisíc. Podíl obyvatel ve věku 65 let a více (16,4%) byl v roce 2013 nižší než byl celorepublikový průměr (17,4%). Při tomto trendu ubýlo lidí jak v produktivním věku, tak i dětí ve věku 0-14 let.

Tabulka 24 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 1995

průměrný věk obyvatel										
rok	1995	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013
průměrný věk	36,3	37,7	38,3	38,8	39,2	39,6	40,0	40,4	40,6	40,9

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tabulka 25 – věková struktura obyvatel kraje

věková struktura obyvatel							
rok	celkem	Muži			ženy		
		0 – 14	15 – 64	65 a více	0 – 14	15 – 64	65 a více
2005	823 173	66 371	297 655	39 857	62 676	292 912	63 702
2006	823 265	65 496	297 669	41 005	61 908	292 500	64 687
2007	831 180	65 276	301 576	42 270	61 872	294 362	65 824
2008	835 891	65 027	303 651	43 784	61 810	294 329	67 290
2009	836 198	65 158	302 106	45 355	61 958	292 599	69 022
2010	830 046	66 766	300 172	46 761	62 446	290 671	70 229
2013	825 120	66 079	285 941	56 255	62 721	275 045	79 079

Zdroj: ČSÚ, 2014

3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Historický vývoj v Ústeckém kraji značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná. V regionu se nachází, ve srovnání s ostatními regiony ČR, nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl

obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání. Celý problém je umocněn zejména migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva za prací mimo region, a to zejména v důsledku nízké úrovně nabídky kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nejprogresivnější vzdělanostní strukturu má krajské město a s odstupem následují další velká sídla.

Velmi nízká je rovněž úroveň jazykového vzdělání místních obyvatel, což je problematické nejen obecně ve vztahu k celkové konkurenceschopnosti regionu, ale též ve vztahu k jeho příhraniční poloze. Tento handicap brání významnější ekonomické i společenské spolupráci se sousedním Německem. Veškeré dostupné analýzy tento stav považují za jednu ze základních příčin vysoké míry nezaměstnanosti a s ní souvisejících negativních sociálních a hospodářských jevů.

Vzdělanostní strukturu obyvatel Ústeckého kraje dokládá tabulka 26 – tato je vždy aktualizována při SLDB (sčítání lidu, domů a bytů), novější údaje tedy nejsou k dispozici.

Tabulka 26 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. (k 26. 3. 2011)

vzdělanost obyvatel Ústeckého kraje				
počet obyvatel ve věku 15 let a více	základní a neukončené vzdělání	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vysokoškolské včetně vědecké přípravy
706,6	151,21	273,45	219,75	61,5

Zdroj: ČSÚ, 2011

3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje

Tabulka 27 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)	831 180	835 891	836 198	836 045	827 992	826 764	825 120
v tom muži	409 122	412 462	412 619	412 699	408 927	408 585	408 275
ženy	422 058	423 429	423 579	423 346	419 065	418 179	416 845
v tom ve věku 0 - 14 let	127 148	126 837	127 116	128 212	127 990	128 524	128 800
15 - 64 let	595 938	597 980	594 705	590 843	577 193	568 628	560 986
65 a více let	108 094	111 074	114 377	116 990	122 843	129 612	135 334
Živě narození	9 715	10 031	9 626	9 275	8 645	8 215	8 060
Zemřelí	8 741	8 809	8 897	8 912	8 841	8 959	9 277
Přistěhovalí	16 443	12 606	7 964	7 599	6 605	6 738	6 978
Vystěhovalí	9 502	9 117	8 386	8 115	6 831	7 256	7 405
Sňatky	5 006	4 477	3 945	3 669	3 477	3 341	3 161
Rozvody	2 783	2 889	2 805	2 573	2 319	2 294	2 252
Počet obyvatel celkem (stav k 1. 7.)	825 523	834 283	836 128	835 796	828 561	827 317	825 842

Zdroj: ČSÚ, 2013

3.6 Průmysl v regionu

Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžených v kraji, jsou významné kvalitní sklářské a slévárenské písky a stavební kámen. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z odvětví

má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Zvláště Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecká stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. Oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem s omezenými hospodářskými aktivitami a nakonec oblast Děčínska není ani územím s koncentrací těžkého průmyslu, ani oblastí zemědělskou. Jeho severní část – Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typickým periferním územím. (ČSÚ, 2011)

3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost

Z aktuálních statistických údajů je zřejmé, že v regionu je stále mírně nadprůměrný podíl průmyslu a stavebnictví na zaměstnanosti, naopak zaměstnanost v zemědělství je i oproti republikové úrovni relativně nízká. Na významu nabývá především sektor služeb. Zahrnujeme-li pod služby celý terciární sektor, poskytuje tento sektor již více než 56 % všech pracovních příležitostí.

Podle výběrového šetření pracovních sil 2013 je v kraji potenciál přibližně 401,5 tisíc osob, z nichž je 90% zaměstnáno v národním hospodářství. Průměrná hrubá měsíční mzda činila v roce 2013 v Ústeckém kraji 23 938 Kč. Za celorepublikovým průměrem zaostala o 2 500 Kč. Ústecký kraj vykazuje dlouhodobě nejvyšší podíl nezaměstnaných osob ze všech krajů České republiky. Podíl nezaměstnaných osob činil k 31. 12. 2013 11,47 %, průměrná hodnota tohoto ukazatele činila v roce 2013 v Ústeckém kraji 11,11%, což náš kraj zařadilo z hlediska této statistiky na poslední místo (za celou ČR činil průměrný podíl nezaměstnaných osob v roce 2013 - 7,68%).

V souvislosti s výpočty nezaměstnaných osob je nutné upozornit, že od ledna 2013 je používán nový statistický ukazatel, a to podíl nezaměstnaných osob, který nahradil dříve používaný ukazatel míry registrované nezaměstnanosti⁴. V tabulce 29 je uveden přehled podílu nezaměstnaných osob v krajích ČR (nový ukazatel), není tedy možné srovnání s daty předchozích let uváděnými v analýze (tam byla uváděna míra registrované nezaměstnanosti).

Tabulka 28 – nezaměstnanost v kraji

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji						
rok	muži	ženy	Absolventi	občané se sníženou pracovní schopností	občané s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	celkem nezaměstnaní
2007	23 083	26 811	1 886	8 091	11 255	49 894
2008	21 544	24 113	1 962	7 671	13 430	45 657
2009	30 199	29 777	2 675	7 712	16 291	59 976
2010	31 598	30 349	3 606	7 611	15 239	61 974
2011	29 122	28 965	3 401	7 188	11 179	58 087
2012	30 831	30 758	2 916	7 061	9 440	61 589
2013	33 323	32 497	3 233	7 208	10 157	65 820

Zdroj: ČSÚ, 2014

⁴ Podíl nezaměstnaných osob je ukazatel, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Ukazatel míry registrované nezaměstnanosti poměruje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. (Zdroj: MPSV)

Dalším možným ukazatelem je obecná míra nezaměstnanosti, která vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle.

Tabulka 29 – nezaměstnanost v ČR k 31. 12. 2013

Kraj	Podíl nezaměstnaných osob v krajích	Pořadí
ČR	8,17	
Praha	5,14	1.
Středočeský	6,90	3.
Jihočeský	7,10	4.
Plzeňský	6,45	2.
Karlovarský	9,33	11.
Ústecký	11,47	14.
Liberecký	8,46	9.
Královéhradecký	7,31	5.
Pardubický	7,45	6.
Vysočina	8,05	7.
Jihomoravský	8,94	10.
Olomoucký	9,79	12.
Moravskoslezský	10,47	13.
Zlínský	8,34	8.

Zdroj: ČSÚ, 2014

3.8 Školství

Školská soustava v regionu prošla v uplynulých deseti letech procesem rozsáhlé optimalizace. V jejím důsledku došlo v posledních letech k podstatnému snížení počtu mateřských škol a zčásti ke snížení počtu škol základních. Vzhledem k demografickému vývoji je třeba přizpůsobit nabídku těchto zařízení aktuální poptávce, neboť vývoj počtu dětí předškolního věku má v současné době rostoucí tendenci.

Síť školských zařízení v kraji tvořila v roce 2013 (k 30. 9. 2013) – 450 mateřských škol, 302 základních škol, 92 středních škol, 1 konzervatoř a 9 vyšších odborných škol.

Nabídka středního vzdělání v regionu je poměrně různorodá, přesto lze spatřovat nezbytnost přizpůsobení nabídky učebních a studijních oborů středních škol potřebám trhu práce a nutnosti reagovat na změny, jež souvisejí také s požadavky potencionálních zaměstnavatelů.

Vysokoškolské vzdělání v kraji reprezentuje především Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Kromě toho v dalších městech (Most, Děčín, Chomutov) působí pobočky dalších vysokých škol a univerzit. V Ústí nad Labem dále působí soukromá Vysoká škola ekonomie a managementu. Přesto nelze nabídku vysokého školství v regionu hodnotit jako zcela uspokojivou. Obecně lze totiž konstatovat, že přítomnost vysoké školy, zejména pak univerzity, má na rozvoj města i celého okolí pozitivní vliv v mnoha směrech.

3.9 Sociální služby a zdravotnictví

Síť zdravotnických zařízení Ústeckého kraje tvoří nemocnice, ambulantní zařízení, zařízení následné péče, lékárny a další zařízení. Síť zdravotnických zařízení odpovídá počtem i strukturou potřebám území. Drtivá většina zařízení se nachází ve větších městech. Lékařská péče je zabezpečena stabilizovanou sítí 20 nemocnic (včetně 9 nemocnic následné péče) se 4 978 lůžky. V kraji je dále provozováno 13 odborných léčebných ústavů, mezi ty je zařazeno i 6 léčeben pro dlouhodobě nemocné, s 1 311 lůžky. Vedle toho jsou v Ústeckém kraji provozovány 4 lázeňské léčebny s 1 093 lůžky. Nadregionální působnost mají například Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, nemocnice s poliklinikou v Mostě a

nemocnice s poliklinikou v Chomutově (vše Krajská zdravotní a.s.). Krajská zdravotní a.s. ještě sdružuje nemocnice v Teplicích a v Děčíně.

Sociální infrastruktura zajišťuje veřejné služby s bezprostředním dopadem na kvalitu života. Současné trendy zvyšují nároky na přizpůsobování sociální infrastruktury novým podmínkám. Důležitý je především důraz na prevenci, flexibilitu vytvářených struktur a zaměření na sociální začleňování. Sociální infrastruktura je orientována především do měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

Nabídka sociálních služeb v regionu zahrnuje služby sociální péče poskytované zejména v zařízeních zřizovaných krajem a obcemi a služby sociální prevence poskytované především nestátními neziskovými organizacemi.

3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)

3.10.1 Děti a mládež

Systém péče o ohrožené děti a mládež

Péče o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy patří do gesce několika resortů státní správy. Klíčovou úlohu zde zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které kromě samotné podpory rodiny řídí výkon státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto agendu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále orgán SPOD). Kromě MPSV a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (orgán s celorepublikovou působností se sídlem v Brně, který zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí ve vztahu k cizině) vykonávají tuto činnost také krajské úřady (metodické vedení obcí a zprostředkování náhradní rodinné péče), obecní úřady a zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci přenesené působnosti. Orgány SPOD se v rámci sociálně-právní ochrany dětí zaměřují na děti, jejichž rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu zemřeli nebo neplní, nevykonávají nebo zneužívají svou rodičovskou zodpovědnost. Sociálně-právní ochrana dětí se zaměřuje také na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že:

- zanedbávají školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
- požívají alkohol nebo návykové látky,
- živí se prostitucí,
- spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (tzv. provinění),
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.).

Orgány SPOD poskytují pomoc dětem a jejich rodičům při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně uplatnění na trhu práce. V rámci těchto orgánů působí pracovníci specializující se na práci s výše uvedenými dětmi – **sociální kurátoři pro mládež**. V tabulce 30 jsou uvedeny statistické údaje o počtu evidovaných dětí a mladistvých orgány SPOD obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Pro možnost srovnání v rámci ČR a kraje byly údaje zpracovány opět pomocí indexu (počet evidovaných dětí a mládeže do 18 let na 10 tisíc obyvatel správního obvodu obce III. stupně).

Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zejména v terénních sociálních službách, jejich nedostatečnou motivaci a společenské i finanční ohodnocení. Toto se umocnilo ještě v roce 2003, kdy v II. fázi

reformy územní správy došlo ke zrušení okresních úřadů a převodu výkonu státní správy na uvedeném úseku na obce III. stupně. V té době ukončilo činnost více jak 20 % zkušených sociálních pracovníků. Obce se s tímto nedostatkem postupem času většinou vypořádaly. K 31. 12. 2007 působilo v rámci orgánu SPOD celkem 150 sociálních pracovníků (117 pracovníků orgánu SPOD a 33 kurátorů pro mládež), kteří vykonávají svou činnost na obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje.

Od roku 2006 jsou města také výrazněji finančně podporována státní účelovou dotací MPSV na výkon sociálně-právní ochrany dětí. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. K 31. 12. 2013 vykonávalo tuto činnost v rámci orgánu SPOD téměř 200 sociálních pracovníků (uvedeno v úvazcích) a z toho počtu je 49 kurátorů pro mládež. Pracovníci orgánu SPOD jsou silně zatíženi i administrativní činností, což je opět odvádí od práce v terénu. Orgány SPOD evidují vysoký počet klientů a jejich rodin na jednoho sociálního pracovníka. Statistiky MPSV uvádějí, že v průměru je v ČR evidováno přes 250 klientů (rodin, kauz) na jednoho sociálního pracovníka. V Ústeckém kraji je toto číslo ještě vyšší (více jak 300 klientů). Standardy kvality sociálně-právní ochrany (platné budou od 1. 1. 2015) stanovují 80 klientských rodin na jednoho pracovníka orgánu SPOD. V případě kurátorů pro mládež a osob pečujícími a osob v evidenci náhradní rodinné péče je tento limit poloviční – tj. 40 klientských rodin.

Další subjekty působící v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Jak bylo výše uvedeno, klíčovou úlohu v péči o ohrožené děti a mládež mají orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí převážně na obcích III. stupně a částečně na krajích. V této oblasti je důležitá koordinovaná **spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty**, zejména se školami a školskými zařízeními (středisky výchovné péče⁵ a pedagogicko-psychologickými poradnami – viz kapitola 4.5), Policií ČR, městskou (obecní) policií, soudy, státními zastupitelstvími a Probační a mediační službou ČR (PMS). Krajský úřad Ústeckého kraje podporuje spolupráci jednotlivých subjektů veřejné správy i nestátního neziskového sektoru a zároveň přispívá k jejich koordinaci.

V kraji působí meziresortní týmy na okresní úrovni (tzv. **týmy pro mládež nebo multidisciplinární týmy pro mládež**), které jsou složeny ze zástupců výše uvedených institucí. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci, společně postupovat a volit opatření při péči o děti, prioritně pak o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy.

Jejich provázanou spolupráci podporuje projekt odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR Systém včasné intervence (dále SVI)⁶. Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě a v Litvínově.

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti⁷. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od

⁵ V Ústeckém kraji jsou celkem čtyři zařízení – v Chomutově, Mostě, Ústí nad Labem a v Děčíně

⁶ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

⁷ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky –

tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji.

Sociálně-právní ochranu dětí poskytují také **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)**. Tato zařízení poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohrožen anebo jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, popř. dítě které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Cílem je zajistit dětem v krizové situaci životní podmínky co nejbližší přirozenému rodinnému prostředí. V Ústeckém kraji je zaregistrováno celkem 5 subjektů, které provozují 12 zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Celková kapacita je 198 lůžek (k 1. 8. 2014). V tabulce 30 jsou další informace k těmto zařízením.

Tabulka 30 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje

Subjekt	Název zařízení	Místo zařízení	Počet lůžek	Webové stránky
Kojenecké ústavy Ústeckého kraje		Most	24	www.kumost.cz
Dětský domov v Mostě	Mosťáček	Most	26	http://www.ddmost.wm.cz/
Fond ohrožených dětí Praha	Klokánek	Chomutov, Teplice, Litoměřice, Ústí n. L. a Dubí	112	http://www.fod.cz/
Élie o.s. Kadaň	Na Horách	Kovářská	20	http://z-nahorach.webnode.cz/
Dětský domov Ústí nad Labem Střekov	Střekováček	Ústí nad Labem	12	http://ddstrekov.wordpress.com/

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Kromě výše uvedených subjektů poskytují sociálně-právní ochranu dětí také subjekty, které obdržely pověření k výkonu činností (zákonem stanovených) na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Tyto subjekty jsou pak označovány jako **pověřené osoby**. Pověření vydává místně a věcně příslušný krajský úřad (dříve MPSV). V současné době vykonávají činnosti v dané oblasti v Ústeckém kraji celkem 30 subjektů (včetně středisek Fondu ohrožených dětí se sídlem v Praze). Aktualizovaný seznam pověřených osob je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje:

<http://2014.kr-ustecky.cz/vydavani-povereni-k-vykonu-socialne-pravni-ochrany-deti/d-1612068/p1=204835>.

Významnou podporu pro činnost orgánů OSPOD představují sociální služby poskytované zejména **nestátními neziskovými organizacemi** (dále NNO). Tyto organizace poskytují sociální služby (služby sociální prevence) – především pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. U mnoha rodin, které prošly kvalitním reintegračním programem, bylo dosaženo zlepšení jejich životní a sociální situace. Tím byly vytvořeny příznivé podmínky pro návrat dětí z institucionální péče (dětských domovů

panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

a výchovných ústavů) zpět do rodiny. Tyto programy jsou zaměřeny současně i na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

Další služby sociální prevence zaměřené na rodiny s dětmi jsou uvedeny v kapitole 4.2.1.

Na podporu zvyšování kvality procesu vzdělávání ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou vytvářeny programy, které jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. V Ústeckém kraji tento typ programu realizovalo např. občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum se sídlem v Mostě. Program byl nazván Projekt Pšov a realizován ve Výchovném ústavu v Pšově. Cílem projektu byla tvorba komplexního výchovně vzdělávacího programu pro chovance ústavu a vzdělávací kurz pro pedagogické pracovníky zařízení.

Statistické údaje o cílové skupině

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vydává každoročně Statistickou ročenku MPSV z oblasti práce a sociálních věcí. Z tohoto důvodu lze vybrané ukazatele Ústeckého kraje srovnávat se statistickými údaji ostatních krajů ČR. Některé údaje Ústeckého kraje byly doplněny i za rok 2012 a pro doplnění ponechány i údaje z roku 2011. MPSV se ve svých statistických ročenkách každoročně zaměřuje na různé oblasti své působnosti (nezaměstnanost, sociální zabezpečení atd.). Jednou z oblastí je i evidence orgánů SPOD. Tato kapitola bezpečnostní analýzy je zaměřena právě na vybrané statistické údaje orgánů SPOD působících v Ústeckém kraji. Důraz je pak kladen na údaje získané v oblasti kurately mládeže, tj. na evidenci dětí, které vykazují poruchy chování (jsou ohrožené sociálně nežádoucími jevy). Zvláštní pozornost je zaměřena i na rozbor problematiky dětí umístěných do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo do dalších zařízení (např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Z tohoto důvodu jsou podrobně sledovány nejen údaje o počtu dětí umístěných do těchto zařízení, ale i důvody jejich umístění.

V České republice bylo v roce 2012 evidováno orgány SPOD – kurátory pro mládež celkem 44 411 klientů – dětí a mladistvých (v roce 2011 to bylo 46 792 klientů). V Ústeckém kraji evidovali kurátoři celkem 5 704 klientů (v roce 2011 to bylo 6 250 osob), což představuje 12,8 % v rámci ČR (v roce 2011 to bylo 13,4 %). V České republice zaujímá Ústecký kraj v této statistice 2. místo za Moravskoslezským krajem. V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj již 1. místo, kdy průměr kraje činí 69 dětských klientů (v roce 2011 – 75,5). Druhý, index Jihočeského kraje je 59,5 a republikový průměr činí 42,2 dětských klientů na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2012 a 2013.

Ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností byl v roce 2012 nejvyšší indexový počet klientů kurátora pro mládež ve správním obvodu měst Podbořany (188,7 klientů na 10 tis. obyv.) a Varnsdorf (154,8 osob). Dále s odstupem následují města Bílina a Most. Nejnižší index je zaznamenán ve správním obvodu měst Lovosice a Roudnice n. L. V roce 2011 bylo pořadí měst s nejvyšším indexem evidovaných dětí: 1. Bílina, 2. Podbořany a 3. Varnsdorf. Podrobněji jsou údaje uvedeny v tabulce 31. Nejvíce klientů (v absolutním počtu) uvedené věkové skupiny je evidováno každoročně ve správních obvodech velkých měst – Teplice, Ústí nad Labem, Most a Chomutov. Nejméně dětí do 18 let je kurátory pro mládež evidováno v obvodech měst – Lovosice, Roudnice n. L. a Rumburk. Nejvyšší podíl evidovaných nezletilých je ve správním obvodu Děčín, Litvínov a Varnsdorf. Podíl evidovaných nezletilých (do 15 let) zde činí 60,0, 57,7 a 57,6 %.

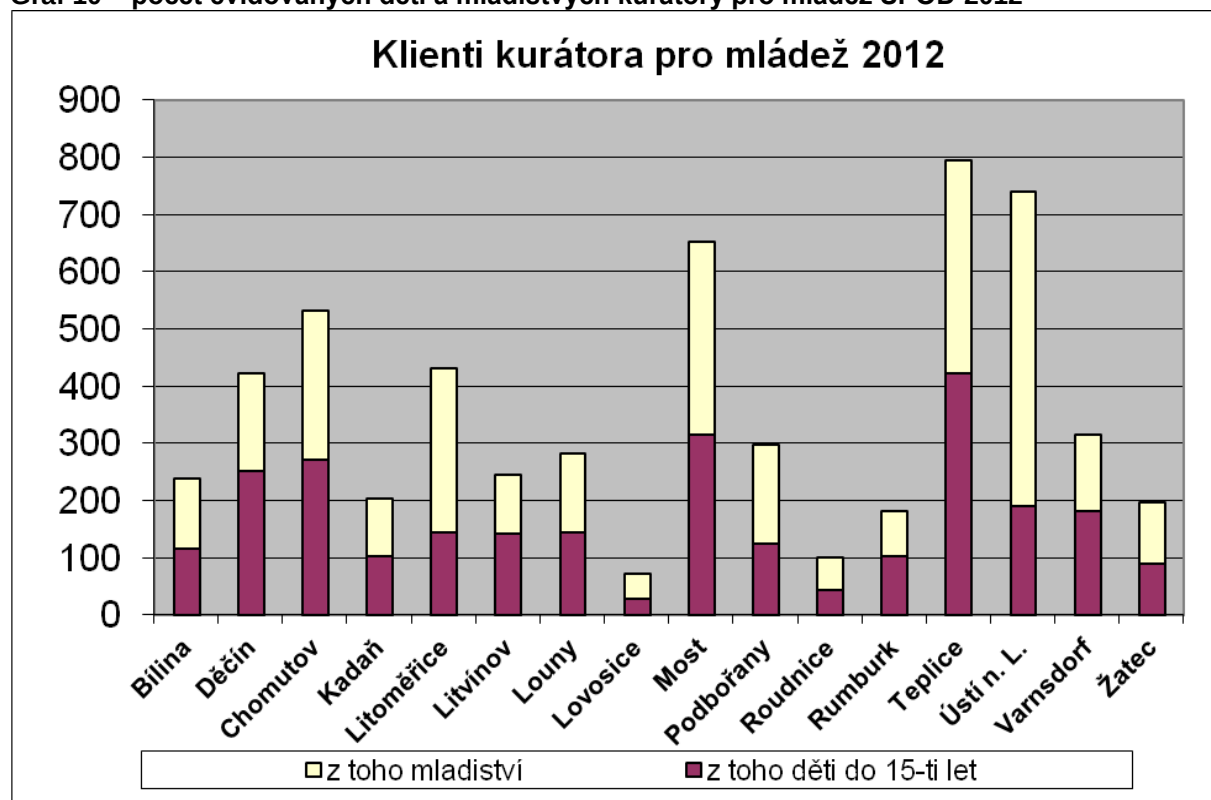
Tabulka 31 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2012

Obvod obce III. stupně	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	238	117	32	121	26	49,2	114,3

Děčín	422	253	105	169	84	60,0	53,7
Chomutov	532	272	95	260	62	51,1	65,0
Kadaň	203	104	40	99	33	51,2	46,6
Litoměřice	431	144	51	287	69	33,4	72,6
Litvínov	246	142	28	104	33	57,7	63,6
Louny	282	145	48	137	36	51,4	64,6
Lovosice	72	29	5	43	9	40,3	26,0
Most	652	315	116	337	123	48,3	85,4
Podbořany	297	125	32	172	9	42,1	188,7
Roudnice n. L.	100	44	13	56	17	44,0	31,0
Rumburk	181	103	36	78	17	56,9	53,9
Teplice	794	423	113	371	39	53,3	73,9
Ústí n. L.	741	190	47	551	162	25,6	61,9
Varnsdorf	316	182	45	134	37	57,6	154,9
Žatec	197	90	33	107	23	45,7	72,4
Celkem kraj	5 704	2 678	839	3 026	779	46,9	69,0

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2013

Graf 10 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež SPOD 2012

V roce 2013 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátory pro mládež opět při Městském úřadu v Podbořanech – 188,7. Následují je obvody měst Varnsdorf (154,9) a Bílina (114,3). Na opačném pólu jsou tradičně obvody měst Lovosice a Roudnice n. L. – jejich indexy činí 26 a 31 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává ve velkých městech – Teplice, Ústí n. L., Děčín, Most a Chomutov, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali pokles klientů (vyjma Ústí n. L.).

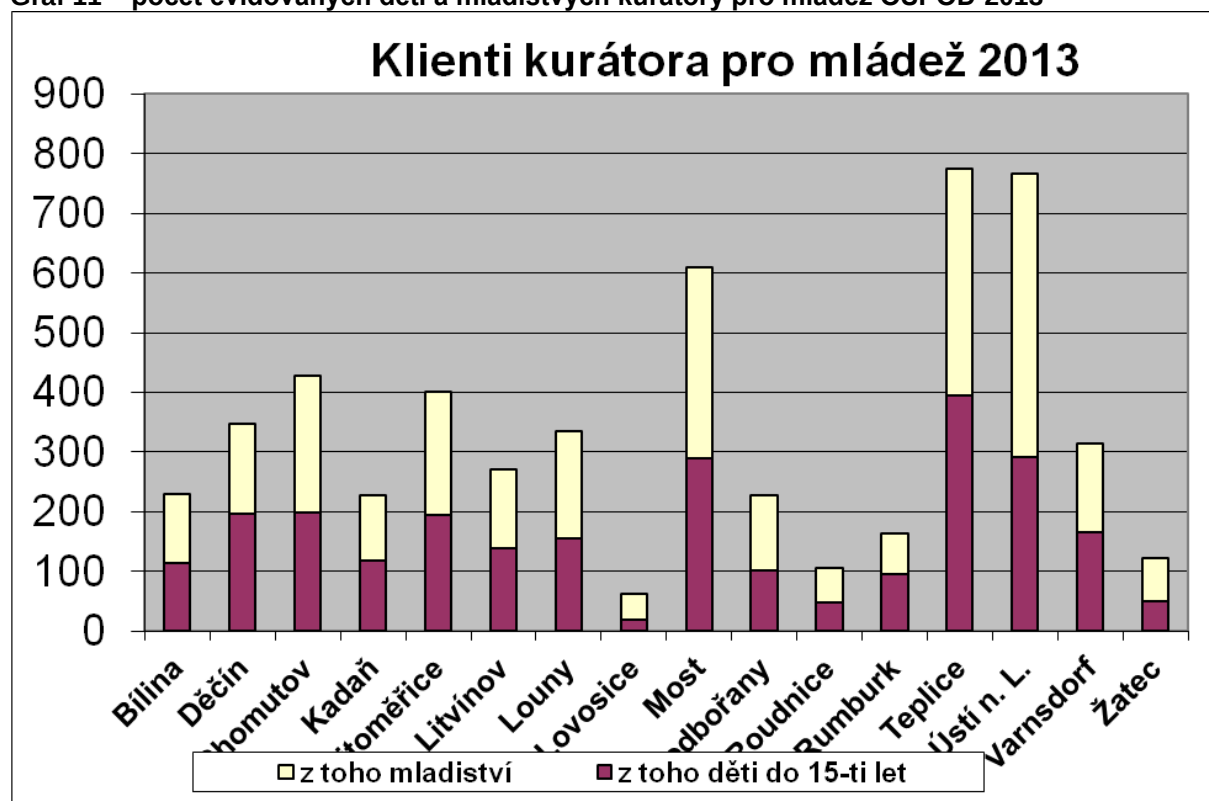
Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem OSPOD – kurátory pro mládež 2013

OBEK	Počet evidovaných celkem	z toho dětí do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	228	113	27	115	36	49,6	104,6
Děčín	347	196	76	151	25	56,5	44,4

Chomutov	428	198	67	230	80	46,3	52,3
Kadaň	227	118	44	109	33	52,0	52,6
Litoměřice	401	193	63	208	63	48,1	67,8
Litvínov	271	137	48	134	28	50,6	70,7
Louny	334	155	71	179	56	46,4	76,8
Lovosice	61	19	2	42	11	31,1	22,1
Most	609	289	121	320	97	47,5	80,0
Podbořany	226	100	28	126	28	44,2	144,1
Roudnice	104	47	14	57	21	45,2	32,2
Rumburk	162	94	41	68	23	58,0	48,5
Teplice	774	393	112	381	106	50,8	72,3
Ústí n. L.	766	290	96	476	143	37,9	64,1
Varnsdorf	314	164	57	150	32	52,2	154,3
Žatec	121	48	12	73	17	39,7	44,5
Celkem kraj	5 373	2 554	879	2 819	799	47,5	65,1

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Graf 11 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2013

Trestná činnost dětí a mládeže a přestupky mladistvých

V roce 2012 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v České republice celkem 8 051 pachatelů provinění⁸. V roce 2011 to bylo 9 322 těchto osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 931 osob mladších 18 let (2011 – 1 249 osob), které spáchaly provinění, tj. 11,6 % v rámci krajů ČR. Co do absolutního počtu

⁸ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

zaujímá Ústecký kraj třetí místo v rámci krajů (opět po Moravskoslezském kraji a kraji Jihomoravském). V indexovém vyjádření zaujímá náš kraj již místo druhé po Libereckém kraji. Republikový průměr činí 7,7 osob do 18 let, které spáchaly provinění a index připadající na Ústecký kraj je 11,3 osob na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2012 a 2013.

Nejvíce dětských a mladistvých pachatelů bylo evidováno opět na Chomutovsku, Teplicku, Mostecku a Ústecku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Lovosic, Litoměřic a Podbořan. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Loun, Podbořan a Chomutova. Nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Děčína, Varnsdorfu a Kadaně.

Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Chomutově, Žatci a Podbořanech. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Litoměřicích, Lovosicích a Litvínově. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 33 a grafech 12 a 13.

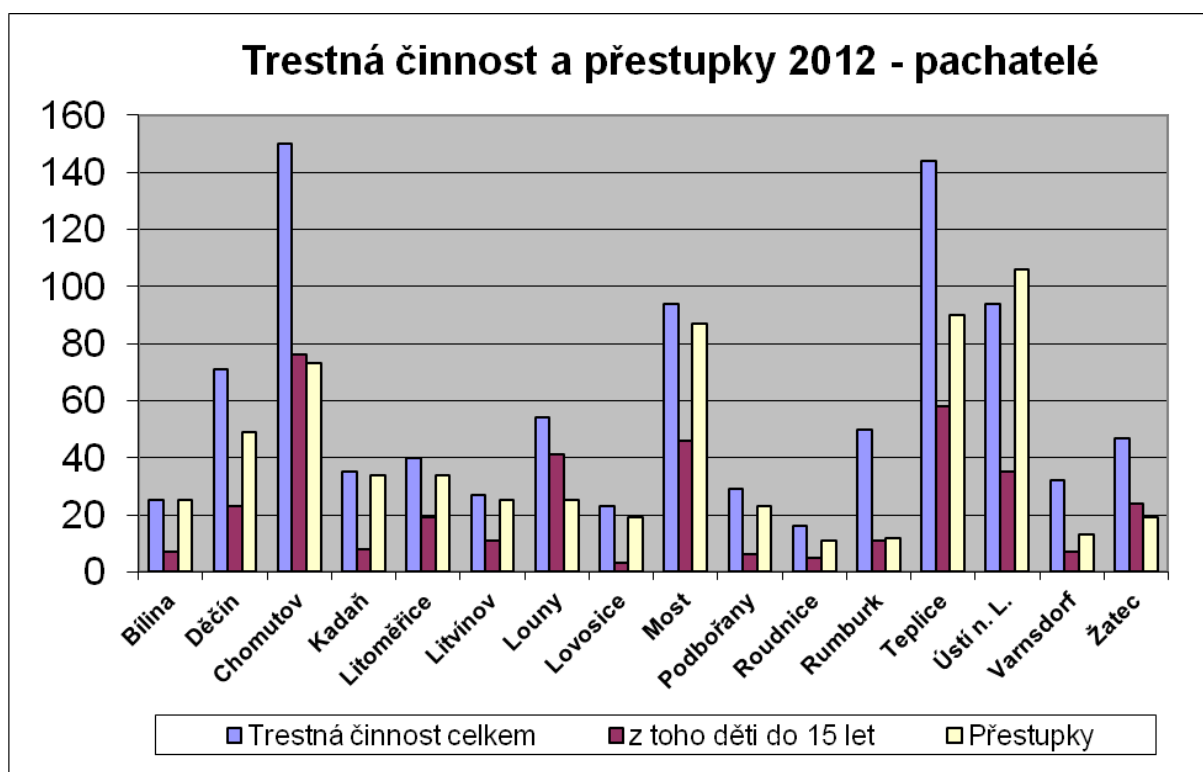
V Ústeckém kraji bylo mladistvými (osoby ve věku 15 – 18 let) v roce 2012 spácháno celkem 645 přestupků. Nejvíce přestupků spáchali mladiství v obvodech Ústí nad Labem, Teplic a Děčína.

Tabulka 33 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2012 (pachatelé)

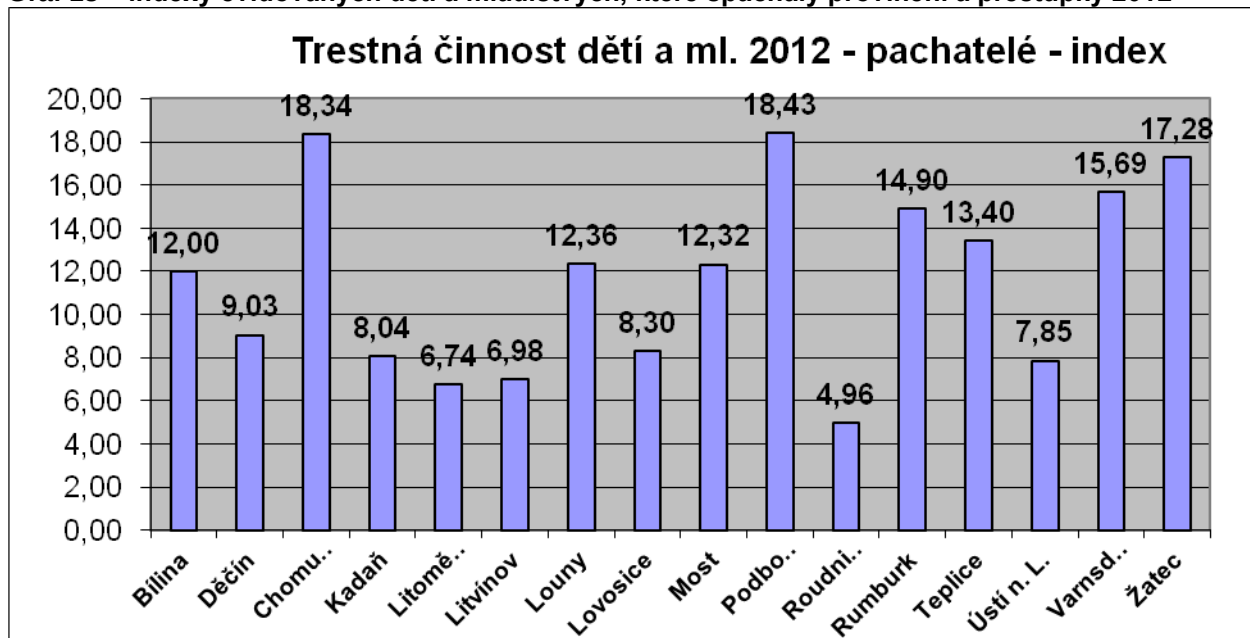
OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15 let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mladistvých	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	25	7	28,00	25	12,00
Děčín	71	23	32,39	49	9,03
Chomutov	150	76	50,67	73	18,34
Kadaň	35	8	22,86	34	8,04
Litoměřice	40	19	47,50	34	6,74
Litvínov	27	11	40,74	25	6,98
Louny	54	41	75,93	25	12,36
Lovosice	23	3	13,04	19	8,30
Most	94	46	48,94	87	12,32
Podbořany	29	6	20,69	23	18,43
Roudnice n. L.	16	5	31,25	11	4,96
Rumburk	50	11	22,00	12	14,90
Teplice	144	58	40,28	90	13,40
Ústí n. L.	94	35	37,23	106	7,85
Varnsdorf	32	7	21,88	13	15,69
Žatec	47	24	51,06	19	17,28
Celkem kraj	931	380	40,82	645	11,26

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2012

Graf 12 – počet evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2012

Graf 13 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2012

V roce 2013 poklesl počet pachatelů do 18 let o 35 osob – z 931 v roce 2012 na 896 osob v roce 2013, což představuje mírný pokles o 3,7 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán v obvodech Loun (nárůst o 22,2 %) a Ústí n. L. (o 18 %). Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Mostě (o 30,8 %).

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno opět na Chomutovsku, Teplicku a Ústecku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Lovosic,

Roudnice n. L., Bíliny a Varnsdorfu. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán opět v obvodech Loun (71,2 %) a Chomutova (60,8 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Varnsdorf a Litvínov. V Ústeckém kraji bylo mladistvými v roce 2013 spácháno celkem 686 přestupků. To představuje nárůst o 41 přestupků oproti roku 2012. Nejvíce přestupků spáchali mladiství v obvodech Teplic Ústí n. L. a Mostu.

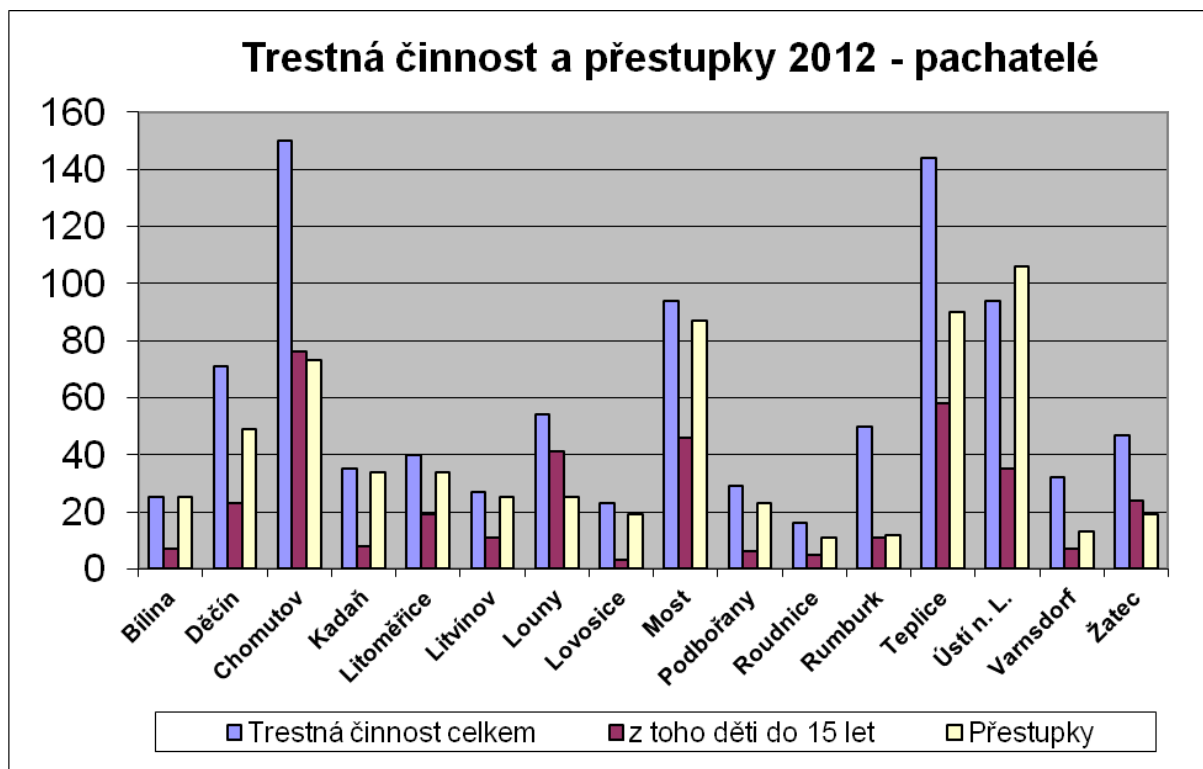
Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2013 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mladistvých	Index pachatelů TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	26	14	53,85	18	11,93
Děčín	56	15	26,79	47	7,16
Chomutov	153	93	60,78	59	18,70
Kadaň	37	14	37,84	39	8,58
Litoměřice	52	24	46,15	28	8,79
Litvínov	33	7	21,21	30	8,61
Louny	66	47	71,21	45	15,17
Lovosice	13	3	23,08	8	4,71
Most	65	35	53,85	65	8,54
Podbořany	33	12	36,36	17	21,05
Roudnice n. L.	15	8	53,33	6	4,64
Rumburk	52	22	42,31	15	15,56
Teplice	121	35	28,93	148	11,31
Ústí n. L.	111	47	42,34	129	9,29
Varnsdorf	26	5	19,23	27	12,78
Žatec	37	15	40,54	5	13,61
Celkem kraj	896	396	44,20	686	10,86

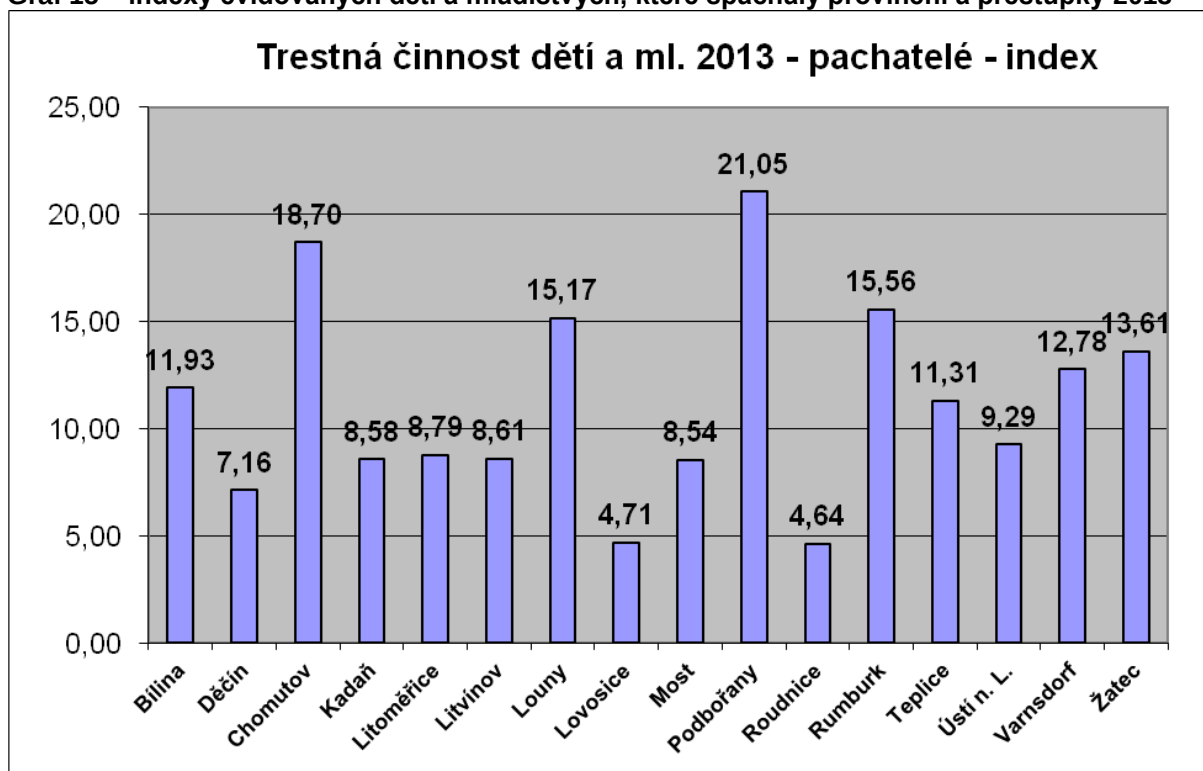
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány Podbořanech, Chomutově a Rumburku. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Roudnici n. L., a Lovosicích. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 34 a grafech 14 a 15.

Graf 14 – počet evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2012

Graf 15 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2013

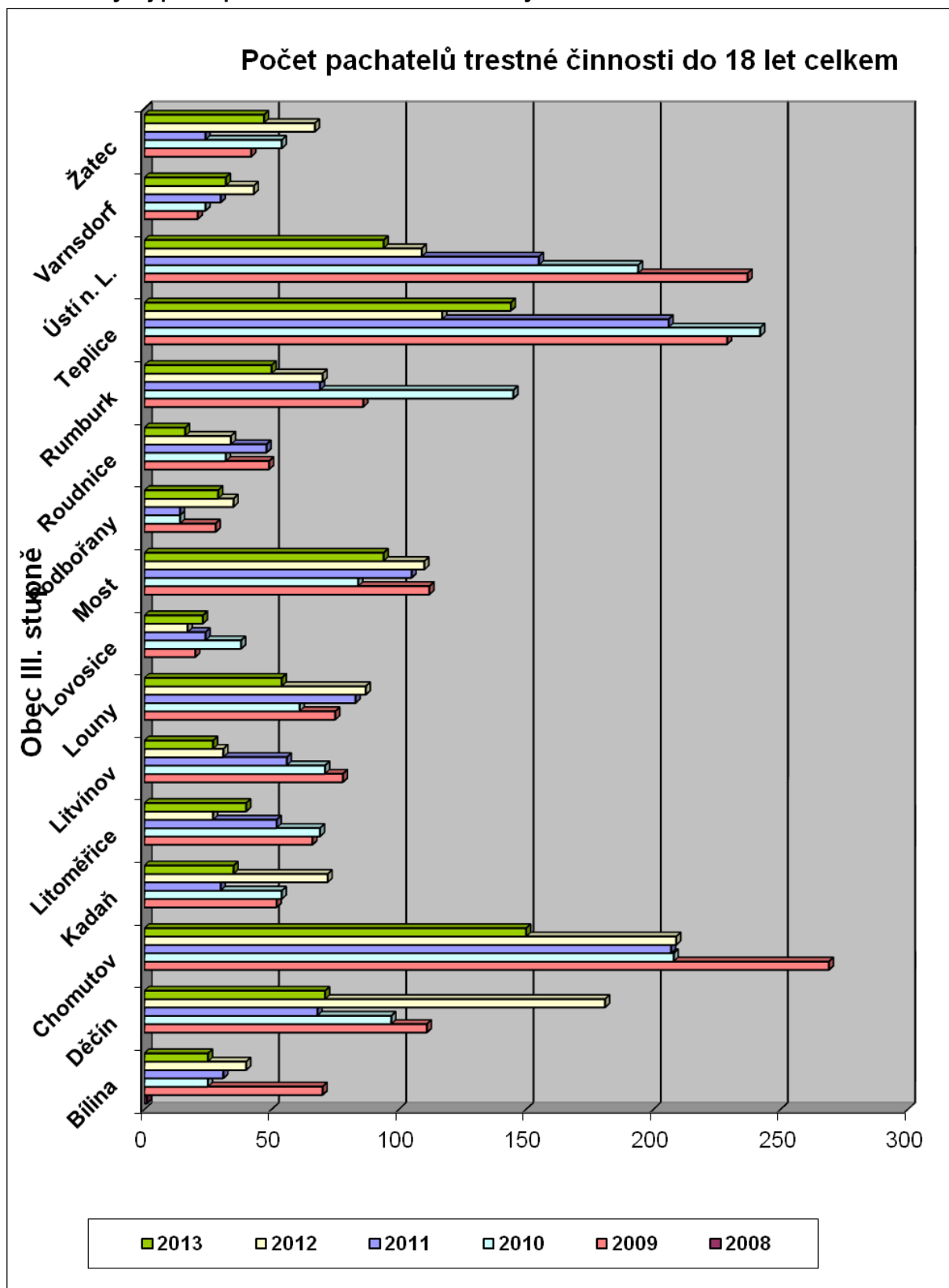
Vývoj počtu pachatelů trestné činnosti do 18 let v letech 2008 až 2013 kolísá. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 90 klientů a v letech 2008 až 2010 byl zaznamenán postupný pokles pachatelů. V roce 2011 došlo opět k nárůstu pachatelů a v následujících letech dochází opět k poklesu. V roce 2012 došlo pak k výraznému meziročnímu poklesu pachatelů. Soustavný nárůst nebo pokles pachatelů není evidován v žádném správním obvodu orgánu SPOD v kraji.

Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány OSPOD v letech 2008 až 2013 (pachatelé)

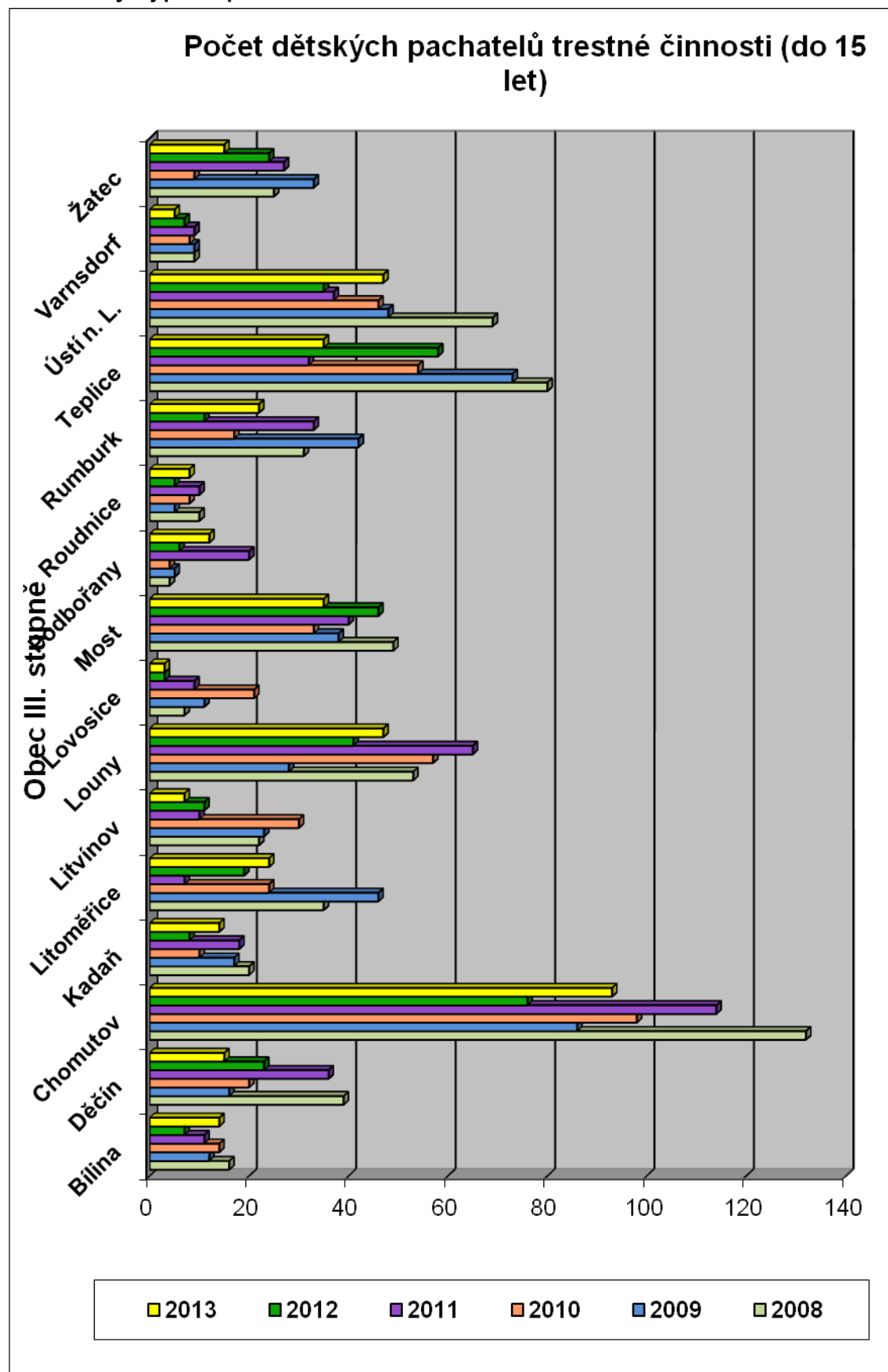
OBEK	Trestná činnost 2008	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2009	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2010	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2011	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2012	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2013	z toho děti do 15 let	Roční změna celkem (2012 - 13)	Roční změna u nezletilých (2012 - 13)	Vývoj celkem (2008 - 13)	Vývoj u nezletilých (2008 - 13)
Bílina	70	16	25	12	31	14	40	11	25	7	26	14	1	7	-44	-2
Děčín	111	39	97	16	68	20	181	36	71	23	56	15	-15	-8	-55	-24
Chomutov	269	132	208	86	207	98	209	114	150	76	153	93	3	17	-116	-39
Kadaň	52	20	54	17	30	10	72	18	35	8	37	14	2	6	-15	-6
Litoměřice	66	35	69	46	52	24	27	7	40	19	52	24	12	5	-14	-11
Litvínov	78	22	71	23	56	30	31	10	27	11	33	7	6	-4	-45	-15
Louny	75	53	61	28	83	57	87	65	54	41	66	47	12	6	-9	-6
Lovosice	20	7	38	11	24	21	17	9	23	3	13	3	-10	0	-7	-4
Most	112	49	84	38	105	33	110	40	94	46	65	35	-29	-11	-47	-14
Podbořany	28	4	14	5	14	4	35	20	29	6	33	12	4	6	5	8
Roudnice	49	10	32	5	48	8	34	10	16	5	15	8	-1	3	-34	-2
Rumburk	86	31	145	42	69	17	70	33	50	11	52	22	2	11	-34	-9
Teplice	229	80	242	73	206	54	117	32	144	58	121	35	-23	-23	-108	-45
Ústí n. L.	237	69	194	48	155	46	109	37	94	35	111	47	17	12	-126	-22
Varnsdorf	21	9	24	9	30	8	43	9	32	7	26	5	-6	-2	5	-4
Žatec	42	25	54	33	24	9	67	27	47	24	37	15	-10	-9	-5	-10
Celkem kraj	1 545	601	1 412	492	1 202	453	1 249	478	931	380	896	396	-35	16	-649	-205

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

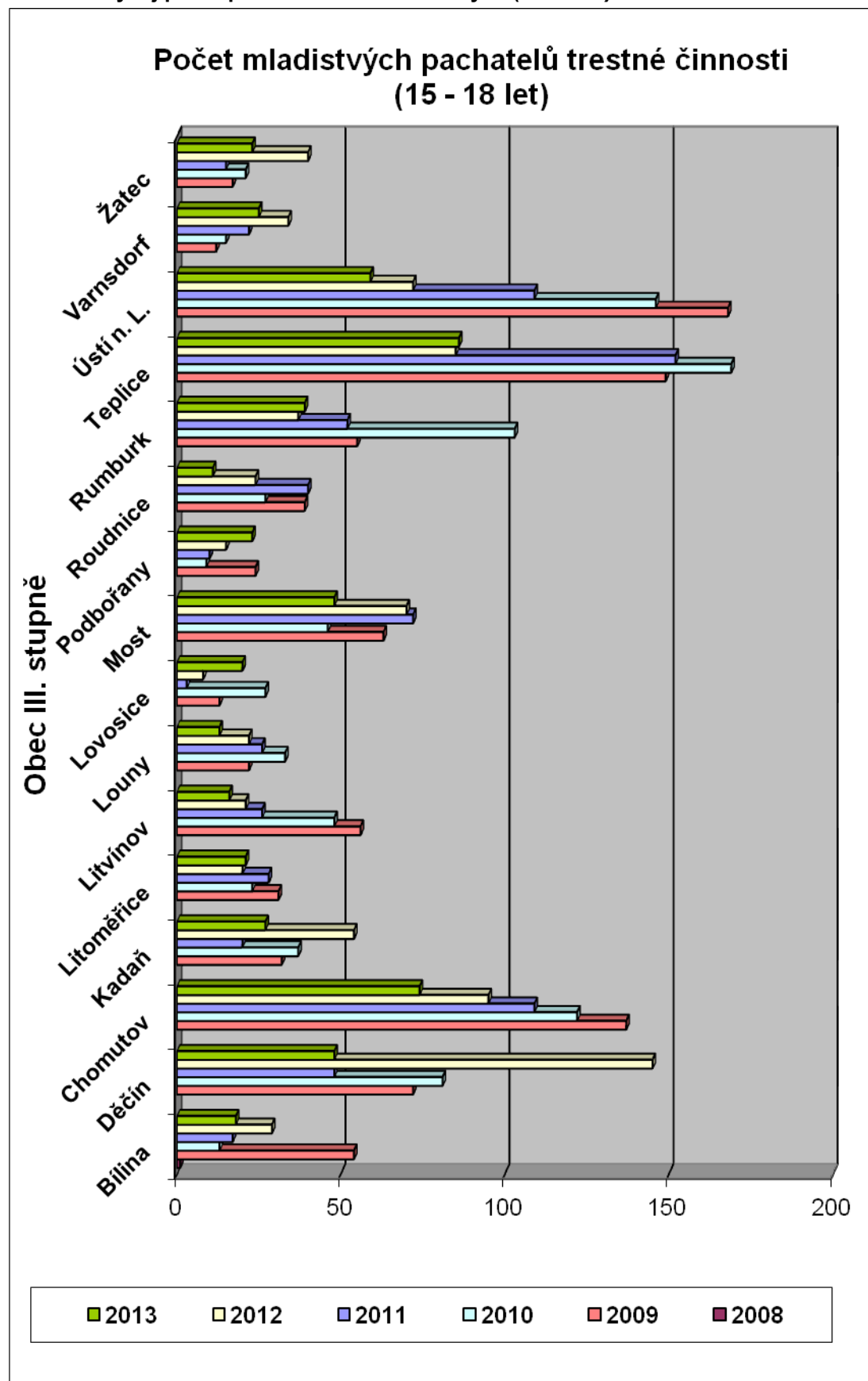
Graf 16 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti a mladistvých – celkem v letech 2008 až 2013

Graf 17 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti v letech 2008 až 2013

Graf 18 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2008 až 2013

Děti v institucionální péči – ústavní a ochranná výchova, výkon vazby a trestu odnětí svobody

Systém institucionální výchovy v České republice

Agenda péče o ohrožené děti spadá většinou do gesce pěti základních rezortů (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti). Pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spadají především dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy včetně dalších školských zařízení. Pod Ministerstvo zdravotnictví pak spadají kojenecké ústavy (dětské domovy pro děti do 3 let).

Ústavní výchova se nařizuje dle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, v platném znění. Naříditi ji může pouze soud (opatrovnický) svým rozhodnutím. Tato forma institucionální výchovy se nařizuje dětem, o něž rodiče náležitě nepečují a žádná jiná alternativa výchovy dítěte se buď nejeví jako žádoucí, či není dostupná. Ústavní výchova je nařizována rovněž těm dětem, které rodiče ani jiné způsobilé pečovatele nemají. Ústavní výchova je nařizována také dětem, které vykazují poruchy chování a dopouštějí se trestné činnosti (provinění).

Ochranná výchova je jedním z ochranných opatření, které jsou přímo definovány v zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění. Ochranná výchova je ukládána opět soudem (tentokrát v rámci trestního řízení) a je ukládána dětem a mladistvým, které mají již závažné poruchy chování nebo spáchaly závažné provinění. Institut ochranné výchovy není v současné době ještě dostatečně využíván, neboť několik specializovaných oddělení při běžných výchovných ústavech bylo zřízeno teprve nedávno. V Ústeckém kraji je toto oddělení pouze jediné, a to ve Výchovném ústavu pro děti a mládež v Boleticích u Děčína⁹.

Statistické údaje orgánů OSPOD Ústeckého kraje

V České republice bylo ve sledovaném období (**2012**) evidováno 7 158 umístěných dětí (v roce 2012 to bylo 7 468 dětí). K 31. 12. 2012 evidovaly orgány OSPOD Ústeckého kraje celkem 1 250 dětí do 18 let, které byly na základě soudního rozhodnutí umístěny do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ústecký kraj zaujímá s 17,5 % jednoznačně první místo. Z tohoto počtu byla 15 dětem uložena ochranná výchova. V roce 2011 bylo v institucionální péči 1 367 dětí (z toho 18 dětí s uloženou ochrannou výchovou). Moravskoslezský kraj, druhý v pořadí, eviduje v roce 2012 o 307 dětí méně. V průměru vychází, že v Ústeckém kraji je evidováno 15,1 dětí v institucionální péči na 10 tisíc obyvatel. Republikový průměr pak činí 6,8 dětí na 10 tisíc obyvatel. Na druhou stranu je nutno ještě

⁹ Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:

- **diagnostický ústav** – pro děti z Ústeckého kraje to jsou:
 - Dětský diagnostický ústav v Liberci (pro děti, které nemají ukončenou povinnou školní docházku (dále jen PŠD),
 - Diagnostický ústav v Praze – Lublaňská ul. – pro chlapce s ukončenou PŠD,
 - Diagnostický ústav v Praze – Hodkovičkách – pro dívky s ukončenou PŠD,
- **Dětský domov pro děti do 3 let** – Kojenecké ústavy
- **dětský domov** – v Ústeckém kraji je celkem 17 domovů (viz kapitola 4.8.2),
- **dětský domov se školou** (dříve výchovný ústav pro děti) – v Ústeckém kraji jsou celkem tři zařízení tohoto typu – v Místě u Chomutova, Kostomlatech pod Milešovkou a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 29 zařízení tohoto typu.
- **výchovný ústav pro mládež** – v Ústeckém kraji je celkem šest zařízení – v Pšově, Bušovicích, Kostomlatech pod Milešovkou (pro dívky), Místě u Chomutova, Jiříkově a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 34 těchto zařízení.

Zařízení pro výkon vazby a trestu odnětí svobody pro mladistvé:

Mladiství jsou vždy umístováni ve věznicích na speciální oddělení pro mladistvé. Oddělení pro výkon vazby mladistvých je v Ústeckém kraji zřízeno ve Vazební věznici v Litoměřicích. Specializované oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mladistvých je zřízeno ve Věznici Všehrdy (okr. Chomutov).

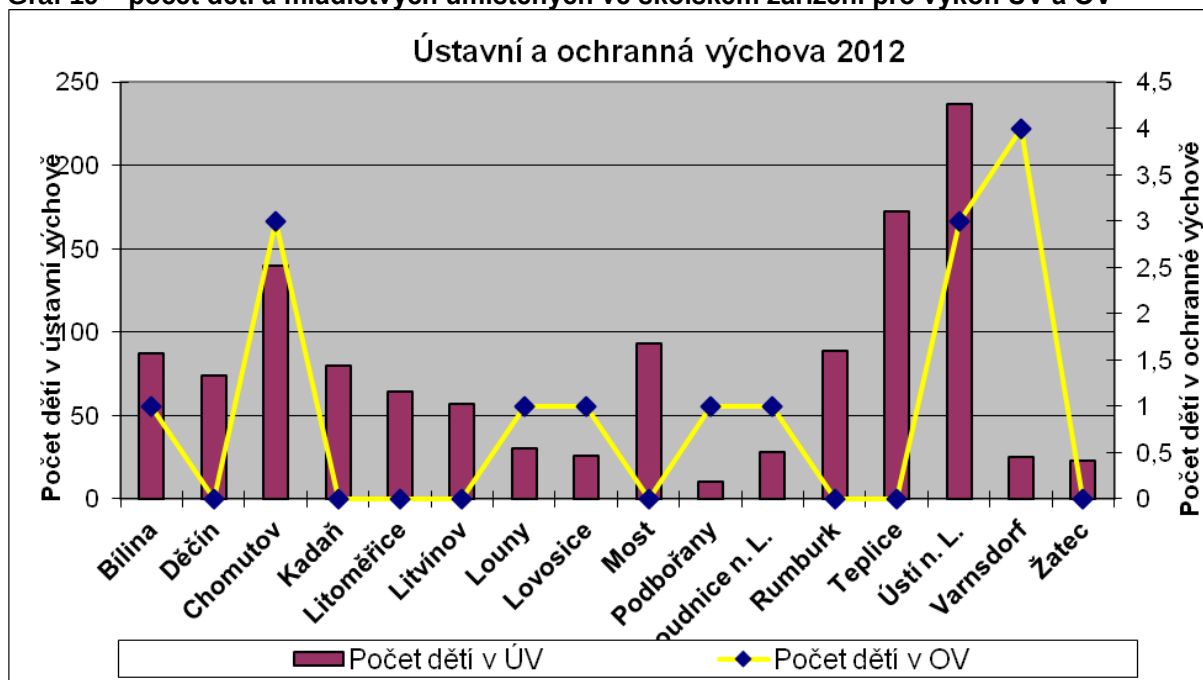
doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních na základě předběžného opatření soudu. K 31. 12. 2012 bylo v uvedených zařízeních umístěno 109 těchto dětí, které mají trvalé bydliště v tomto kraji. K 31. 12. 2012 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 359 dětí s trvalým bydlištěm v Ústeckém kraji.

Nejvíce umístěných dětí evidovali pracovníci OSPOD v roce 2012 v Ústí nad Labem (240 dětí), Teplicích (172) a v Chomutově (143). Nejméně umístěných dětí je evidováno v Podbořanech (11), Žatci (23) a Lovosicích (27). V indexovém vyjádření zauímají první místa v kraji správní obvody Bíliny, jehož index je více jak 6x větší než činí republikový průměr (6,8). S větším odstupem ho následují obvody Rumburku a Ústí n. L. Na opačném pólu jsou obvody Podbořan a Louny. V roce 2012 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 24 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo VTOS. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 36 a v grafu 19.

Tabulka 36 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2012

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet dětí ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	87	1	13	1	42,3
Děčín	74	0	5	1	9,4
Chomutov	140	3	8	3	17,5
Kadaň	80	0	1	1	18,4
Litoměřice	64	0	0	0	10,8
Litvínov	57	0	4	0	14,7
Louny	30	1	4	6	7,1
Lovosice	26	1	2	0	9,7
Most	93	0	4	0	12,2
Podbořany	10	1	0	0	7,0
Roudnice n. L.	28	1	7	0	9,0
Rumburk	89	0	10	1	26,5
Teplice	172	0	4	3	16,0
Ústí n. L.	237	3	34	5	20,0
Varnsdorf	25	4	3	1	14,2
Žatec	23	0	10	2	8,5
Celkem ÚK	1 235	15	109	24	15,1

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2013

Graf 19 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV

V roce 2013 bylo evidováno 1 126 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 12 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 138 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních na základě předběžného opatření soudu. K 31. 12. 2013 bylo v uvedených zařízeních umístěno 112 těchto dětí. To znamená, že k 31. 12. 2013 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 250 dětí, což je o 109 dětí méně než v roce 2012.

Ve sledovaném roce evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (239 dětí), Teplicích (171), Chomutově (114) a v Mostě (91). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Lounech (12), Podbořanech (13) a Lovosicích (20 dětí).

V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Rumburku, jehož index je 27,2 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu, což je oproti republikovému průměru čtyřikrát více. Následují ho obvody Ústí n. L. a Litvínova. Na opačném pólu jsou obvody Loun, Podbořan a Lovosic.

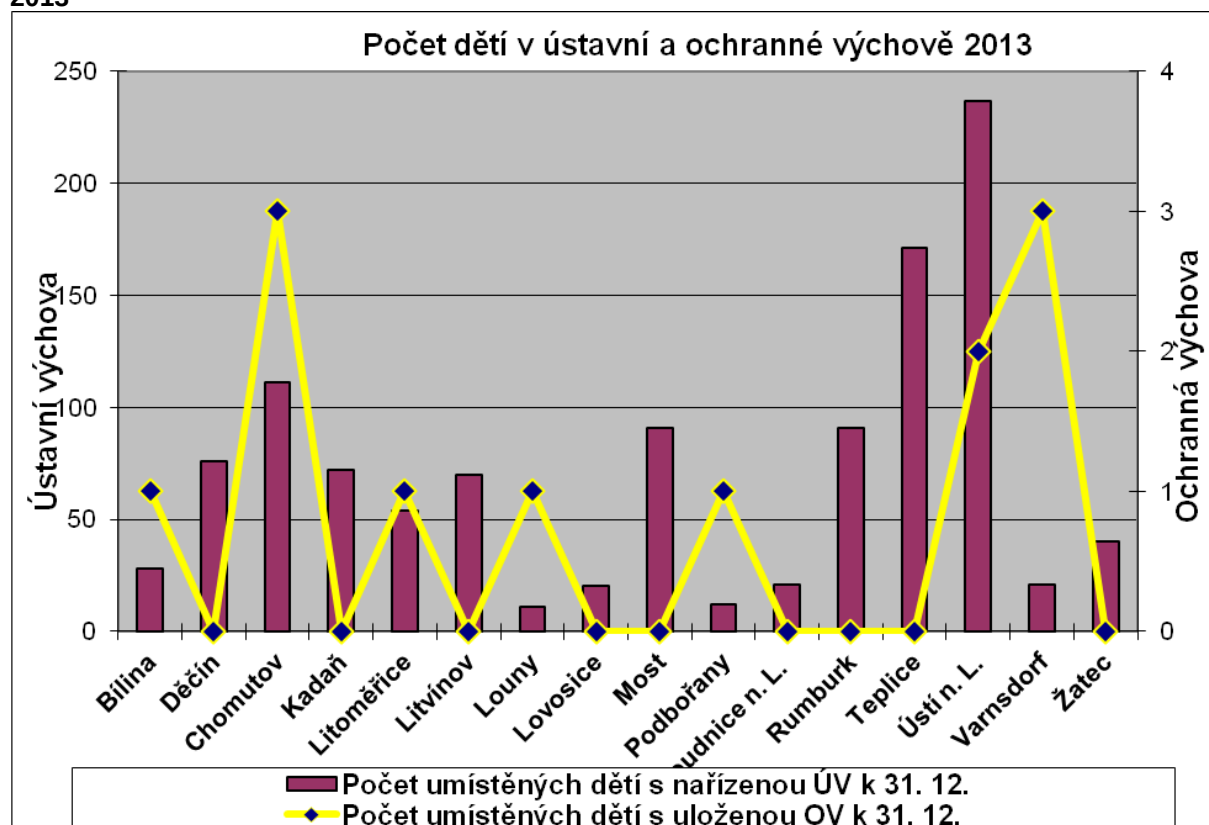
V roce 2013 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 18 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Tito mladiství jsou vždy umísťováni na speciální oddělení pro mladistvé. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 37 a v grafu 20.

Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2013

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet dětí ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	28	1	7	1	13,3
Děčín	76	0	5	1	9,7
Chomutov	111	3	5	1	13,9
Kadaň	72	0	1	1	16,7
Litoměřice	54	1	5	1	9,3
Litvínov	70	0	14	0	18,3
Louny	11	1	7	2	2,8
Lovosice	20	0	2	0	7,2
Most	91	0	5	0	12,0
Podbořany	12	1	3	0	8,3
Roudnice n. L.	21	0	2	0	6,5
Rumburk	91	0	7	0	27,2
Teplice	171	0	14	3	16,0
Ústí n. L.	237	2	24	4	20,0
Varnsdorf	21	3	4	2	11,8
Žatec	40	0	7	2	14,7
Celkem ÚK	1 126	12	112	18	13,8

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Graf 20 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2013

Vývoj počtu umístěných dětí v letech 2009 až 2013

Vývoj počtu dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy u většiny správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje v letech 2009 až 2013 kolísá.

Nejvyšší meziroční pokles (v letech 2012 až 2013) byl zaznamenán v obvodu města Bíliny, kdy počet těchto dětí klesl o 59 (což můžeme brát jako krajní statistickou odchylku). Následují ho obvod Chomutov (pokles o 29 dětí) a Louny (pokles o 19 dětí) a. Naopak nejvyšší meziroční nárůst byl evidován v Žatci, kdy zaevidovali nárůst o 17 umístěných dětí, pak Litvínově (nárůst o 13 dětí).

Srovnáním let 2009 a 2013 byl zaznamenán nejvyšší pokles umístěných dětí ve správním obvodu Teplice – pokles o 81 dětí. Následují ho Most (pokles o 58 dětí) a Bílina (pokles o 36 dětí). Naopak nárůst od roku 2009 byl zaznamenán v obvodu Rumburku (nárůst o 30 dětí). Celkově v Ústeckém kraji klesl počet umístěných dětí s nařízenou ústavní výchovou od roku 2009 o 244 dětí. Počet dětí s uloženou ochrannou výchovou poklesl o 23 dětí.

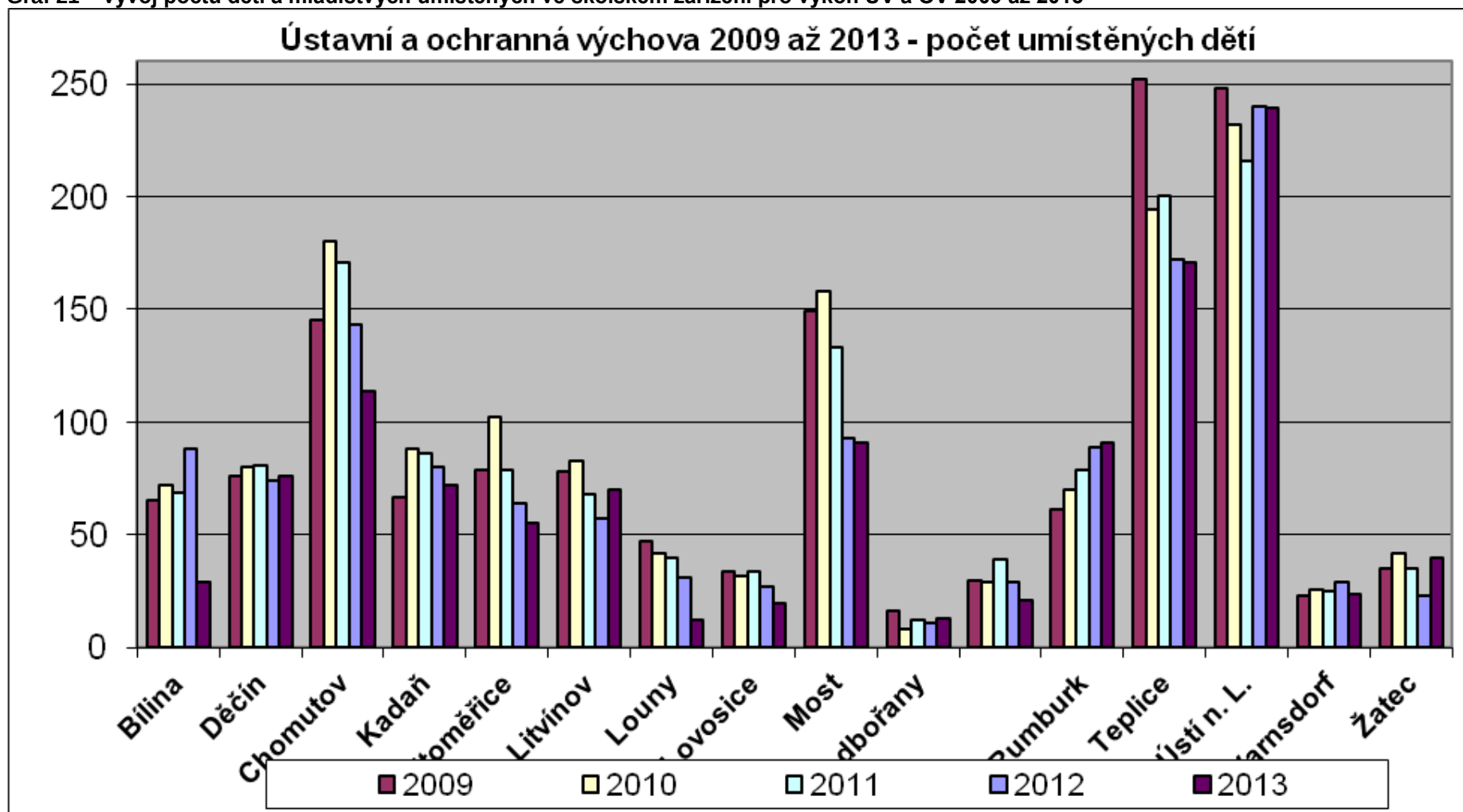
Z výše uvedeného vyplývá, že v Ústeckém kraji dochází každoročně k mírnému poklesu dětí v institucionální péči. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 38 a v grafech 21 a 22.

Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2009 až 2013

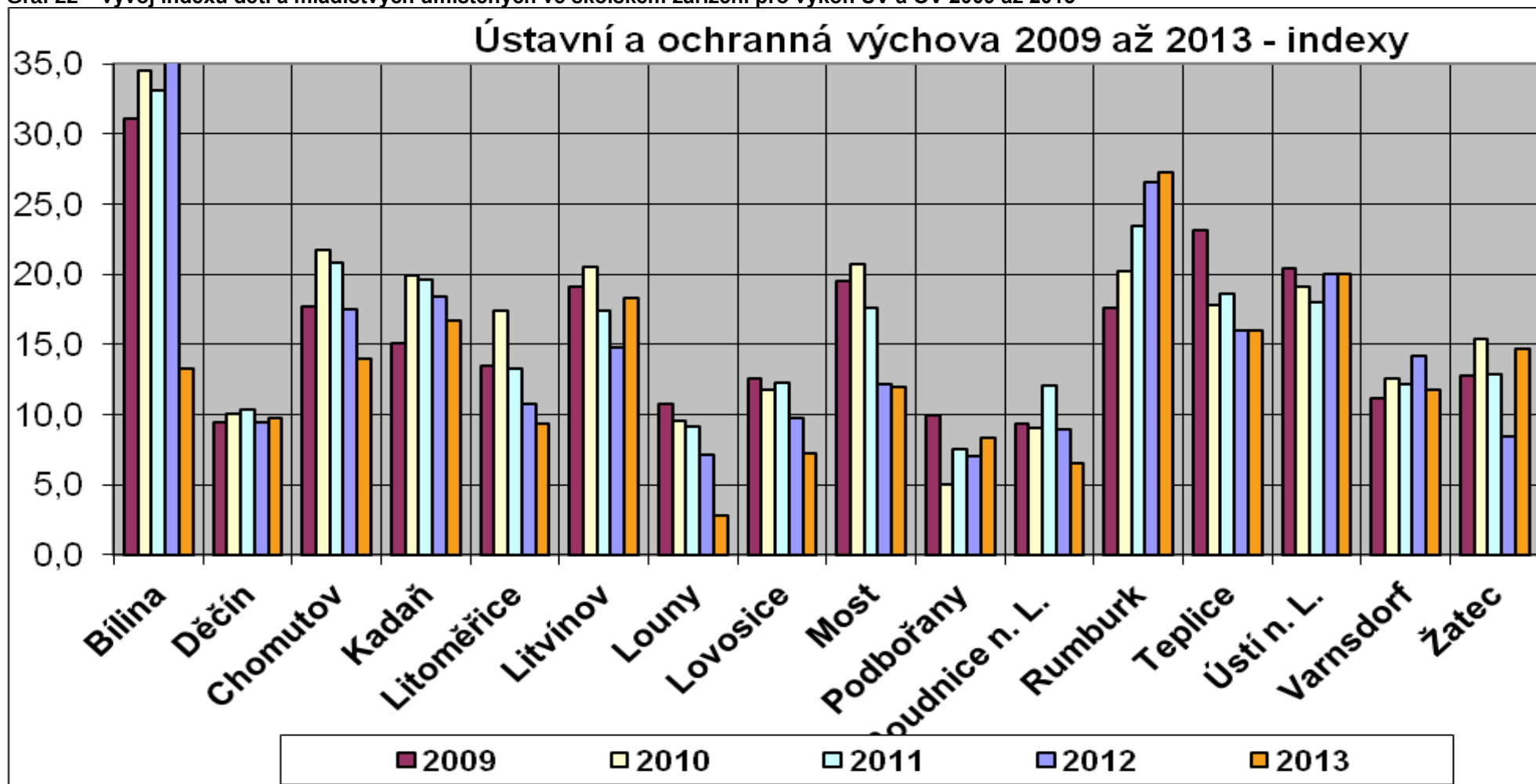
OBEC	2009		2010		2011		2012		2013		Roční změna u ÚV 12 - 13	Roční změna u OV 12 - 13	Vývoj u ÚV 2009 - 13	Vývoj u OV 2009 - 13
	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV				
Bílina	65	0	72	0	68	1	87	1	28	1	-59	0	-37	1
Děčín	75	1	79	1	81	0	74	0	76	0	2	0	1	-1
Chomutov	139	6	173	7	166	5	140	3	111	3	-29	0	-28	-3
Kadaň	67	0	87	1	85	1	80	0	72	0	-8	0	5	0
Litoměřice	78	1	100	2	79	0	64	0	54	1	-10	1	-24	0
Litvínov	78	0	83	0	68	0	57	0	70	0	13	0	-8	0
Louny	42	5	39	3	38	2	30	1	11	1	-19	0	-31	-4
Lovosice	34	0	32	0	34	0	26	1	20	0	-6	-1	-14	0
Most	141	8	153	5	131	2	93	0	91	0	-2	0	-50	-8
Podbořany	15	1	8	0	11	1	10	1	12	1	2	0	-3	0
Roudnice n. L.	25	5	27	2	37	2	28	1	21	0	-7	-1	-4	-5
Rumburk	61	0	70	0	79	0	89	0	91	0	2	0	30	0
Teplice	251	1	193	1	199	1	172	0	171	0	-1	0	-80	-1
Ústí n. L.	241	7	226	6	213	3	237	3	237	2	0	-1	-4	-5
Varnsdorf	23	0	26	0	25	0	25	4	21	3	-4	-1	-2	3
Žatec	35	0	42	0	35	0	23	0	40	0	17	0	5	0
Celkem kraj	1 370	35	1 410	28	1 349	18	1 235	15	1 126	12	-109	-3	-244	-23

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Graf 21 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2009 až 2013

Graf 22 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2009 až 2013

Přetrvávajícím velkým problémem jsou útěky dětí ze školských zařízení. Děti se na útěku nezřídka dopouštějí opakované trestné činnosti, parazitují na příbuzných či kamarádech, provozují prostituci, zneužívají drogy a hrají na výherních automatech. V mnoha případech se dostávají do kriminálního prostředí, nebo se z nich stávají osoby bez přístřeší. Mnohé z nich se stávají oběťmi trestné činnosti. (MV ČR, 2007)

V letech 1995 – 2004 bylo vyhlášeno 28 051 pátrání. Ve stejném období se 8 086 dětí dopustilo jednoho a více útěků. 4 986 dětí se dopustilo jednoho útěku, 2 145 dětí se dopustilo dvou až pěti útěků, 538 dětí šesti až deseti útěků a 417 dětí jedenácti a více útěků. Rok od roku počet vyhlášených pátrání po svěřencích školských zařízení narůstá. V roce 2005 bylo vyhlášeno celkem 5 705 pátrání a v roce 2006 dokonce 6 074. V roce 2000 bylo vyhlášených pátrání o více jak polovinu méně – 2 953. (MV ČR, 2007)

Problematika sociálně-právní ochrany dětí není v současnosti dostatečně provázaná s dalšími oblastmi, jako je ústavní výchova realizovaná ve školských zařízeních a ve zdravotnických zařízeních. Důvodem je roztržičnost kompetencí pod tři resorty (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – sociálně – právní ochrana dětí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – dětské domovy, diagnostické a výchovné ústavy a Ministerstvo zdravotnictví ČR – kojenecké ústavy). Tento stav trvá v podstatě od přijetí tzv. kompetenčního zákona (zákon č. 2/1969 Sb.), resp. jeho novely v roce 1993, která rozdělila kompetence ve výkonu státní správy jednotlivým ministerstvům. (BITTNER, 2007)

3.11.2 Dospělí

Na výkon státní správy v oblasti podpory osob ohrožených sociálním vyloučením se zaměřují především obce s rozšířenou působností (od roku 2012 i obce s pověřeným obecním úřadem v rámci tzv. sociální práce). Pomoc je směřována zejména osobám propuštěným ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu (vazby). Dále se podpora zaměřuje na osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Obecní úřady poskytují těmto osobám odborné sociální poradenství a koordinují poskytování sociálních služeb. Přitom obecní úřady spolupracují se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady, poskytovateli sociálních služeb a územními samosprávnými celky¹⁰. Tato služba byla tradičně nazývána jako sociální kurátor. Tato služba je nazývána také jako jediná sociální služba garantovaná státem.

Sociální kurátoři (dnes již spíše sociální pracovníci) pracují s klienty již v průběhu výkonu trestu a nabízejí klientům pomoc (tzv. předvýstupní poradenství). Na druhou stranu je nutné upozornit, že ne všichni sociální kurátoři pro dospělé navštěvují své klienty ve věznicích před propuštěním.

O pomoc žádají kurátory především klienti, kteří nemají rodinné zázemí nebo narušené rodinné vazby. Nejčastěji se na kurátory obracejí se žádostí o pomoc při vyřizování dávek pomoci v hmotné nouzi (pouze malá část klientů získá po výkonu trestu zaměstnání) a pomoc při zajištění ubytování. Klientům je nabízeno především ubytování většinou v městských ubytovnách nebo zařízeních typu azylového domu. V Ústeckém kraji je vybudována relativně dostatečná síť azylových domů. Výjimkou je např. Lounsko a Šluknovský výběžek. Nedostatečný počet lůžek v těchto zařízeních je zejména v zimních měsících, kdy zájem osob bez přístřeší o ubytování výrazně stoupá.

Ve velkých městech (Most, Ústí nad Labem, Děčín...) vykonávají pracovníci obecních úřadů agendu na plný úvazek. V Ústí nad Labem vykonávají tuto agendu dva pracovníci na plný úvazek. V menších obcích III. stupně mají činnost kurátora kumulovanou s jinou činností – kurátor pro mládež, dávkový specialista, veřejný opatrovník a jiné. K 31. 12. 2012 působilo na obcích s rozšířenou působností v Ústeckém kraji celkem 18 sociálních kurátorů pro dospělé. Osobám po VTOS jsou nabízeny i další programy. Jedná se zejména

¹⁰ Podrobněji upraveno v § 92 odst. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

o rekvalifikační programy nebo programy tzv. penitenciární a postpenitenciární péče. Tyto programy se zaměřují na integraci osob ohrožených sociálním vyloučením a na jejich uplatnění na trhu práce. Pro příklad tento typ programu – Projekt Šance realizovalo občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum v Mostě ve spolupráci se Sdružením pro probaci v justici v Praze nebo sdružení White Light 1. se sídlem v Ústí nad Labem. Těchto resocializačních programů je v kraji malé množství. Vhodné je podporovat realizaci více programů zaměřených na resocializaci především mladých lidí.

Významným druhem sociální služby pro mladé dospělé, kteří opouštějí po dosažení zletilosti školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, je **služba dům na půl cesty**. Službu domy na půl cesty nabízí tři poskytovatelé sociálních služeb v Ústeckém kraji. Zařízení se nacházejí v Děčíně Oseku na Teplicku a v Obrnicích u Mostu. Všechny subjekty pak nabízejí pro cílovou skupinu celkem 18 lůžek. Důležitou součástí služby je určitý typ sociálního programu, který bude napomáhat těmto dětem k integraci do společnosti.

Statistické údaje o cílové skupině

Sociální kurátoři evidovali v Ústeckém kraji **v roce 2012 1 772** občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu vazby (v roce 2011 to bylo 1 828 osob). V rámci celé ČR bylo propuštěno 13 556 osob (v roce 2011 14 792 osob). Na 10 tisíc obyvatel pak připadá 21,4 osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v Ústeckém kraji. Republikový průměr činí 12,9 těchto osob. Ústecký kraj pak v indexovém vyjádření zaujímá 2. místo po Karlovarském kraji, jehož index činí 27 propuštěných osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Ústí nad Labem, Teplice a Chomutov. Nejméně uvedených osob je z Podbořanska, Lovosicka a Roudnice n. L. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Bíliny, Ústí nad Labem a Rumburk. Nejmenší indexový počet propuštěných je na Roudnicku, kde na 10 tisíc obyvatel připadá 13,6 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 39 a grafu 23.

Tabulka 39 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2012

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2012	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	61	29,3
Děčín	127	16,2
Chomutov	199	24,3
Kadaň	64	14,7
Litoměřice	102	17,2
Litvínov	83	21,5
Louny	62	14,2
Lovosice	41	14,8
Most	168	22,0
Podbořany	29	18,4
Roudnice n. L.	44	13,6
Rumburk	88	26,2
Teplice	251	23,4
Ústí n. L.	344	28,7
Varnsdorf	47	23,0
Žatec	62	22,8
Celkem kraj	1 772	21,4

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2013

Graf 23 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2012

V roce 2013 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 1 961 občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. Ve srovnání s rokem 2012 je to nárůst o 189 osob. Hlavním důvodem tohoto nárůstu je amnestie, kterou prezident ČR vyhlásil v lednu 2013. Na 10 tisíc obyvatel pak připadá 23,8 osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v Ústeckém kraji. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Ústí nad Labem, Teplice, Chomutov a Most. Nejméně uvedených osob je z Podbořanska, Žatecka a Varnsdorfu. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Bíliny, Ústí nad Labem a Teplic. Nejmenší indexový počet propuštěných je na Žatecku, kde na 10 tisíc obyvatel připadá 14,3 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 40 a grafu 24.

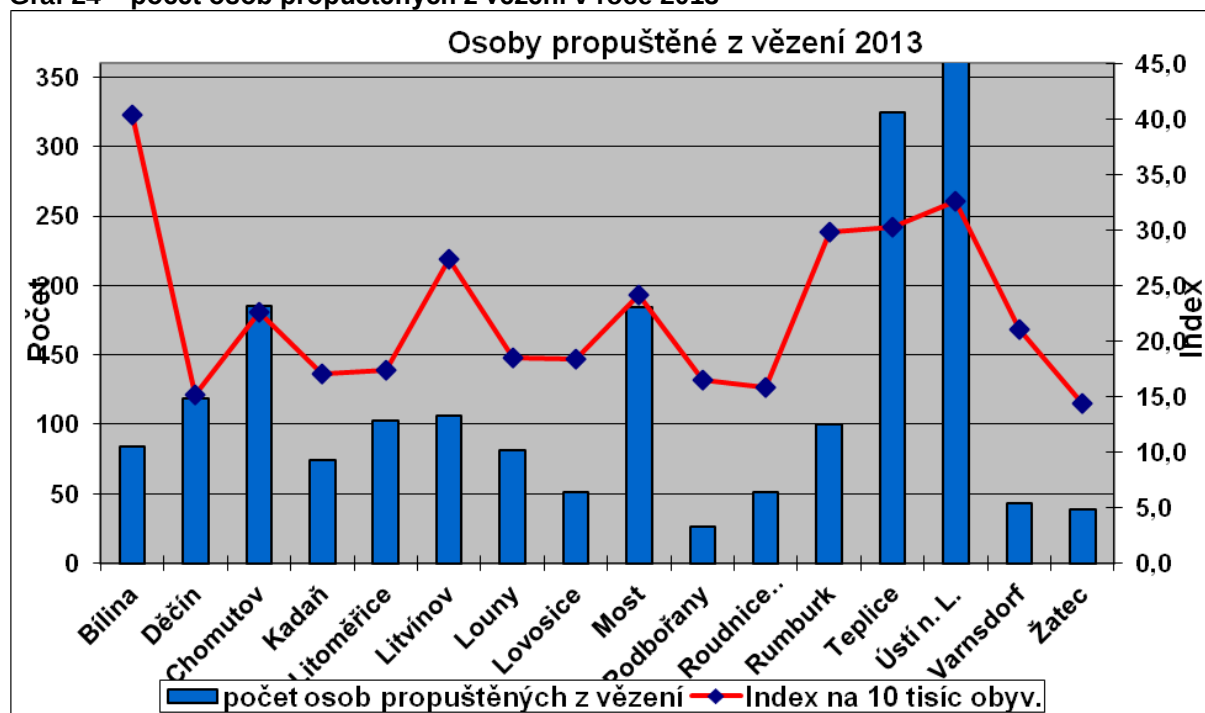
Tabulka 40 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2013

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2013	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	84	38,5
Děčín	119	15,2
Chomutov	185	22,6
Kadaň	74	17,2
Litoměřice	103	17,4
Litvínov	106	27,7
Louny	81	18,6
Lovosice	51	18,5
Most	184	24,2
Podbořany	26	16,6
Roudnice	51	15,8
Rumburk	100	29,9
Teplice	325	30,4

Ústí n. L.	390	32,6
Varnsdorf	43	21,1
Žatec	39	14,3
Celkem kraj	1 961	23,8

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Graf 24 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2013

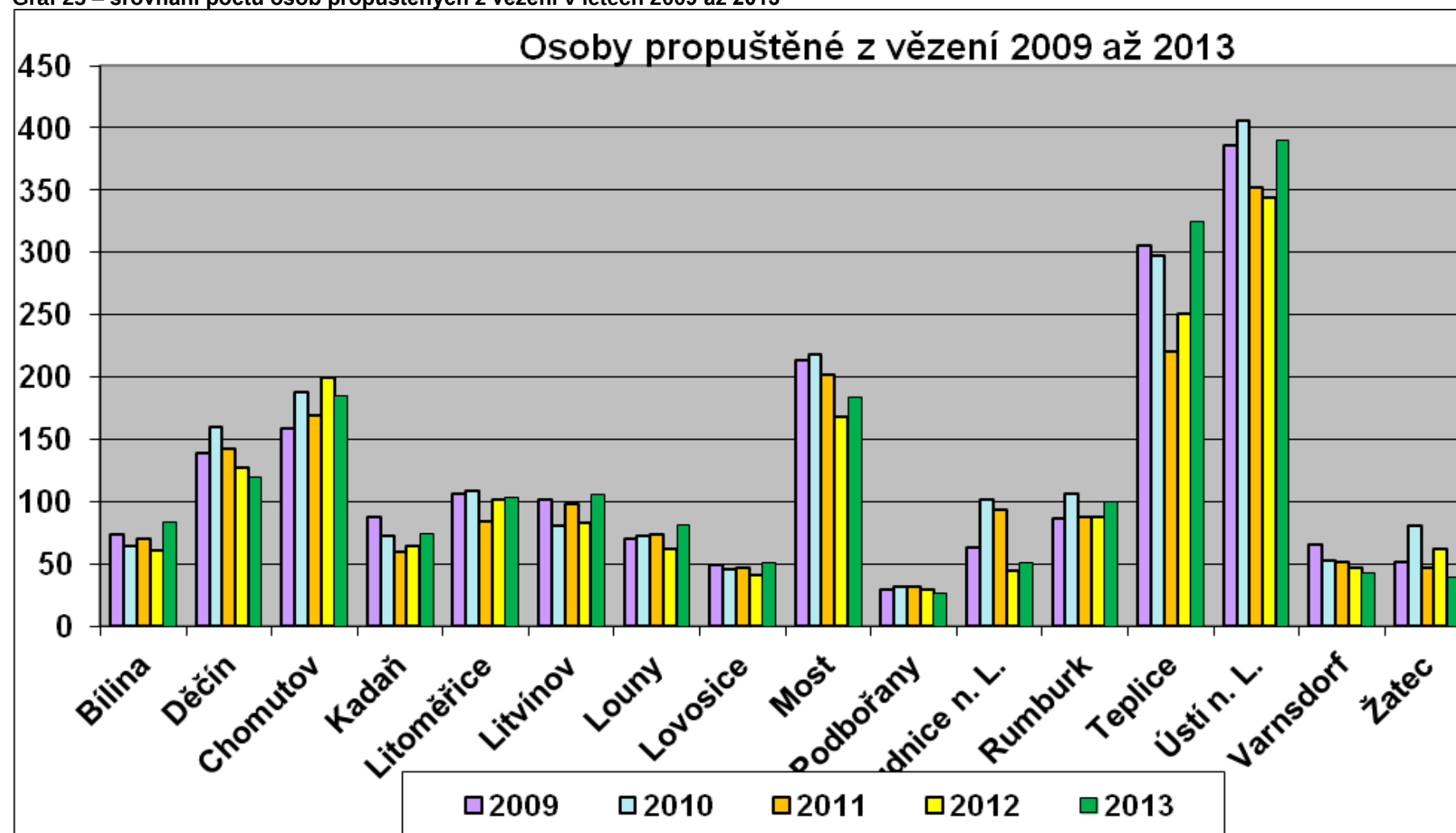
V tabulce 41 a grafu 25 je sledován vývoj počtu osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v obcích Ústeckého kraje v letech 2009 až 2013. V rámci meziročního srovnání dochází v letech 2008 až 2012 k mírnému kolísání počtu propuštěných osob. V rámci srovnání posledních dvou sledovaných let (2012 a 2013) došlo k nárůstu počtu těchto osob – o 10,7 %.

Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2009 až 2013

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2009	Počet osob propuštěných z vězení 2010	Počet osob propuštěných z vězení 2011	Počet osob propuštěných z vězení 2012	Počet osob propuštěných z vězení 2013	Index na 10 tisíc obyv.	Roční změna 2012 - 13	Vývoj 2009 - 13
Bílina	73	64	70	61	84	29,3	23	11
Děčín	139	160	142	127	119	16,2	-8	-20
Chomutov	159	188	169	199	185	24,3	-14	26
Kadaň	88	72	59	64	74	14,7	10	-14
Litoměřice	106	108	84	102	103	17,2	1	-3
Litvínov	101	80	98	83	106	21,5	23	5
Louny	70	72	74	62	81	14,2	19	11
Lovosice	49	45	47	41	51	14,8	10	2
Most	213	218	202	168	184	22,0	16	-29
Podbořany	29	31	32	29	26	18,4	-3	-3
Roudnice n. L.	63	102	93	44	51	13,6	7	-12
Rumburk	86	106	88	88	100	26,2	12	14
Teplice	306	297	220	251	325	23,4	74	19
Ústí n. L.	386	406	352	344	390	28,7	46	4
Varnsdorf	65	52	51	47	43	23,0	-4	-22
Žatec	51	80	47	62	39	22,8	-23	-12
Celkem kraj	1 984	2 081	1 828	1 772	1 961	21,4	189	-23

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2014

Graf 25 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2009 až 2013

4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Oblast ochrany před sociálně nežádoucími jevy lze rozdělit na několik typů prevence. Mezi významné typy prevence řadíme prevenci kriminality a neméně významnou prevenci sociální. Ústecký kraj se angažuje zejména na poli sociální prevence, kdy každoročně vyhlašuje svůj dotační titul – Podpora sociálně-zdravotních služeb. Ústecký kraj vyčleňuje na tento program částku 9,5 mil. Kč.

V oblasti prevence kriminality a sociální prevence působí velké množství orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, zástupci nestátního neziskového i komerčního sektoru, popř. jiné subjekty. Preventivní aktivity lze rozdělit do působnosti několika resortů, které na preventivním poli vyvíjí aktivity samostatně nebo ve spolupráci s institucemi, které spadají pod působnost jiného resortu.

4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR

V České republice byly institucionální podmínky pro rozvoj preventivní politiky vytvořeny v roce 1993, kdy byl zřízen **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále RVPPK). Předmětem činnosti tohoto orgánu je především vytváření a realizace preventivní politiky na meziresortní úrovni a její podpora na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie PK a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků – krajů) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu určených na realizaci aktivit PK a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů. RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky.

Předsedou RVPPK je ministr vnitra a ve výboru jsou vedle ministerstva vnitra zastoupena resortní ministerstva:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo financí,
- Ministerstvo pro místní rozvoj.

a zástupci:

- Nejvyššího státního zastupitelství,
- Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a
- Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Výše uvedené resorty rozvíjejí také vlastní preventivní programy v oblasti prevence kriminality a sociální prevence ve své působnosti.

Systém organizace prevence kriminality v ČR

Jak bylo uvedeno, ústřední metodickou a koordinační roli v oblasti prevence kriminality plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Republikový výbor byl zřízen při Ministerstvu vnitra ČR. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty realizované v rámci jednotlivých preventivních programů. Úkoly související s činností (funkci sekretariátu) RVPPK plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Odbor prevence kriminality MV ČR plní zejména funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality.

Klíčové postavení a odpovědnost za realizaci preventivních aktivit mají také kraje a obce. Nesou zodpovědnost za přípravu a praktickou realizaci programů prevence kriminality na místní a regionální úrovni. Hlavními aktéry na úrovni obcí a měst jsou příslušné orgány samosprávy, komise prevence kriminality a jmenovaní manažeři prevence kriminality obcí a měst.

Po vzniku vyšších územně správních celků postupně vznikaly na úrovni krajských úřadů pozice manažera prevence kriminality. Úkolem krajského manažera prevence kriminality je především koordinovat aktivity prevence kriminality na regionální i místní úrovni a prohlubovat součinnost zapojených subjektů do systému prevence ve svém regionu. Zároveň je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, pro Policii ČR a pro manažery prevence kriminality měst a obcí.

Na úrovni krajů rovněž působí koordinátoři prevence kriminality krajských ředitelství Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci oddělení Preventivně informačních skupin (PIS). Policie ČR je pro orgány územně samosprávních celků hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti, při formulování návrhů na řešení problémů a rizik, při tvorbě koncepcí (strategií) prevence kriminality a stanovování bezpečnostních priorit (také kapitola 4.1.4).

Před schválením Strategie PK ČR (na období 2008 až 2011) přistupovaly kraje k vlastní (krajské) preventivní politice různě. Některé kraje (výrazná menšina) vytvořila svůj vlastní dotační program prevence kriminality, kdy podporují preventivní aktivity i ze svého rozpočtu.

V roce 1996 byly poprvé na prevenci kriminality vyčleněny finanční prostředky (150 mil. Kč) v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu. Hlavním pilířem financování preventivní činnosti se stal Program prevence kriminality na místní úrovni (dále jen Program)., Aktivity v rámci programu byly realizovány samosprávami obcí za přispění státní účelové dotace. Hlavní charakteristikou období 1996 – 2007 bylo budování systému prevence kriminality včetně jeho organizačního, personálního, informačního i finančního zabezpečení. Vytvořený systém se opírá o preventivní programy resortů zastoupených v RVPPK, o programy prevence kriminality na místní úrovni, o výzkumnou, analytickou, vyhodnocovací a preventivní činnost Ministerstva vnitra a Policie ČR, o spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi a se subjekty podnikajícími zejména v oblasti situační prevence.

V letech 1996 – 2003 byly realizovány programy zpočátku pouze ve městech s počtem obyvatel nad 30 tisíc, od roku 1999 i v menších městech. Za dobu trvání Programu bylo celkem podpořeno více než 4 000 projektů prevence kriminality ve 230 obcích a 8 krajích státní účelovou dotací blížící se částce 900 mil. Kč. Od roku 2004 do současnosti byl realizován program Partnerství, který umožňoval podporovat preventivní aktivity bez ohledu na počet obyvatel v obci. Klíčovým kritériem pro financování aktivit v rámci programu byl rozsah bezpečnostního problému. Od roku 2006 se do realizace Programu zapojily také kraje. (MV ČR, 2007)

Ve Strategii prevence kriminality ČR na období 2008 – 2011 byl **systém prevence kriminality nově rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a městskou**. Strategie zároveň přesunula větší kompetence v oblasti prevence kriminality na kraje. Kraj plánoval preventivní aktivity na svém území a v obcích do 25 tisíc obyvatel. Města nad 25 tisíc obyvatel byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality, jejichž metodickou a finanční podporu zabezpečovalo přímo Ministerstvo vnitra ČR. Kraj zároveň obdržel od MV ČR finanční dotaci na aktivity krajské úrovně prevence kriminality. Kraj následně tyto prostředky rozděloval formou dotací v samostatné působnosti na krajské a obecní preventivní aktivity prostřednictvím krajského programu prevence kriminality.

Vláda ČR dne 14. 12. 2011 usnesením č. 925 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2012 – 2015 (dále jen Strategie PK ČR). Systém prevence kriminality je v ní opět rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a nově na lokální

(místní). Strategie zároveň zachovává větší kompetence v oblasti prevence kriminality na krajích.

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na období 2012 – 2015

Stávající Strategie PK je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Zaměřuje se zejména na snižování majetkové a násilné kriminality a na eliminaci kriminálně rizikových sociálně nežádoucích jevů. Dalšími prioritami jsou zejména informovat občany o legálních možnostech ochrany před trestnou činností a omezovat příležitosti k páchání trestné činnosti.

Systém prevence kriminality byl rozdělen na tři úrovně – na republikovou, krajskou a nově na místní. Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je:

1. snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
2. snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana,
3. efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality¹¹,
4. komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

Priority republikové úrovně:

- snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání,
- integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR, zejména na základních útvarech,
- podpora národních specifických projektů a programů,
- vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality. (MV ČR, 2011)

4.1.1 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2012 – 2016

Vývoj v podpoře preventivních projektů státní účelovou dotací

V roce 2004 bylo realizováno celkem 39 projektů zaměřených na sociální prevenci, což představovalo drtivou většinu z celkového počtu podpořených projektů. V následujících letech již převažovaly projekty situační prevence. V roce 2007 bylo finančně podpořeno 14 projektů situačního charakteru, 7 projektů bylo zaměřeno na sociální prevenci a 4 aktivity na informování občanů.

V roce 2008 došlo opět ke změně, kdy města realizovala (s podporou státní účelové dotace) zejména projekty sociální prevence (15 projektů). Následovaly je projekty typu situační prevence (11 projektů) a projekty zaměřené na informování občanů (2 projekty). V roce 2008 mohla města městské úrovně, ale i kraj, žádat o obligatorní dotaci na tvorbu strategických

¹¹ Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivity dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní systém šíření informací).

dokumentů (konceptů a bezpečnostních analýz) a organizaci a realizaci krajského a městských programů prevence kriminality v období 2009 – 2011.

V roce 2009 došlo k výraznému navýšení podpory a realizace sociálních projektů (celkem 33 projektů). Byla schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2009 – 2011, která nastavila priority zejména na podporu sociální prevence. Zároveň bylo podpořeno více měst a obcí a více preventivních aktivit, protože samotné rozdělování státní dotace určené na krajský program prevence kriminality přešlo na orgány kraje. Tento trend pokračoval i v letech 2010 a 2011, kdy bylo finančně podpořeno 30 resp. 34 sociálních projektů.

Dne 22. 2. 2012 byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 28/28Z/2012 schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2012 – 2016. Tento dokument navazuje na osvědčené priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2009 – 2011., tj. na:

1. **zlepšení informovanosti** veřejnosti o systému prevence, zapojení veřejnosti do prevence kriminality
2. **zlepšení spolupráce** participujících institucí
3. **rozběr rizikových jevů a lokalit** na území Ústeckého kraje
4. **zajištění nabídky kvalitních programů sociální a situační prevence** (úrovně primární, sekundární a terciární prevence).

Podrobnější informace k jednotlivým typům projektů jsou uvedeny v kapitole 4.1.3. Příklady realizovaných preventivních projektů (projektů dobré praxe) lze dohledat na webových stránkách MV ČR:

<http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>

Metodický materiál pro tvorbu preventivních projektů „Typy projektů prevence kriminality“ lze stáhnout také na výše uvedených webových stránkách Ministerstva vnitra ČR.

4.1.3 Typy projektů prevence kriminality

V této kapitole jsou uvedeny příklady nejčastěji realizovaných projektů situační a sociální prevence a informování občanů.

V rámci Programu prevence kriminality jsou rozlišeny tři základní typy preventivních opatření:

1. Situační prevence

Je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových systémů a pultů centrální ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

2. Sociální prevence

Je orientována na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Vytváří aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významně věnují samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřena na mládež ohroženou sociálně patologickými jevy.

3. Informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností

Cílem je poskytování objektivních a včasných informací o sociálně patologických, jevech a rizikovém chování o příčinách těchto jevů. Hlavními aktivitami je informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páchaní a o místech a časech jejich výskytu a poskytování rad, návodů a doporučení prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se uskutečňují v celostátním, regionálním i místním rámci a to na úrovni primární, sekundární a terciární prevence.

Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.

Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. (MV ČR, 2007)

Ad 1. Oblast situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

Nejčastějšími projekty situační prevence jsou zabezpečování bytů, rodinných domků, chat a dalších soukromých i veřejných objektů proti vloupání, napojování objektů měst a obcí na pulty centralizované ochrany, osvětlení frekventovaných a nepřehledných míst, instalace městských kamerových dohlížečích systémů, propojování pracovišť městské policie s Policií ČR, propojování složek integrovaného záchranného systému apod. Úspěšnost projektů situační prevence je vysoká a měřitelná. Lze hodnotit dynamiku vývoje trestné činnosti a přestupků, míru objasněnosti trestné činnosti a do jisté míry i pocit bezpečí občanů. Efektivitu zvolených opatření (projektů) je třeba posuzovat ve vztahu k finančním a personálním prostředkům do nich vložených.

• Městské kamerové dohlížečící systémy (MKDS) v Ústeckém kraji

Z pohledu prevence kriminality jsou MKDS charakterizovány jako systémy k vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách, kde slouží k dohledu na dodržování veřejného pořádku a zvyšují tak pocit bezpečí občanů.

Kamery se instalují ve městech s vysokou koncentrací obyvatel a návštěvníků, do míst, v nichž je dlouhodobě registrován vysoký počet trestných činů, tzv. pouliční kriminality a přestupků proti majetku a veřejnému pořádku. Jedná se zejména o nádraží, velká parkoviště, obchodní zóny, náměstí a o další místa, kde jsou soustředěny kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. Základní podmínkou pro zřízení městských kamerových systémů bylo propojení systémů mezi operačními středisky městské a státní

policie. Kamerový systém tvořený sítí stacionárních kamerových bodů může být doplněn tzv. mobilními kamerami, které jsou osazovány do připravených pozic dle momentální potřeby. (MV ČR, 2007)

Kamerové systémy jako nástroje v oblasti boje s kriminalitou mohou být účinné pouze za určitých podmínek, které reagují na dané faktory. Jsou to zejména faktory: typ oblasti (terénu), dostatečná síť kamerových bodů, druh trestné činnosti nejčastěji páchaný v dané lokalitě, dostatečné osvětlení oblasti, technická úroveň systémů a jiné.

Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vybudovanou. Města jsou často propojena také průmyslovými zónami. Některá města přistoupila k propojení svých kamerových sítí s bezpečnostními systémy komerčních subjektů, aby byla lépe zajištěna ochrana i objektů nacházejících se mimo území měst. Některé obce jsou napojeny na kamerové systémy větších měst, kdy tato města zajišťují obsluhu systémů i činnost městské policie v obci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (např. obce Obrnice a Most, př. Litvínov a Meziboří).

Další typy projektů situační prevence:

- pulty centralizované ochrany,
- signál v tísni – zabezpečovací zařízení,
- bezpečnostní stojany pro kola (uzamykatelné řetězy),
- osvětlení rizikových míst,
- oplocení rizikových míst,
- bezpečnostní opatření v dopravě a jiné.

Ad 2. Oblast sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti.

Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit (dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny) na:

- **Sportovní aktivity:**
 - skate + in line,
 - školní hřiště,
 - sportovní plácky,
 - sportovní vybavení + půjčovny.

Cílem těchto projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času neorganizovaným dětem a mládeži a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu vyžití.

Z hlediska četnosti realizovaných projektů skupiny sportovních aktivit se v posledních letech jedná v první řadě o vybavení skate + in-line areálů překážkami a o půjčovny sportovního vybavení. V současné době je již nedílnou součástí těchto projektů zajištění sociální asistence. Asistent má zároveň na starosti půjčovnu sportovního vybavení a ochranných pomůcek. Zajištění dohledu zamezuje vzniku problémů často se vyskytujících u volně přístupných areálů (vandalismus, nežádoucí chování).

Půjčovna sportovních potřeb a bezpečnostních pomůcek (branky, desky na streetball, míče, sítě, pátky, kola, brusle, helmy, chrániče apod.) umožňuje využívat možnosti zařízení

i zájemcům ze sociálně slabých rodin nebo z jinak handicapovaného prostředí. To platí i v případě projektů jiných víceúčelových sportovních areálů, horolezeckých stěn a zpřístupnění školních hřišť veřejnosti v čase mimo vyučování.

- **Zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké):**

- nízkoprahová zařízení a terénní sociální práce,
- poznávací akce, pobyty,
- krizová a azylová zařízení,
- pomoc obětem trestných činů.

Projekty v kategorii „jiné zájmové aktivity“ (mimo sportovní) mají za cíl nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým způsobem a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního uplatnění se, relaxace a rekreace. Mezi bariéry můžeme zařadit chudobu, mentální úroveň, sociokulturní a rasové odlišnosti, osobnostní odchylky a sociálně patologické handicap.

V praxi se jedná převážně o klubové, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity jako jsou malování, modelování, keramika, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje (amatérské kapely), společenské hry, diskotéky, společenské zábavy nebo zájmovou rukodělnou činnost. Předpokládá se, že klubová činnost je pravidelná a v prostorách klubu se střídají skupiny klientů podle specifického zájmu o určitou činnost nebo se organizuje „volný program“, který může být u některých projektů stěžejní. Aktivity jsou určeny všem zájemcům, neplatí princip exkluzivity, limit počtu klientů je pouze prostorový, materiální a personální. Je vhodné, aby volnočasová a zájmová činnost klubu byla propojena s poradenstvím, vzdělávacími činnostmi, případně s pomocí v krizových životních situacích.

Hlavními cíli „nízkoprahových“ projektů jsou vytvářením podmínek pro smysluplné, účelné a vhodné trávení volného času stáhnout rizikové děti a mládež z ulice a odklonit je od nevhodného prostředí hospod a heren, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami, získání osobního kontaktu a důvěry problémových jedinců pro možnost sociální práce (případně i intervence) s nimi a jejich motivování ke smysluplným zájmům a aktivitám, vytváření prostředí pro neformální poradenství (formou poradenství a sociálního doprovázení pracovat s mládeží a pomáhat zmenšovat rizikové faktory).

Nízkoprahovost kluboven lze definovat jako otevření se a pomoc širokému spektru mládeže s různými specifickými problémy bez toho, aby návštěvníci byli k těmto zařízením nějakým způsobem vázáni, aniž by museli překonávat bariéru „nároku“ na aktivitu, dovednosti, schopnosti, výkon nebo pravidelnost návštěv. V sociálně rizikových lokalitách mají klubovny často formu komunitních center.

Zájmová činnost kluboven je ve většině realizovaných projektů propojena se sociální prací terénního sociálního pracovníka, s poradenstvím, vzdělávací činností a v případě potřeby s první krizovou pomocí. Sociální práce je zaměřená přímo k ohroženým jedincům se snahou eliminovat rizika spojená s jejich nevhodným stylem života a nabízí účast při řešení různých problémů nebo zprostředkování kontaktů na odborné poradenství a pomoc institucí poskytujících specificky zaměřené služby.

Na průběžnou práci s klienty zpravidla navazují sociálně rehabilitační pobyty zaměřené na nejčastější problémy. Terapeutické pobyty jsou realizovány zejména pro děti s poruchami chování, s výchovnými problémy, klienty sociálních kurátorů, pedagogicko-psychologických poraden pod vedením specializovaných odborníků.

- **Specifické projekty:**

- zvyšování právního vědomí,
- prevence diváckého násilí,
- systém včasné intervence

Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě a v Litvínově¹².

– **výslechové a pohovorové místnosti**

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti¹³. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji. Jednotlivé speciální místnosti rozdělujeme do 3 stupňů:

1. speciální výslechová místnost – dle standardů MV ČR – tyto místnosti jsou zřízeny na pracovištích Policie ČR – místnost je zřízena v Mostě v Rumburku. Tyto místnosti jsou zřízeny i úřadech měst Chomutova, Kadaně, Ústí n. L. a Litoměřicích.
2. výslechová místnost – technické vybavení je dle standardů policie (není k dispozici monitorovací místnost jako v případě speciální výslechové místnosti) – místnost je zřízena na Magistrátu města Mostu.
3. pohovorová místnost – má pouze základní technické vybavení (PC s příslušenstvím, příp. kamerou a jiným vybavením) – místnosti jsou zřízeny na úřadech v Lounech, Roudnici n. L., Litvínově a Lovosicích.

Na úrovni primární prevence je realizována a podporována řada projektů, jejichž cílem je předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem dětem a mladistvým všech věkových kategorií. Existuje široké spektrum způsobů a forem, kterými je tohoto cíle dosahováno: kromě předmětů v rámci vyučování se jedná o přednášky, besedy a edukační cykly jako je například projekt „Učíme se s policií“, nebo dnes již všeobecně známý a v celé republice standardně realizovaný projekt „Ajaxův zápisník“, různé informační materiály (publikace, skládačky, samolepky, letáky, plakáty), tematicky zaměřené výtvarné či literární soutěže apod.

Ad 3. Informování občanů

Nejčastější projekty komunikace a informování občanů:

- přednášky a přednáškové cykly,
- kursy výcviku sebeobrany,
- poradenská centra,
- mobilní poradny,
- sousedská výpomoc,

¹² Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

¹³ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>

- evidence jízdních kol.

Zařízení a prostředky pro komunikaci s veřejností:

- schránky důvěry,
- tištěné informační materiály, audio, video materiály,
- venkovní varovné prostředky,
- bezpečná lokalita a jiné. (MV ČR, 2007)

4.1.4 Policie ČR

Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Policie v rámci prevence kriminality spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy a územní samosprávy), nestátním neziskovým sektorem a dalšími subjekty a také se samotnými občany. Ústecký kraj patří do působnosti Krajského ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje. Tato správa je členěna na sedm územních odborů (dříve okresních ředitelství), které působí na území Ústeckého kraje:

- Územní odbory PČR v Děčíně, Chomutově, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Teplicích a Ústí nad Labem.

Podrobnější informace o činnosti územních odborů Policie ČR v Ústeckém kraji lze dohledat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje.aspx>

V Ústeckém kraji je celkem 49 obvodních oddělení Policie ČR. Města byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality (viz kapitola 1). Do městské úrovně bylo zařazeno původně i město Teplice, ale rozhodlo se, že do této úrovně nevstoupí. Ve statutárních městech (Chomutov, Most, Litvínov, Teplice, Děčín a Ústí nad Labem) je celkem 17 obvodních oddělení Policie ČR. V Děčíně je jedno oddělení, v Mostě a Litvínově dvě oddělení, v Chomutově a v Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení. Do organizační struktury policie je nutné zahrnout také oddělení železniční policie a oddělení hlídkové služby.

Preventivně informační skupiny Policie ČR (PIS PČR)

Hlavní činností PIS PČR je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit obcí, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Pracoviště PIS jsou vytvořena na úrovni policejního prezidia, krajských ředitelství a územních odborů (dříve okresních ředitelství). V Ústeckém kraji působí na úrovni krajské správy a územních odborů.

Informace o činnosti PIS Krajského ředitelství Policie ČR Severočeského kraje, ale i rady a návody jsou k dispozici: <http://www.policie.cz/clanek/preventivne-informacni-skupina-73.aspx>

Poradenská místa Policie ČR v Ústeckém kraji

Zástupci Policie ČR poskytují informace na poradenských místech o tom, jakým způsobem zabezpečit byt, rodinný domek či automobil. Vše lze prezentovat na modelových, plně funkčních panelech, lze simulovat činnost zabezpečovací elektroniky stejně jako funkci bezpečnostních dveří, zámků, dveřních panoramatických kukátek a dalších zabezpečovacích systémů.

V Ústeckém kraji jsou v současné době zřízeny dvě poradenská místnosti. V prostorách sídel Územních odborů Policie ČR v Mostě a v Teplicích. Poradenská místa jsou budována také v Chomutově a Litoměřicích.

Poradenské místo Územního odboru Policie ČR Most

adresa	úřední hodiny
Policie České republiky Územní odbor Most V. Řezáče 224 434 75 Most mapa ↗	Po – Pá 7.00 – 15.30 hod. tel: 974 438 207 e-mail: pismo@mvcv.cz

Poradenské místo Územního odboru Policie ČR Teplice

adresa	úřední hodiny
Policie České republiky Územní odbor Teplice Potěminova 3114 400 01 Teplice mapa ↗	Út – Čt 13.00 – 15.00 hod. tel: 974 439 207 e-mail: pistp@mvcv.cz

Preventivní aktivity Policie ČR

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty neziskového i komerčního sektoru. Níže je uveden výčet preventivních programů realizovaných na celorepublikové úrovni nebo na úrovni okresní či místní.

Bližší informace o preventivních projektech realizovaných v Ústeckém kraji lze získat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje-akce-a-projekty.aspx>

4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV se v rámci preventivní činnosti soustřeďuje na oblast sociální prevence. Do této oblasti lze zahrnout zejména oblast podpory sociálních služeb a také oblast podpory rodiny. V rámci sociální prevence rozdělujeme další oblasti podpory (metodického vedení):

- **sociálně-právní ochrana dětí** dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění – právní předpis upravuje postup orgánů veřejné správy a pověřených osob při péči o děti a mládež ohrožených sociálně nežádoucími jevy (podrobněji o systému péče o ohrožené děti a mládež je uvedeno v kapitole 3.11.1).
- **integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit** – podrobněji je upraveno v kapitole 4.6.

Již každoročně MPSV vyhlašuje, vedle programu na podporu poskytování sociálních služeb, dotační titul – **Program podpory rodiny**.

Informace o programu a výsledcích (poskytnutých dotacích) lze získat na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/cs/890>.

4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování

Od roku 2007 je systém poskytování, financování a organizace sociálních služeb upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále zákon o sociálních službách).

Sociální služba je činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení (§ 3 zákona o sociálních službách).

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Celkem je v zákoně definováno 33 druhů sociálních služeb. Kromě odborného sociálního poradenství je definováno 14 druhů služeb sociální péče a 18 druhů služeb sociální prevence. Pro oblast prevence kriminality jsou klíčové zejména služby sociální prevence. U služeb významných pro tuto oblast je uveden i stručný popis.

Jsou to tyto služby:

1. **Raná péče**
2. **Telefonická krizová pomoc**
3. **Tlumočnické služby**
4. **Azylové domy** – jsou pobytové služby osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou různého druhu, např. azylové domy pro rodiče s dětmi, azylové domy pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k řešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.
5. **Domy na půl cesty** – jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do samostatného života.
6. **Kontaktní centra** – jsou obvykle ambulantní zařízení určená osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služby zde poskytované mají za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.
7. **Krizová pomoc** – je terénní, ambulantní nebo pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především socioterapii a pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.
8. **Nízkoprahová denní centra** – jsou určena osobám bez přístřeší a nabízejí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.
9. **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují zejména ambulantní služby pro děti a mládež ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, alkohol, drogy apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.
10. **Noclehárny** – nabízejí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.
11. **Služby následné péče** – jsou určeny osobám trpícím chronickým duševním onemocněním nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejich cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence recidivy.
12. **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** – nabízejí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.
13. **Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením**
14. **Sociálně terapeutické dílny**
15. **Terapeutické komunity** – poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.
16. **Terénní programy** – jsou realizovány s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.
17. **Sociální rehabilitace** – má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.
18. **Intervenční centra** – poskytují sociální služby obětem domácího násilí. Systém pomoci

těmto osobám je upraven především zákonem č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, v platném znění. V rámci tohoto zákona a zákona o sociálních službách je upraven způsob intervence ve prospěch obětí domácího násilí. Intervenční centra mají být vysoce profesionální službou, která je povinna nabídnout obětem domácího násilí pomoc a podporu při zvládnutí této krizové životní situace, která následuje bezprostředně po útoku. Intervenční centra (koordinátoři) mají také za úkol koordinovat činnost orgánů veřejné správy a dalších odborných subjektů při zajištění pomoci obětem domácího násilí. (MPSV, 2006).

Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. Pro snadné získání informací o poskytovatelích služeb a jimi poskytovaných sociálních službách je veden elektronický **Registr poskytovatelů sociálních služeb** (dále Registr), který je veřejně přístupný od roku 2007: <http://iregistr.mpsv.cz/>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013

Zákon o sociálních službách ukládá krajům zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na svém území. Při zpracování plánu Ústecký kraj spolupracoval s obcemi, zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Tento plán je v souladu s §101 odst. 4) písm. b) zákona o sociálních službách, v platném znění, povinnou přílohou k souhrnné žádosti kraje o dotaci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na podporu poskytování sociálních služeb na místní a regionální úrovni.

Vedle uvedené role plynoucí ze zákona o sociálních službách má střednědobý plán jako krajská strategie rozvoje sociálních služeb vliv na přidělování finančních prostředků na podporu sociálních služeb z dalších vnějších zdrojů, zejména ze strukturálních fondů Evropské unie.

Plán je doporučenou linií rozvoje sociálních služeb v kraji. Cíle a opatření jsou výsledkem procesu zjišťování aktuálního stavu v oblasti sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Aktualizovaný Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je k dispozici:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1665743&p1=139363

Přehled registrovaných sociálních služeb poskytovaných na území Ústeckého kraje je k dispozici také v elektronickém Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje:

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010 je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/cs/740>

Další zdroje financování sociálních služeb:

- strukturální fondy Evropské unie (Evropský sociální fond – ESF a Operační program lidské zdroje a zaměstnanost – OP LZZ). V rámci grantových schémat zaměřených na podporu integrace osob ohrožených sociální exkluzí nebyly podpořeny pouze sociální služby, ale i služby zaměstnanosti, vzdělávací programy a procesy komunitního plánování,
- dotační titul Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP),
- dotační program Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (RVZRM).

Individuální projekty Ústeckého kraje – „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“ a „Podpora integrace romské komunity 2“.

V rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) jsou v letech 2012 – 2015 financovány z ESF také **Individuální projekty Ústeckého kraje** – „Podpora sociálních služeb Ústeckého kraje“ (POSOSUK) a „Podpora integrace romské komunity 2“ (PIRK 2).

Hlavním cílem individuálních projektů je zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb vedoucích k sociální integraci a k integraci na trh práce u osob ze znevýhodněných cílových skupin na území Ústeckého kraje v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v kraji na období 2012 – 2013. Oba projekty jsou navazující.

Výraznou výhodou obou projektů je víceleté financování sociálních služeb v době realizace krajského individuálního projektu. Celkové náklady projektu byly stanoveny ve výši více jak 135 mil. Kč (POSOSUK) a 36 mil. Kč (PIRK 2). V rámci projektu POSOSUK bude podpořeno celkem 30 služeb sociální prevence – azylové domy, nízkoprahová denní centra a sociálně terapeutické dílny. V rámci projektu PIRK 2 bude podpořeno 16 sociálních služeb – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a terénní programy.

Podrobnosti k tomuto projektu jsou k dispozici na webových stránkách kraje:

<http://www.kr-ustecky.cz/zdravotnictvi.asp>

4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

Ministerstvo zdravotnictví vyhlašuje každý rok v rámci prevence kriminality dotační titul **Program péče o děti a dorost. Program prevence kriminality**.

Podrobnosti k tomuto dotačnímu titulu Ministerstva zdravotnictví ČR jsou k dispozici:

http://www.mzcr.cz/obsah/odbor-zdravotnich-sluzeb_2614_1.html

Ministerstvo zdravotnictví dále vyhlašuje dotační program **Protidrogová politika MZ**. Finanční prostředky ze státního rozpočtu na neinvestiční programy protidrogové politiky jsou přidělovány pouze na podporu typů služeb a projektů podle níže uvedených priorit:

1. ambulantní léčba osob závislých na návykových látkách – AT ordinace (ordinace pro léčbu alkoholismu a toxikomanie),
2. substituční léčba,
3. detoxifikace,
4. ústavní léčba,
5. kontaktní centra a terénní programy, a to omezeně, dle výše dostupných finančních prostředků MZ a pouze na úhradu zdravotnického materiálu.

Podrobnosti k tomuto dotačnímu titulu Ministerstva zdravotnictví ČR jsou k dispozici:

http://www.mzcr.cz/obsah/protidrogova-politika-mz_2569_1.html

4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Ministerstvo spravedlnosti ČR se v oblasti prevence kriminality zaměřuje zejména terciární prevencí, tedy práci s osobami, které již spáchaly trestný čin. Na tomto poli působí zejména organizační složka státu (spravována ministerstvem spravedlnosti) – **Probační a mediační služba ČR** dle zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění.

Posláním Probační a mediační služby (dále PMS) je zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. PMS představuje novou instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle PMS:

- **Integrace pachatele** – úsilí o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.
- **Participace poškozeného** – snaha o zapojení poškozeného do procesu vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – přispění k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

V Ústeckém kraji je celkem sedm středisek PMS. Každé středisko je zřízeno v soudním okrese – v Chomutově, Mostě, Teplicích, Lounech, Litoměřicích, Ústí nad Labem a v Děčíně. Podrobnější informace o činnosti PMS lze dohledat: www.pmscr.cz.

Na jednotlivých střediscích PMS působí specialisté na práci s mládeží, kteří se věnují této stále rozsáhlejší agendě. Pracovníci PMS zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění, jak výkon mnoha výchovných a trestních opatření, zejména dohledu probačního úředníka a společensky prospěšné činnosti – ale zejména usilují o co nejrychlejší vstup do případů. Už v rámci přípravného řízení nabízí spolupráci mladistvým pachatelům, jejich rodinám a poškozeným, která spočívají zejména v mimosoudním řešení situace (mediaci), nabídce vhodných programů pro mladistvého a jiných výchovných opatření, která lze se souhlasem mladistvého uložit už v rámci přípravného řízení. Výsledek této činnosti je poté zohledněn i v dalším průběhu řízení. Urovnání konfliktu, rychlá intervence, náhrada škody poškozenému, opatření, které je zvoleno účelně a odpovídá situaci mladistvého – to jsou cíle činnosti PMS v této oblasti. Služby PMS jsou bezplatné a na jednotlivá střediska PMS se může obrátit jak samotný mladistvý, jeho zákonní zástupci tak i poškozený.

Ministerstvo spravedlnosti vyhláší v rámci prevence kriminality Program podpory financování probačních programů a rozvoje mediace v justici. Z tohoto dotačního programu jsou podporovány akreditované probační a resocializační programy pro dospělé a také **Probační programy pro mladistvé**, tj. programy ve smyslu znění § 17 zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Jedná se o následující aktivity: „*program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným*“.

4.4.1 Probační programy pro mladistvé realizované v kraji

Aktuální seznam probačních programů, které získaly akreditaci do konce roku 2016 (pro období 2 let), jsou zveřejněny včetně anotace obsahu a informací o přidělených dotacích na stránkách: www.justice.cz pod odkazem Ministerstvo spravedlnosti – probační programy:

<http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=5887&d=331242>

Tuto akreditaci získalo celkem 12 probačních programů pro mladistvé v rámci celé ČR. V Ústeckém kraji jsou ve spolupráci s místně příslušnými středisky PMS realizovány tyto probační programy:

- Punkt rodina – realizace v okresech Chomutov, Most a Ústí nad Labem
- Punkt skupina – realizace v okresech Chomutov, Most, Ústí nad Labem a Děčín

Ministerstvo spravedlnosti ČR vyhláší dotační program na podporu probačních programů pro mladistvé. Podrobnější informace jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR: <http://portal.justice.cz/justice2/MS/ms.aspx?j=33&o=23&k=3413>

Z výše uvedených informací vyplývá, že probačních programů pro mladistvé je nejen v Ústeckém kraji nedostatek. V některých okresech Ústeckého kraje nejsou realizovány probační programy nejen pro mladistvé žádné. Tento nedostatek programů se vyskytuje v celé ČR. Jedním z hlavních důvodů je nízká částka, kterou vyčleňuje Ministerstvo spravedlnosti ČR na tento dotační titul (každoročně pouze 2 mil. Kč na celou ČR).

Probační a mediační služba ČR spolupracuje i na dalších projektech v rámci České republiky i Ústeckého kraje. Podrobnosti k projektům a seznam zapojených organizací jsou k dispozici na webových stránkách PMS:

<https://www.pmscr.cz/externi-projekty-prehled/>

4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) se zaměřuje především na oblast nespecifické a specifické primární prevence sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže. Od roku 2001 MŠMT vytváří svou preventivní politiku v návaznosti na koncepcce národní protidrogové politiky, kdy převzalo do své působnosti plnění primárních preventivních aktivit oblasti sociálně patologických jevů (dále SPJ) ve školách a školských zařízeních.

MŠMT rozvíjí preventivní programy zaměřené na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních – aktivity, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kriminalita, užívání návykových látek), ale také i programy nespecifické primární prevence zaměřené na rozvoj aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Prevence SPJ ve školství je legislativně upravena v § 29 odst. 1 a § 30 odst. 1, písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákodárce již blíže neuvádí, jakým konkrétním způsobem by se SPJ ve školství mělo předcházet. To se prozatím objevuje pouze v metodických pokynech MŠMT a ve vyhlášce č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.

Systém organizace primární prevence v ČR

Na horizontální úrovni MŠMT spolupracuje s ostatními ministerstvy (zejména MPSV, MV, MS ČR), ale i s nadresortními orgány – především s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Republikovým výborem pro prevenci kriminality.

Vertikální úroveň systému primární prevence SPJ je vytvořena ve vztahu MŠMT – krajský školský koordinátor prevence – metodik prevence (dříve okresní – v současné době působí v Pedagogicko-psychologické poradně) – školní metodik prevence přímo působící ve školách a školských zařízeních.

Na krajské úrovni zodpovídá za oblast prevence SPJ v samostatné působnosti odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Největší slabinou současného preventivního systému ve školství zůstává pozice školních metodiků prevence, kteří ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů. Velikost rozsahu činnosti školského metodika prevence je nesystémově ponecháván na rozhodnutí vedení školy. Podcenění významu práce školního metodika prevence má často za následek, že v některých případech může být jeho funkce pouze formální záležitostí.

Minimální preventivní program

Základním nástrojem pro realizaci primární prevence na školách je minimální preventivní program (dále jen MPP). Kvalita MPP se v Ústeckých školách a školských zařízeních s ohledem na neexistenci jasného zadání ze strany MŠMT značně liší. Existují MPP zpracované velmi kvalitně (a zároveň i korespondující s úrovní vlastních školních preventivních aktivit), ale bohužel se vyskytnou i takové, které mají pouze formální charakter.

4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Do působnosti tohoto resortu patří **sít' specifických zařízení**, které se zaměřují na děti a mládež s poruchami učení a chování. Jsou to:

- pedagogicko–psychologické poradny (podrobněji kapitola 4.8.2),
- střediska výchovné péče,
- školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:
 - diagnostické ústavy (pro děti a pro mládež)
 - dětské domovy
 - dětské domovy se školou (dříve výchovný ústav pro děti)
 - výchovné ústavy pro mládež (podrobněji kapitoly 3.10.1 a 4.8.2).

Střediska výchovné péče (SVP)

SVP působí převážně na úrovni sekundární prevence sociálně nežádoucích jevů. Zaměřují se na rozvoj osobnosti dětí a mládeže s rizikovými projevy v chování, vytvářejí metodické zázemí pro pomoc rodičům nebo jiným zákonným zástupcům dětí, vytvářejí preventivní programy v oblasti sociálních dovedností, chování a prospěchu, poskytují pedagogické a psychologické služby směřující k včasnému odstranění problémových projevů v chování dětí a mladistvých způsobených nesprávnou výchovou v rodině nebo nevhodným sociálním prostředím.

SVP provádějí také činnosti poradenské, diagnostické a terapeutické zaměřené na odstranění nebo zmírnění již vzniklých poruch chování v sociálním vývoji dětí a mládeže.

SVP poskytují poradenské služby i dětem a mládeži do 18 let propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy při jejich integraci do společnosti. SVP jsou převážně součástí Diagnostických ústavů nebo Výchovných ústavů pro mládež.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP nebo diagnostickým ústavem ve formě

- a) ambulantních služeb na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo klientů starších 14 let, nebo
- b) celodenních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta, nebo
- c) internátních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta; internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů.

V Ústeckém kraji, ale i v ČR je těchto středisek nedostatek. V ČR je celkem 44 zařízení, v Ústeckém kraji jsou celkem čtyři střediska – v Mostě, Chomutově, Děčíně a v Ústí nad Labem. Internátní služby poskytují střediska v Mostě a v Děčíně. Nedostatek služeb tohoto zařízení je v Ústeckém kraji zejména v okresech Louny a Litoměřice. Seznam SVP s kontakty je k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strediska-vychovne-pecce>.

4.5.2 Programy vyhlašované MŠMT

MŠMT každoročně vyhlašuje Programy na podporu aktivit v oblasti rizikového chování u dětí a mládeže.

Dotační program MŠMT na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování je k dispozici na stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/socialni-programy/dotacni-programy-a-certifikace>

Na tyto programy poskytovalo MŠMT do rozpočtu krajů na základě počtu dětí, žáků a studentů účelové dotace s cílem podpořit projekty zaměřené na problematiku prevence rizikového chování u dětí a mládeže škol, školských zařízení a nestátních neziskových organizací v územním obvodu příslušného kraje. Finanční prostředky jsou rovnoměrně rozděleny na *dva podporované programy*, a to *Program prevence kriminality a ostatních sociálně patologických jevů* a *Program protidrogové politiky*. Od roku 2001 je Ústecký kraj zapojen do Programu I., který zahrnuje Preventivní programy místního a regionálního charakteru.

Na základě usnesení vlády je získání státní dotace pro programy primární prevence užívání návykových látek ze strany MŠMT a RVKPP podmíněno certifikací.

Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence uživatelů návykových látek je posouzení a formální uznání, že program odpovídá stanoveným normám kvality a komplexnosti. Tyto normy jsou schváleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Výborem pro udělování certifikací primární prevence uživatelů návykových látek při MŠMT.

V současné době získal potřebný certifikát pouze jediný subjekt se sídlem v Ústeckém kraji – občanské sdružení Světlo Kadaň, a to na "Program specifické primární prevence poskytovaný v rámci školní docházky".

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Funkci **asistenta pedagoga** zřizuje ředitel školy se souhlasem krajského úřadu na základě § 16, odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Asistent pedagoga působí ve třídě, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním). V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Asistent pedagoga poskytuje pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází. (MŠMT, 2007)

MŠMT vyhlašuje k tomuto rozvojový program **Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním**.

V roce 2013 bylo na základních školách (včetně speciálních a praktických škol) v Ústeckém kraji zaměstnáno 86 pedagogických asistentů.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/asistent-pedagoga>

MŠMT dále vyhlašuje dotační titul – **Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol.**

Finanční prostředky tohoto programu jsou určeny na podporu žáků, jež jsou občany ČR a jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středním nebo vyšším odborným vzděláváním značné potíže. Jsou jim poskytovány prostřednictvím právnických osob, popřípadě organizačních složek státu vykonávajících činnost školy.

Do programu lze zahrnout pouze žáky **denní formy** vzdělávání, kteří mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají kázeňské problémy (podle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění). O dotaci může žádat student, **který nedosáhl 27 let věku.**

Bližší informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/roma-ss-a-vos>

4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM) byla zřízena v roce 1997 usnesením vlády č. 581 ze 17. září 1997 jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. Na radu byla přejmenována v roce 2001.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit.

Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity

Na ústřední úrovni působí v oblasti integrace romské menšiny RVZRM, která spolupracuje s ústředními orgány veřejné správy (zejména MPSV, MŠMT, MV ČR) a dalšími poradními orgány vlády. V horizontální linii představuje koordinátora pro kraje a obce a další subjekty veřejné i neveřejné sféry.

V rámci Krajského úřadu Ústeckého kraje v uvedené oblasti působí koordinátor pro romské záležitosti. Pracovní místo koordinátora bylo zřízeno dle ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a bylo systémově zařazeno na odbor sociálních věcí, konkrétně pak na oddělení sociální práce.

Krajský „romský“ koordinátor metodicky vede (a také koordinuje preventivní aktivity) romské poradce na obcích a také organizace (převážně nestátní) poskytující sociální a další služby dané cílové skupině.

Obce s rozšířenou působností nemají zákonem přímo stanovenou povinnost vytvářet pracovní místo romského poradce (nebo též terénní sociální pracovník nebo terénní pracovník). Zabývat se činnostmi napomáhajícími integraci romských komunit do společnosti však ukládá obecním úřadům § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů. Podrobněji je uvedeno v následující kapitole – Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách.

Dekáda romské inkluze

Dekáda romské inkluze 2005 – 2015 je mezinárodní iniciativou dvanácti zemí Evropy, která spojuje zúčastněné vlády, mezinárodní instituce a romskou občanskou společnost. K těmto dvanácti zemím patří vedle České republiky Bulharsko, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie, Rumunsko, Slovensko, Srbsko, Černá Hora, Albánie, Bosna a Hercegovina a Španělsko. Dekáda především podporuje aktivity na posílení sociálního začlenění Romů jako priority

regionální a evropské politické agendy, výměnu zkušeností a vzájemného poučení, zapojení Romů do rozhodování, která se jich týkají, využití mezinárodních zkušeností a odborných znalostí s cílem urychlit řešení náročných otázek romské integrace a zvyšování povědomí veřejnosti o situaci Romů prostřednictvím aktivní celospolečenské diskuze. Tato mezinárodní spolupráce je přípravou budoucí Evropské romské strategie.

4.6.1 Sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené romské lokality

Společnost Gabal analysis & consulting provedla v roce 2006 analýzu sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Bylo zjištěno, že v ČR žije 200 – 250 tisíc Romů. Z tohoto počtu je 60 až 80 tisíc osob považováno za sociálně vyloučené. Během výzkumu identifikovali celkem 310 sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených romských lokalit.

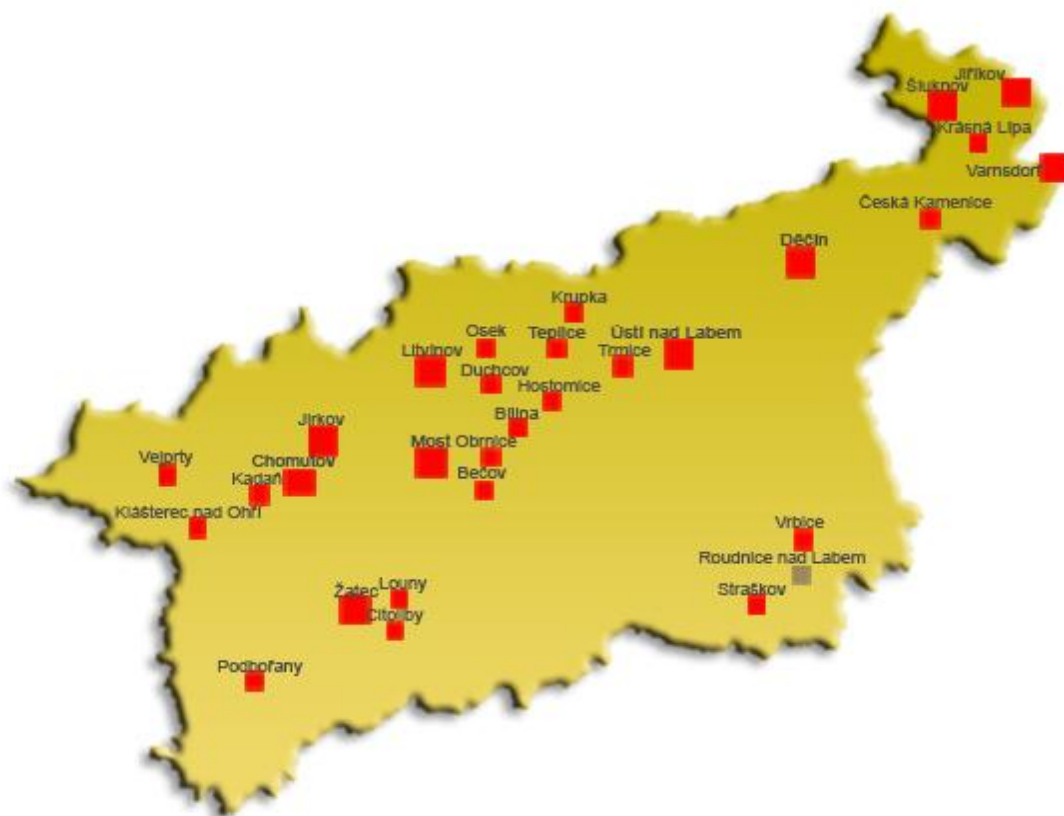
Bylo zjištěno, že v Ústeckém kraji žije kolem 60 tisíc Romů. Zároveň bylo definováno 63 sociálně vyloučených lokalit ve 30 obcích a městech Ústeckého kraje (což představuje více jak 20 % z celkového počtu sociálně vyloučených lokalit v ČR). V rámci krajů ČR je Ústecký kraj v této statistice na 1. místě. V sociálně vyloučených lokalitách v kraji žije kolem 20 tisíc Romů. Podrobnější informace lze získat na webových stránkách MPSV:

<http://www.esfcr.cz/mapa/>

Jako sociálně vyloučená romská lokalita byl označen prostor obývaný skupinou, jejíž členové se sami považují za Romy a nebo jsou za Romy označováni svým okolím, a jsou sociálně vyloučení. Na jedné straně se může jednat o jednotlivý dům, ve kterém žije několik jednotlivců či rodin, nebo celou městskou čtvrť čítající několik stovek nebo dokonce tisíc obyvatel na straně druhé. Tento prostor je jak místem, do něhož jsou „vyloučení“ odkázáni, tak i místem, které se na jejich vyloučení podílí. Hranice této lokality mohou být jak symbolické (to, když je lokalita vnímána jako tzv. „špatná adresa“, hovoří se o ní jako o „domu hrůzy“, „cikánské ulici“, „ghettu“, „Bronxu“ apod.), tak fyzické (je-li lokalita oddělená od ostatní obytné zástavby průmyslovou zónou, frekventovanou silnicí, vodním tokem, skládkou apod.). V obou případech si však existenci těchto hranic uvědomují jak ti, kteří danou lokalitu obývají, tak ti, kteří žijí mimo ni. (Gabal, 2006)

Sociálně vyloučené romské lokality vznikají především v důsledku

- „přirozeného“ sestěhování se chudých romských rodin do lokalit s cenově dostupnějším bydlením,
- vytlačování romských rodin z lukrativních bytů a přidělování náhradního bydlení v lokalitách s často vysokým podílem romského obyvatelstva,
- řízeného sestěhování (především ze strany obcí) neplatičů nájmu a obecně lidí považovaných za „nepřizpůsobivé“ či „problémové“ do ubytoven či holobytů.

Obrázek 6 – mapa sociálně vyloučených lokalit v Ústeckém kraji

Zdroj: MPSV, 2006

V tabulce 48 je uveden počet sociálně vyloučených lokalit v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. Nejvíce uvedených lokalit bylo identifikováno v okrese Děčín (16 lokalit) a naopak nejméně v okrese Litoměřice (4 lokality). Ve městech Děčín a Jiříkov a Ústí nad Labem byly označeny dokonce čtyři sociálně vyloučené lokality.

Tabulka 42 – počet sociálně vyloučených lokalit v kraji podle okresů

Okres	Počet lokalit	Místo (počet lokalit)
Chomutov	10	Chomutov (3), Jirkov (3), Kadaň (2), Klášterec a Vejprty
Most	8	Bečov, Litvínov (3), Most (3), Obrnice
Louny	8	Cítoliby, Podbořany (2), Louny (2), Žatec (3)
Teplice	11	Hostomice (2), Bílina (2), Duchcov (2), Krupka (2), Osek a Teplice (2)
Litoměřice	4	Roudnice n. L. (2), Straškov-Vodochody, Vrbice
Ústí nad Labem	6	Trmice (2), Ústí n. L. (4)
Děčín	16	Česká Kamenice, Děčín (4), Jiříkov (4), Krásná Lípa, Šluknov (3) a Varnsdorf (3)

Zdroj: MPSV, 2006

Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách

Cílem terénní sociální práce (dále jen TSP) je přispět k přechodu od poskytování sociálních dávek k sociální pomoci s důrazem na práci s klienty přímo v romské komunitě. Program je realizován vyškolenými terénními sociálními pracovníky a terénními pracovníky (dále jen TP). Cílem práce terénního sociálního pracovníka je analyzovat sociální situaci romské rodiny a vhodnými prostředky s využitím metod sociální práce přispět k odstranění nežádoucích faktorů bránících jejich integraci do společnosti.

Služba je financována ze státního rozpočtu z Programu **Podpora terénní práce**, který vyhlašuje RVZRM, dále z rozpočtu měst a nestátních neziskových organizací. Program **Podpora terénní práce** je určen na výdaje spojené se zajištěním a realizací terénní práce ve vyloučených romských komunitách/lokalitách s výjimkou, že **žadatelem může být pouze obec**.

Podrobné informace k tomuto dotačnímu programu jsou k dispozici na webových stránkách RVZRM:

<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=476>

V Ústeckém kraji působí 16 terénních pracovníků, kteří jsou plně či částečně financováni z dotačního titulu „**Podpora terénní práce**“ vyhlašovaným Radou vlády pro záležitosti romské menšiny.

V roce 2012 bylo z Programu „Podpora terénní práce 2012“ podpořeno 13 obcí Ústeckého kraje, konkrétně pak tyto obce:

- Obrnice, Štětí, Litvínov, Vejprty, Krásná Lípa, Rumburk, Bílina, Šluknov, Chomutov, Duchcov, Litoměřice, Roudnice nad Labem a Krupka.

4.6.2 Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách

V roce 2007 došlo k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále Agentura). Monitorovací výbor vládní Agentury vybral 12 lokalit, v nichž Agentura začala pracovat od 1. ledna 2008.

Cílem Agentury je transformace romských „ghett“, která povede buď k jejich zániku či aspoň k podstatnému zlepšení kvality života v těchto lokalitách, kde značná část místních obyvatel získá přístup ke vzdělání, začne pracovat a dosáhne na lepší bydlení.

Konečná podoba agentury vznikla v úzké spolupráci představitelů státní správy, krajských a místních samospráv, zástupců romské komunity, podnikatelské sféry, expertů na romskou problematiku, zástupců ministerstev, neziskového sektoru, členů Rady vlády pro záležitosti romské komunity, zástupců Svazu měst a obcí a Asociace krajů.

Ke konci roku 2013 působí Agentura v 8 městech a obcích Ústeckého kraje. Jedná se o tyto města a obce kraje:

- Děčín, Kadaň, Krupka, Vejprty (do června 2014), Rumburk/Staré Křečany (do konce roku 2015), Dubí a Štětí (do června 2016).

Informace o činnosti Agentury jsou k dispozici na stránkách:

<http://www.socialni-zaclenovani.cz/>

4.6.3 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity

RVZRM každoročně vyhlašuje program, který je prioritně zaměřen na integraci vyloučených romských komunit.

1. Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Tento program byl vytvořen RVZRM ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem financí. Program je určen na podporu realizace projektů v těchto oblastech:

- a) v oblasti prevence sociálního vyloučení – podpora terénních programů, vzdělávání terénních pracovníků, zdravotně preventivní programy, preventivní programy pro děti a mládež, poradenství
- b) v oblasti komunitní práce ve vyloučených romských lokalitách/komunitách
- c) v oblasti edukační a informační činnosti organizací působících v oblasti prevence a odstraňování sociálního vyloučení Romů.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády:

<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=476>

V oblasti integrace romských komunit vyhláší **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR** dotační titul:

2. Podpora integrace romské komunity

Program je určen na podporu realizace projektů v oblastech:

- a) předškolní příprava a včasná péče
- b) podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole
- c) metodická podpora pedagogických pracovníků a pracovníků školských poradenských zařízení
- d) tvorba didaktických materiálů a odborných studií pro potřeby vytváření vzdělávacích programů, metod a strategií
- e) volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby
- f) podpora informačních a osvětových aktivit zaměřených na předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, sociálního či ekonomického statutu.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/socialni-programy/integrace-romske-komunity>

V oblasti integrace romských komunit vyhláší **Ministerstvo kultury ČR** dotační titul:

3. Podpora integrace příslušníků romské komunity

Ministerstvo kultury v rámci tohoto programu poskytuje dotaci na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva kultury ČR:

<http://www.mkr.cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/granty-a-dotace/default.htm>

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen RVKPP) působí v souladu s § 21 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Koordinuje realizaci protidrogové politiky a zajišťuje součinnost ministerstev a dalších orgánů, které odpovídají za jednotlivé oblasti protidrogové politiky. Projednává a předkládá vládě Národní strategii protidrogové politiky 2010 – 2018 (klíčový dokument), Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky, další návrhy a informace (v současné době není k dispozici). Každoročně vládě předkládá Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v České republice za předcházející kalendářní rok.

Podrobnosti v rámci Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018 jsou k dispozici:

<http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-72746/>

V § 22 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, v platném znění, je upravena působnost územních samosprávných celků při organizaci a provádění protidrogové politiky. Stanovuje činnosti, které v samostatné působnosti kraje a obce provádí. V § 23 tohoto

zákona je upraveno postavení a působnost krajského a místního protidrogového koordinátora.

Činnosti v oblasti protidrogové politiky koordinuje v přenesené i samostatné působnosti krajský protidrogový koordinátor působící na odboru sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje. S reformou státní správy na přelomu let 2001 – 2002 byla na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností v kraji zřízena funkce místního protidrogového koordinátora. Tito pracovníci jsou členy Krajské protidrogové koordinační skupiny. Krajský protidrogový koordinátor poskytuje místním koordinátorům metodickou pomoc a poradenství a podílí se na jejich odborném vzdělávání.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 až 2013

Oblast drogové prevence je zapracována ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013, který vznikl v průběhu roku 2011. Role plánu vyplývají ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Jsou v něm zahrnuty všechny oblasti poskytování sociálních služeb, jednou ze samostatných oblastí je oblast služeb pro osoby ohrožené drogou.

Střednědobý plán je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1426960&p1=86058

Síť služeb poskytované uživatelům drog a osobám ohrožených drogou v Ústeckém kraji:

V kapitole 4.2.1 jsou uvedeny sociální služby (služby sociální prevence), které jsou zaměřeny také na řešení drogové problematiky. Mezi tyto služby patří:

- **kontaktní centra (K-centra)**
- **služby následné péče**
- **terapeutické komunity**
- **terénní programy**
- **sociální rehabilitace**
- **odborné sociální poradenství**
- **domovy se zvláštním režimem**

Síť služeb pro uživatele ilegálních drog v Ústeckém kraji:

- **K-centra – 9:** Chomutov, Kadaň, Žatec, Most, Teplice, Litoměřice, Ústí nad Labem, Děčín a Rumburk,
- **terénní programy** – jsou zajištěny v rámci shora uvedených K-center,
- **terapeutické komunity – 1:** Komunita WHITE LIGHT 1 o. s. v Mukařově, okr. Litoměřice a komunita Teen Challenge ve Šluknově, okr. Děčín není registrovaná v Registru poskytovatelů sociálních služeb,
- **detoxifikační jednotka – 1:** Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení
- **AT ambulance – 1:** Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení (ambulantní léčba pro osoby závislé na návykových látkách),
- **Substitute** – Krajská zdravotní, a.s. o.z. Masarykova Nemocnice v Ústí nad Labem, psychiatrické oddělení (program substituční léčby závislých na opioidech),
- **terénní programy** – jsou zajištěny v rámci shora uvedených K-center,
- **programy doléčování (následná péče)** – zajišťují Centrum sociálních služeb Děčín a WHITE LIGHT I. v Ústí nad Labem.

RVKPP vyhlašuje **Program na podporu projektů protidrogové politiky**. Dotace může být poskytnuta pouze na podporu typů služeb a projektů v oblasti protidrogové politiky.

Více informací o tomto dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády ČR:

<http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/dotace/dotace-na-protidrogovou-politiku-103346/>

Ústecký kraj se formou dotačního řízení každoročně podílí na kontinuálním spolufinancování vybraných služeb v programu **Podpora sociálních služeb a podpora vybraných služeb zdravotní péče**.

4.8 ÚSTECKÝ KRAJ

4.8.1 Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví vykonává v rámci přenesené působnosti činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- sociálně-právní ochrany dětí (viz také kapitola 3.11.1),
- koordinace poskytování sociálních služeb (kapitola 4.2.1 a násl.),
- koordinace romských záležitostí (také kapitola 4.6) a jiné činnosti upravené ve speciálních právních předpisech.

V rámci samostatné působnosti vykonává odbor sociálních věcí a zdravotnictví činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- koordinace aktivit prevence kriminality
- koordinace protidrogové politiky na území kraje a jiné činnosti upravené ve zvláštních právních předpisech
- plánování rozvoje sociálních služeb v kraji
- administrace níže uvedených dotačních programů.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje vyhláší v rámci sociální prevence dotační programy:

1. Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny.

2. Podpora vybraných služeb zdravotní péče.

Předmětem podpory Programu 1 jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

Okruh podpory A:

registrované sociální služby podle typologie obsažené v § 32 – 70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Okruh podpory B:

vybrané aktivity zaměřené na podporu rodiny a na zajištění pěstounské péče:

- mateřská centra
- programy zaměřené na podporu náhradní rodinné péče
- zařízení pěstounské péče.

V rámci tohoto okruhu podpory nebudou podpořeny jesle, mateřské školy, hlídání dětí, vzdělávací a rekvalifikační kurzy (např. jazykové nebo PC kurzy) a kulturní aktivity.

Předmětem podpory Programu 2 jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

a) zajištění zdravotní péče nehrazené ze zdravotního pojištění v rámci programů hospicové péče.

b) programy léčby osob závislých na drogách a ostatních návykových látkách a akutně intoxikovaných, programy prevence HIV/AIDS a programy zdravotní rehabilitace handicapovaných dětí realizované ve zdravotnických zařízeních.

Více informací k těmto dotačním programům jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=98359&p1=177540

Evropská poradna pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů

Od roku 2007 Ústecký kraj úzce spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS má úřední hodiny také v Děčíně.

Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Další informace jsou k dispozici:

<http://www.slvsr.org/ebs-dresden-und-ebs-goerlitz/ebs-dresden/?lang=CS>

4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje působí v rámci samostatné působnosti zejména v oblasti **primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže** (viz kapitola 4.5).

Školská zařízení zřizovaná Ústeckým krajem

Ústecký kraj zřizuje kromě mnoha školských zařízení (zejména středních, uměleckých, základních škol a jiných typů školských zařízení) také školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jde o **síť dětských domovů**, kterých v kraji zřizuje celkem sedmáct. V roce 2013 bylo v dětských domovech v kraji celkem 782 lůžek. V zařízeních tohoto typu pobývalo celkem 710 dětí z Ústeckého kraje nebo z jiných krajů ČR. Kapacita domovů byla využita v průměru z 91,1 %.

Seznam škol a školských zařízení (také dětských domovů), jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, je k dispozici na webových stránkách kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=65312&p1=102301.

Ústecký kraj je zřizovatelem také **Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále jen PPP) se sídlem v Teplicích. Toto zařízení má celkem 11 odloučených pracovišť:

- v Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Roudnici nad Labem, Rumburku, Teplicích, Ústí nad Labem a Žatci.

PPP jakožto specializované poradenské zařízení participuje na vzdělávacím procesu dětí a mládeže a to zvláště v těch případech, kdy je tento vzdělávací proces nějakým způsobem znesnadněn.

V každém středisku působí územní (dříve označován jako okresní) metodik primární prevence. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje PPP prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření, koordinuje činnost školních metodiků prevence.

Podrobné informace o činnosti jednotlivých středisek pedagogicko-psychologické poradny jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.pppuk.cz>.

Od roku 2006 vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci nespecifické primární prevence **Program „Sport“ a Program „Volný čas“**, který byl vytvořen z programu podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu Sport pro všechny v oblasti volného času Volnočasové aktivity dětí a mládeže.

Odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci specifické primární prevence vyhlašuje program programu **„Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“**. Začlenění programů specifické primární prevence do výuky (středně a dlouhodobé, navazující aktivity).

Podrobné informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=98969&archiv=0&p1=177540

4.9 OBCE ÚSTECKÉHO KRAJE

Většina měst Ústeckého kraje realizuje preventivní aktivity v přenesené působnosti nebo v samostatné působnosti. Aktivity v rámci samostatné působnosti jsou často realizovány prostřednictvím městské policie. Městská policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

V Ústeckém kraji je městská policie zřízena ve 29 městech a obcích:

- Bečov, Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Budyně nad Ohří, Chabařovice, Chomutov, Česká Kamenice, Děčín, Dubí, Duchcov, Jílové, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Krupka, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Osek, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Rumburk, Šluknov, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Žatec.

Souhrnné informace o činnosti městské policie jsou uvedeny na webových stránkách měst nebo na stránkách: <http://www.policie-cr.cz/mestska-policie.php>

4.10 NADACE A NADAČNÍ FONDY

Na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a subjektů působících na poli sociální prevence se zaměřuje řada nadací a nadačních fondů. Prostředky z nadací jsou poskytovány fyzickým osobám nebo právnickým osobám (nejčastěji nestátním neziskovým organizacím), které pomáhají lidem se zdravotním nebo sociálním handicapem se začleněním do společnosti, do běžného života. Níže jsou uvedeny některé nadace, z kterých byly poskytnuty prostředky fyzickým a právnickým osobám z Ústeckého kraje:

- Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové – <http://www.vdv.cz/uvod/>
- Nadace Terezy Maxové – <http://www.terezamaxovadetem.cz/>
- Nadace charty 77 – <http://www.bariery.cz>
- Nadace Dagmar a Václava Havlových – <http://www.vize.cz>
- Ústecká komunitní nadace – <http://www.komunitninadace.cz>
- Nadace rozvoj občanské společnosti – <http://www.nros.cz> a další.

Na sociální prevenci a podporu dětí a dospělých osob (rodin) ohrožených sociálním vyloučením (resp. pomáhajícím subjektům) přispívají také firmy a jejich firemní nadace či fondy. Mezi významné patří:

- Nadace O₂ – <http://www.nadaceo2.cz>
- Nadace Preciosa – <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/>
- Nadace Vodafone – <http://www.nadacevodafone.cz>
- Nadace ČEZ – <http://www.nadacecez.cz>
- Nadace České spořitelny – <http://nadacecs.cz>
- Fond T-Mobile – <http://www.prosvetkolemnas.cz/>
- Program firmy Nokia a nadace International Touhy Foundation – Program Make a Connection – Připoj se - <http://www.pripojse.cz/> a jiné.

5 VÝSLEDKY A SHRNUTÍ

V této Bezpečnostní analýze byl proveden rozbor kriminality na třech úrovních – krajské okresní a místní – správní oblasti obvodních oddělení Policie ČR. Zároveň byly kromě celkové kriminality sledovány její vybrané oblasti – majetková kriminalita (krádeže vloupáním, prosté a ostatní krádeže), násilná kriminalita (loupeže, vydírání a jiné) a ostatní kriminalita (výtržnictví, sprejerství). Pozornost byla zaměřena nejen na pachatele trestné činnosti (děti a mladiství, recidivisté a cizinci), ale také na oběti trestné činnosti.

Vývoj kriminality v Ústeckém kraji zaznamenával od roku 2004 mírný růst. Skokový růst v roce 2007 byl důsledkem především novelizace trestního zákona, kdy došlo k překvalifikování přestupků – řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a řízení pod vlivem alkoholu na trestný čin. V letech 2008 až 2010 došlo po delší době k poklesu kriminality. Nárůst kriminality je zaznamenán v roce 2011. V roce 2012 došlo k celkovému poklesu kriminality, v Ústeckém kraji o 12%.

V roce 2012 se Ústecký kraj se v počtu zjištěných trestných skutků řadil na 5. místo mezi ostatními kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Po přepočtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel se tento kraj zařadil opět na 2. místo po metropoli Praze. Index Ústeckého kraje činí 331,6 skutků na 10 tisíc obyvatel (v roce 2011 to bylo 365,8 skutků). V roce 2012 byl v rámci okresní úrovně kriminalitou zatížen nejvíce okres Ústí nad Labem, který byl následován okresem Most a Chomutov. Na opačném konci je tradičně okres Louny.

Oproti roku 2011 byly kriminalitou v roce 2012 zatíženy nejvíce menší obce. Pro srovnání velkých měst s menšími lokalitami byl volen srovnávací ukazatel – index, tj. poměr počtu skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2012 byl nejvyšší index trestné činnosti zjištěn v rámci teritorií obvodních oddělení PČR v Obrnicích, kde se nacházejí sídliště, ve kterých je kumulováno velké množství osob ohrožených sociálním vyloučením. Dále následovaly OOP Krásná Lípa a Štětí. Na čtvrtém místě je obvod OO PČR v Ústí nad Labem a za ním pak OO PČR v Chomutově. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR v Meziboří, Benešově nad Ploučnicí a v Duchcově. Index obvodu OO PČR v Meziboří je více než 2x nižší než index zjištěný v obvodu obce Obrnice. Příčinami tohoto stavu (vysoké zatížení kriminalitou) jsou zejména nepříznivé socio-demografické a socio-ekonomické ukazatele Ústeckého kraje a jednotlivých okresů v kraji.

Jedná se zejména o:

- nejvyšší nezaměstnanost v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit (20 % ze všech lokalit v ČR),
- nízká vzdělanostní struktura obyvatel kraje (nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoká rozvodovost,
- vysoký podíl vězňů a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody),
- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění,
- nejvyšší podíl dětí umístěných do institucionální péče k výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

Města zpočátku směřovala své preventivní aktivity do oblasti sociální i situační prevence. V roce 2005 se tento trend obrátil a města se zaměřila na realizaci projektů situační prevence. Zejména se jednalo o vytváření sítí městských kamerových dohlížecích systémů. Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vytvořenou. V současné době je vhodné zaměřovat se na preventivní aktivity typu sociální prevence a informování občanů. Projekty sociální prevence se zaměřují zejména na odstraňování příčin sociálně nežádoucích jevů a zmírňování jejich důsledků. Od roku 2009 se města

a obce zaměřují (v souladu se Strategií prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2012 – 2016) právě na sociální prevenci.

Dále je vhodné věnovat větší pozornost dětem, mladistvým a seniorům. Dle statistických údajů MV ČR jsou senioři nejvíce ohroženi kriminalitou. Často se stávají oběťmi krádeží, loupežných přepadení a podvodů.

V Bezpečnostní analýze byla větší pozornost věnována vybraným skupinám obyvatelstva – především ohroženým dětem a mládeži a také osobám ohroženým sociálním vyloučením (osoby po výkonu ústavní a ochranné výchovy, trestu odnětí svobody, bez přístřeší a jiné).

Na práci s dětmi ohroženými sociálně nežádoucími jevy se zaměřuje několik resortů státní správy (MPSV, MV, MŠMT, MZ a MS). Nejednotnost působení jednotlivých resortů v této oblasti je všeobecně známa. Klíčovou úlohu mají zde orgány sociálně-právní ochrany (OSPOD). Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách. Od roku 2006 byla i většina měst (zejména nejvíce zatížených) výrazněji finančně podpořena dotací MPSV. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. Od roku 2012 byly na základě sociální reformy obce s rozšířenou působností a pověřené obce v tomto ohledu posíleny. Od ledna 2012 přešla výplata dávek státní sociální podpory a hmotné nouze pod jednotné výplatní místo, kterým se stal Úřad práce. Tím byla posílena vlastní sociální práce na uvedených obcích. Přesto je dlouhodobě poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách.

V této oblasti je důležitá koordinovaná spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci a společně postupovat a volit opatření při péči o děti, zejména děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy. Ve většině okresů Ústeckého kraje působí meziresortní týmy na okresní úrovni, které jsou složeny ze zástupců institucí působících v dané oblasti.

Významnou podporu pro činnost orgánů SPOD představují zejména nestátní neziskové organizace. Tyto organizace poskytují služby sociální prevence – především sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. Těchto služeb je v kraji registrováno celkem 35. Tyto programy jsou zaměřeny také na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

V Ústeckém kraji je vysoký počet dětí (v absolutním i v indexovém vyjádření na 10 tisíc obyvatel) umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Celkově se kraj řadí jednoznačně na první místo mezi kraji v ČR.

Ústecký kraj se řadí, stejně jako v případě dětí a mladistvých, na přední místa ve vykazovaném počtu osob evidovaných kurátory pro dospělé.

V Ústeckém kraji je široká síť sociálních služeb. Pozornost byla soustředěna na vybrané typy služeb sociální prevence. Některé druhy služeb jsou dostatečně dostupné na celém území kraje: V některých lokalitách (např. Podbořany, Postoloprty či Štětí a Šluknovský výběžek) je však síť služeb nedostačující. Na základě těchto skutečností připravuje Ústecký kraj podání individuálního projektu, který bude zaměřený na terénní programy a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Služby sociální prevence poskytují zejména nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je třeba nadále posilovat spolupráci subjektů veřejné správy s neziskovým sektorem. V kapitole 4.2.3 byla provedena analýza vybraných registrovaných druhů sociálních služeb – služeb sociální prevence. Bylo zjištěno, že službu domy na půl cesty nabízí pouze tři poskytovatelé sociálních služeb. Důležitou součástí služby je určitý typ sociálního programu, který bude napomáhat těmto dětem k integraci do společnosti.

Je vhodné, aby výše uvedené služby – sanace rodiny, resocializační programy pro děti, mladistvé a dospělé (např. probační programy), ale i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a domy na půl cesty, nízkoprahová zařízení byly podporovány a šířeny do všech okresů Ústeckého kraje a všechny tyto služby byly dostupné občanům Ústeckého kraje bez rozdílu.

V kraji je vybudována kvalitní síť služeb pro osoby ohrožené návykovými látkami (zpravidla se jedná o sociální služby). Jako velký nedostatek je v Ústeckém kraji pocíťována absence záchytné stanice pro osoby pod vlivem návykových látek.

6 ZÁVĚR

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje byla vytvořena, aby plnila funkci podpůrného dokumentu pro tvorbu a naplňování cílů střednědobého dokumentu – Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2012 – 2016.

Navrhovaná řešení v rámci tohoto materiálu jsou pouze rámcová. Tento materiál analytické povahy si neklade za cíl definovat konkrétní opatření, ale poukázat na současnou situaci v kraji, na funkční oblasti (např. kvalitní síť sociálních služeb), ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Přesto bylo možné vymezit některá doporučení pro návrhy opatření určujících směr preventivních aktivit podporovaných nejen z programu prevence kriminality.

Tento dokument si kladl za cíl poskytnout ucelené informace také občanům kraje o preventivních aktivitách orgánů veřejné správy, nestátních neziskových organizací a dalších participujících subjektů na poli prevence kriminality a sociální prevence. Dokument je každoročně aktualizován.

Seznam použité literatury

- BITTNER P. a kol. Děti z ústavů! Právní a psychologické dopady ústavní výchovy z pohledu ochrany rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Liga lidských práv, 2007. ISBN 978-80-903473-4-2.
- GABAL analysis & consulting. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Praha, 2006.
- MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2008. Praha, 2009. ISBN 978-80-7421-004-4.
- MV ČR. Analýza stavu a dalšího vývoje mladých lidí po opuštění zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy za období 1995 – 2004. Praha, 2007. ISBN 978-80254-0259-7.
- MV ČR. Strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 – 2015. Praha, 2011.
- MV ČR. Typy projektů prevence kriminality, Praha, 2008.
- MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2011. Praha, 2012.
- Ústecký kraj. Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Aktualizace 2009. Ústí nad Labem, 2009.
- Ústecký kraj. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013. Ústí nad Labem, 2011.
- VEČERKA K. a kol. Občané o kriminalitě a prevenci. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Praha, 2007. ISBN 978-80-7338-057-1.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- Český statistický úřad <http://czso.cz/>
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci <http://www.ok.cz/iksp/>
- Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>
- Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>
- Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>
- Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti <http://www.drogy-info.cz/>
- Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>
- Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>
- Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s. www.spj.cz
- Ústecký kraj <http://www.kr-ustecky.cz/>
- Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Seznam použitých zkratk

- ČSÚ – Český statistický úřad
- KŘ PČR ÚK – Krajské ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR
- MŠ – mateřské školy
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- MV – Ministerstvo vnitra ČR
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
- NNO – nestátní nezisková organizace
- OO PČR – obvodní oddělení Policie ČR
- OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- OPP – obecně prospěšné práce
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OŘ PČR – okresní ředitelství Policie ČR
- OV – ochranná výchova
- PK – prevence kriminality
- PMS – Probační a mediační služba ČR
- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- SPJ – sociálně patologické jevy
- SPJ o. s. – Sdružení pro probaci a mediaci v justici
- SPOD – sociálně-právní ochrana dětí
- SŠ – střední školy
- ŠZ – školská zařízení
- TČ – trestný čin, činnost
- ÚV – ústavní výchova
- VOŠ – vyšší odborné školy
- VTOS – výkon trestu odnětí svobody
- VÚSC – vyšší územní samosprávních celek
- VV – výkon vazby
- ZŠ – základní školy

Seznam tabulek

- Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2012 a 2013 a meziroční změna vývoje
- Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2009 až 2013 a meziroční změna vývoje
- Tabulka 3 – základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2013
- Tabulka 4 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2013
- Tabulka 5 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2013
- Tabulka 6 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2013
- Tabulka 7 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2013
- Tabulka 8 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2013
- Tabulka 9 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2013
- Tabulka 10 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2013
- Tabulka 11 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2013
- Tabulka 12 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2013
- Tabulka 13 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2013
- Tabulka 14 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2013
- Tabulka 15 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2013
- Tabulka 16 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2013
- Tabulka 17 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2013
- Tabulka 18 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2013
- Tabulka 19 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2013
- Tabulka 20 – index trestné činnosti v obvodech PČR na jednoho policistu
- Tabulka 21 – rizikovitost okresů Ústeckého kraje v roce 2013
- Tabulka 22 – rizikovitost vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2013
- Tabulka 23 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2000
- Tabulka 24 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 1995
- Tabulka 25 – věková struktura obyvatel kraje
- Tabulka 26 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. (k 26. 3. 2011)
- Tabulka 27 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje
- Tabulka 28 – nezaměstnanost v kraji
- Tabulka 29 – nezaměstnanost v ČR k 31. 12. 2013
- Tabulka 30 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje
- Tabulka 31 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2011
- Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem OSPOD – kurátoři pro mládež 2012
- Tabulka 33 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2011 (pachatelé)
- Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2012 (pachatelé)
- Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány OSPOD v letech 2007 až 2012 (pachatelé)
- Tabulka 36 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2011
- Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2012
- Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2008 až 2012
- Tabulka 39 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2011
- Tabulka 40 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2012
- Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2008 až 2012
- Tabulka 42 – počet sociálně vyloučených lokalit v kraji podle okresů

Seznam grafů a obrázků

- Graf 1 – podíly jednotlivých krajů (v %) na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2013
- Graf 2 – vývoj kriminality v ČR v letech 2004 – 2013
- Graf 3 – vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2007 – 2013
- Graf 4 - vývoj a struktura celkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2006 – 2013
- Graf 5 – trestná činnost mládeže v Ústeckém kraji v letech 2007 - 2013
- Graf 6 – vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013
- Graf 7 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013
- Graf 8 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013
- Graf 9 – vývoj drogové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2007 – 2013
- Graf 10 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež SPOD 2011
- Graf 11 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2012
- Graf 12 – počet evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2011
- Graf 13 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2011
- Graf 14 – počet evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2012
- Graf 15 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění a přestupky 2012
- Graf 16 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí a mladistvých – celkem v letech 2007 až 2012
- Graf 17 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2007 až 2012
- Graf 18 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2007 až 2012
- Graf 19 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2011
- Graf 20 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2012
- Graf 21 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2008 až 2012
- Graf 22 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2008 až 2012
- Graf 23 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2011
- Graf 24 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2012
- Graf 25 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2008 až 2012
- Obrázek 1 – zatížení krajů ČR podle indexu zjištěných trestných činů na 10 tis. obyv. v roce 2013
- Obrázek 2 – Meziroční srovnání trestné činnosti v Ústeckém kraji – v porovnání s ostatními kraji v ČR
- Obrázek 3 – Meziroční změna v registrované kriminalitě
- Obrázek 4 – mapa celkové kriminality v krajích ČR v roce 2013
- Obrázek 5 – mapa sociálně vyloučených lokalit v Ústeckém kraji

PŘÍLOHA

Tabulka P1 – obce a osady ve správních okrscích obvodních oddělení Policie ČR Ústeckého kraje

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Děčín	Benešov nad Ploučnicí / III	Benešov nad Ploučnicí, Dolní Habartice, Dobrná, Horní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Ovesná, Mlatce, Fojtovice, Blankartice, Merboltice, Malá Veleň, Soutěska, Jedlka, Starý Šachov, Malý Šachov, Valkeřice, Sluková, Velká Bukovina, Malá Bukovina, Karlovka, Verneřice, Čáslav, Loučky, Příbram, Rychnov, Rytířov
	Česká Kamenice / IV	Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Horní Kamenice, Filipov, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Líska, Pekelský Důl, Víska pod Lesy, Janská, Kunratice, Lipnice, Studený, Kytlice, Mlýny, Markvartice, Srbská Kamenice, Veselé
	Děčín – město/II	Děčín, Bělá, Škrabky, Jalůvčí, Přípeř, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Horní Žleb, Maxičky, Dolní a Horní Oldřichov, Březiny, Bechlejovice, Chlum, Folknáře, Čechy, Nová Ves, Boletice, Křešice, Nebočady, Lesní Mlýn, Lesná, Velká Veleň, Loubí, Krásný Studenec, Jílové, Sněžník, Modrá, Martiněves, Kamenice, Malšovice, Nová Bohyně, Borek, Javory, Hliněná, Vilsnice, Dobkovic, Prosetín, Skrytín, Choratice, Poustka, Těchlovice, Babětin, Přerov
	Krásná Lípa/IV	Krásná Lípa, Kyjov, Dlouhý Důl, Zahrady, Rybníště, Nová Ves, Nová Chříbská, Doubice, Chříbská, Horní Chříbská, Dolní Chříbská, Chříbské Potoky, Krásné Pole
	Hřensko/ IV	Ludvíkovice, Kámen, Bynovec, Arnoltice, Labská Stráň, Růžová, Kamenická Stráň, Janov, Hřensko, Horní Hřensko, Mezní Louka, Mezná, Huntířov, Františkov Vrch, Stará Oleška, Lužná, Nová Oleška, Brložec, Jetřichovice, Rynartice, Všemily, Vysoká Lípa
	Rumburk/ III	Rumburk, Jiřikov, Filipov, Staré Křečany, Nové Křečany, Valdek, Brtníky
	Šluknov / IV	Šluknov, Království, Císařský, Rožany, Kunratice, Nové Hraběcí, Valdek, Nová Ves, Královská
	Varnsdorf / II	Studánka, Dolní Podluží, Lesná, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rozhled, Jedlová, Lesná, Varnsdorf
	Velký Šenov/ IV	Velký Šenov, Malý Šenov, Janovka, Knížecí, Staré Hraběcí, Mikulášovice, Salmov, Tomášov, Mikulášovičky, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Vilémov
Chomutov	Chomutov – město/II + CV Kamenná / III + CV Černovická/III	Chomutov-město, Údlice, Spořice, Přechápy, Chomutov - sídliště, Málkov, Ahníkov, Lideň, Vysoká, Zásada, Zelená, Hora Sv. Šebestiána, Nová Ves, Křímov, Domina, Krásná Lípa, Nebovazy, Celná, Strážky, Křímov-Suchdol, Staré Spořice, Černovice, Blahuňov
	Jirkov / II	Jirkov, Starý Březeneč, Červený Hrádek, Jindřišská, Vrskmaň, Zaječice, Strupčice, Okořín, Hošnice, Všešudy, Pesvice, Otvice, Vysoká Pec, Drmaly, Pyšná, Mezihoří, Zákoutí, Kalek, Načetín, Jindřichova Ves, Blatno, Boleboř, Hradečná, Květnov, Orasín, Radenov, Svahová, Šerchov, Vinařice
	Kadaň / III	Kadaň, Brodce, Meziříčí, Kadaňská Jeseň, Nová Víska, Pokutice, Pruněřov, Tušimice, Úhošťany, Zásada u Kadaně, Místo, Vysoká Jedle, Rokle, Hradec, Krásný Dvůrček, Nová Víska u Rokle, Želina
	Klášteřec n. O. / III	Ohří, Rašovice, Šumná, Klášteřec nad Ohří, Ciboušov, Hradiště, Klášteřská Jeseň, Lestkov, Miřetice u Klášteřce nad Útočištěm, Verněřov, Okounov, Kotvina, Krupice, Oslovice, Perštejn, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vykmán, Domašín, Louchov, Petlery
	Březno / IV	Březno u Chomutova, Droužkovice, Nechranice, Střezov, Všehrady, Vikletice, Kopeček, Hořenec, Hrušovany, Holetice, Nezabylice, Lažany, Denětice, Bílence, Voděradý, Stranná, Vičice, Škrlé
	Radonice/ III	Radonice, Maštov, Vilémov, Račetice, Libědice, Veliká Ves, Chbany, Hořenice, Malé Krhovice, Poláky, Přeskaky, Roztyly, Soběsuky, Vadkovice, Čejkovice, Konice, Dobřenec, Háj, Vidolice, Kadaňský Rohozec, Kojetín, Miřetice u Vintířova, Vintířov, Vlkaň, Vojnín, Ždov, Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice, Vitčice, Blovy, Pětipsy, Vinaře, Zahořany
	Vejprty / IV	Vejprty, Kovářská, Měděnec, Loučná pod Klínovcem, Kryštofovy Hamry, Výsluní, Celná, Černý Potok, Přebíška, Mezilesí, Rusová, Dolní Halže, Kamenné, Kotlina, Mýtinka, České Hamry, Háj, Výsada, Kýšovice, Soběčice, Úbočí, Volyně

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Litoměřice	Libochovice / IV	Libochovice, Poplze, Dubany, Evaň, Horka, Křesín, Levousy, Klapý, Lkáň, Sedlec, Slatina, Černiv, Chotěšov, Radovesice, Žabovřesky n. O., Budyně n. O., Břežany, Písty, Nížebohy, Přestavky, Vrbka, Roudníček, Kostelec n. O., Mšené-lázně, Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice, Martiněves, Charvatce, Radešín
	Litoměřice / II	Litoměřice, Býčkovice, Dolní Týnec, Hlinná, Chudoslavice, Kamýk, Knobloška, Kotelice, Křešice, Kundratice, Lbín, Levín, Libochovany, Malíč, Maškovice, Mentaurov, Michalovice, Miřejovice, Mlékojedy, Myštice, Nový Mlýnec, Nučnice, Píšťany, Ploskovice, Podviní, Pohofany, Přední Nezly, Řepčice, Řepnice, Sedlec, Skalice, Staňkovice, Starý Mlýnec, Těchobuzice, Tlučeň, Trnovany, Třeboutice, Třebušín, Velké Žernoseky, Velký Újezd, Vinné, Všeradiště, Zadní Nezly, Zahořany, Žalhostice, Žitenice
	Lovosice / II	Lovosice, Bílinka, Bílý Újezd, Blešno, Boreč, Březno, Čížkovice, Děčany, Děkovka, Dlažkovice, Dobkovičky, Dřemčice, Dřevce, Hrušovka, Chodovlice, Chotiměř, Chrástany, Jenčice, Keblice, Kletečná, Kocourov, Kololeč, Leská, Lhota, Lhotka n. L., Litochovice n. L., Lukavec, Lukohorany, Malé Žernoseky, Madvědice, Milešov, Mrsklesy, Obřice, Opárno, Pnětluky, Podsedice, Prackovice n. L., Radostice, Režný Újezd, Semeč, Sifejovice, Skalice, Solany, Staré, Sulejovice, Sutom, Šepetely, Teplá, Třebenice, Třebívlice, Úpohlavy, Velemín, Vchynice, Vlastislav, Vrbičany, Želechovice.
	Roudnice n. L. / III	Roudnice n. L., Bechlín, Brzánky, Bříza, Ctíněves, Černěves, Černouček, Dobříň, Dušníky, Horní Beřkovice, Hrobce, Chodouny, Chvalín, Kleneč, Kostomlaty p. Ř., Kozlovice, Krabčice, Kyškovice, Libkovic p. Ř., Libotenice, Lounky, Mnetěš, Nové Dvory, Předonín, Račiněves, Rohatce, Rovné, Straškov - Vodochody, Vědomice, Vésce, Vražkov, Záluží, Židovice
	Štětí / III	Štětí, Stračí, Počeplice, Hněvice, Radouň, Chcebuz, Brocno, Veselá, Újezd, Čakovice, Hoštka, Polepy, Drahobuz, Snědovice, Vrbice, Vrutice a Račice
	Terezín / IV	Terezín, Bohušovice n. O., Brňany, Brozany n. O., České Kopisty, Doksany, Dolánky n. O., Hostěnice, Hrdly, Nové Kopisty, Nučnický, Oleško, Počaply, Rochov, Travčice
	Úštěk / IV - pod OO PČR Litoměřice	Úštěk, Bílý Kostelec, Brusov, Bukovice, Dolní Chobolice, Dolní Nezly, Dolní Řepčice, Dolní Šebířov, Dolní Vysoké, Držovice, Dubičná, Habřina, Horní Chobolice, Horní Nezly, Horní Řepčice, Horní Vysoké, Hradec, Hradiště, Chotiněves, Jištěrpy, Lhota, Liběšice, Ličnice, Lovečkovice, Lukavice, Lukov, Lukovsko, Mladé, Muckov, Mukařov, Náčkovice, Ostré, Pohorsko, Rašovice, Robeč, Rochov, Soběnice, Srdov, Starý Týn, Tetčiněves, Julčín, Kalovice, Klínky, Knínice, Konojedy, Levín, Levínské Petrovice, Touchořiny, Trnoblany, Třebín, Vědlice, Zelený, Zimoř.
Louny	Louny / II	Blšany u Loun, Brloh, Bedřichovice, Cítoliby, Černčice, Černocho, Dobroměřice, Debeř, Donín, Hříškov, Hvíždalka, Hnojnice, Hořenec, Hřivice, Chlumčany, Charvátce, Chožov, Chraberce, Chrastín, Jablonec, Koštice, Kozly, Kysta, Lahovice, Libčevy, Lišťany, Louny, Mnichov, Mnichovský Týnec, Nečichy, Nová Ves, Obora, Orasice, Pátek, Panenský Týnec, Peruc, Počedělice, Radonice, Řisuty, Sinutec, Slavětín, Smolnice, Strádonice, Sulec, Telce, Toužetín, Třtěno, Uherce, Veltěže, Vlčí, Vojnice, Vojničky, Volenice, Vršovice, Vrbno nad Lesy, Všeclapy, Želevice, Želkovice, Žerotín, Židovice
	Kryry / IV	Běsno, Bílenec, Blatno, Březnice, Černčice, Dětaň, Dolní Záhůří, Drahonice, Dvorce, Horní Záhoří, Králov. Údolí, Kryry, Kružín, Ležky, Libkovic, Libyně, Lubenec, Lužec, Malměřice, Mlýnce, Mukoděly, Očihov, Očihovec, Petrohrad, Příběnice, Řepany, Skytaly, Stebno, Strojetic, Struhař, Vesce, Vidhostice, Vítkovice, Vrbička, Vroutek
	Podbořany / III	Blšany, Brody, Buškovice, Čárka, Dolánky, Hlubany, Chmelištná, Chotěbudice, Chrástany, Kašice, Kněžice, Krásný Dvůr, Letov, Liběšovice, Malá Černoc, Mory, Nepomyšl, Neproblize, Němčany, Nová Ves, Oploty, Podb. Rohozec, Podbořany, Pšov, Siřem, Soběchleby, Stachov, Sýrovice, Valov, Vysoké Třebušice, Zlovědice
	Postoloprty / III	Bítozeves, Blažim, Březno, Břvany, Domoušice, Dolejší Hůrky, Drahomysl, Hořany, Hradiště, Hřivice, Jimlín, Kocanda, Konětopy, Lenešice, Levonice, Lipenec, Lipno, Lišany, Malnice, Markvarec, Minice, Mradice, Nehasice, Nečemice, Opočno, Pnětluky, Počerady, Postoloprty, Rvenice, Seletice, Seměnkovice, Senkov, Skupice, Solopysky, Strkovice, Tatinná, Touchovice, Truzenice, Třeskonice, Tuchořice, Velemysleves, Vidovle, Vrbka, Výškov, Zálezly, Zbrašín, Zeměchy
	Žatec / II	Bezděkov, Břežany, Čeradice, Činov, Deštnice, Dobříčany, Dubčany, Holedeč, Holedeček, Hořetice, Chudeřín, Kličin, Klůček, Lhota, Liběšice, Libočany, Libořice, Líčkov, Měcholupy, Milčevy, Milošice, Nová Hospoda, Nové Sedlo, Přivlaky, Radíčevy, Rybňany, Sádek, Sedčice, Selibice, Staňkovice, Stekník, Stránky, Stroupeč, Trnovany, Tvřšice, Veletice, Velichov, Velká Černoc, Větrušice, Záhoří, Zálužice, Žatec, Žabokliky, Želeč, Železná, Žíželice

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Most	Most (II) + Most Zahradní (III)	Most - město, Souš, Rudolice nad Bílinou, Most- Velebudice, Most - Zahradní, Most - Vtelno
	Litvínov (III) + Hamr (III) + pol. st. Nová Ves v Horách a Lom	Litvínov - Horní Ves, Šumná, Loučná, Chudeřín, Dolní Litvínov, Růžodol, Lounice, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Dlouhá Louka, Libkovice, Lom, Les, Černice, Horní Jiřetín, Hamr, Janov, Křižatky, Jezeří, Český Jiřetín, Fláje, Klíny, Mníšek, Brandov, Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Lesná, Malý Háj
	Meziboří (III)	Meziboří
	Obrnice (III)	Braňany, Kaňkov, Želenice, Liběšice, České Zlatníky, Obrnice, Chanov, Patokryje, Svinčice, Lužice, Sedlec, Vtelno, Dobřice, Korozluky, Skršín, Chrámce, Bedřichův Světec, Bělušice, Odolice, Milá, Bečov, Zaječice, Volevčice, Polerady, Čepirohy, Bylany, Vysoké Březno, Malé Březno, Saběnice, Havraň, Moravěves, Nemilkov, Lišnice, Koporeč, území bývalých obcí: Židovice, Stránce, Kamenná Voda, Skyčice, Slatinice, Vršany
Teplice	Teplice (II) + Trnovany (II) + Prosetice (III)	Statutární město Teplice, část Řetenice, Šanov I, centrum, sídliště Nová Ves, Bílá cesta, obce Újezdeček, Hudcov, část Trnovany, Šanov II, obec Proboštov část Prosetice, část Šanov I, vilová zástavba Valy, obce Kladruby, Bystřany, Rtyně nad Bílinou, Žalany, Bořislav, Žim
	Krupka (III)	Město Krupka, části Bohosudov, Unčín, Vrchoslav, Nová Vrchoslav, Maršov, Dolní Maršov, Nové Modlany, obce Modlany, Srstice, Staré Srstice, Soběchleby, Suché, Dražkov, Kvítkov, Horní Krupka, Fojtovice, Habartice
	Dubí (III)	Město Dubí a jeho části Pozorka, Mstišov, Bystřice, Běhánky, Dražůnky, obce Novosedlice, Cínovec, Přítkov
	Duchcov (III)	Město Duchcov, Osek, Hrob, obce Košťany, Háj u Duchova, Oldřichov, Jeníkov, Zabrušany, Želénky, Všechlapy, Lahošť, Kamenný Pahorek, Mikulov, Moldava, Nové město v Krušných horách, Dlouhá louka
	Bílina (III)	Město Bílina, obce Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Chotějovice, Křemýž, Ohnič, Žichov, Měrunice, Mrzlice, Tvrdín, Razice, Štěpánov, Lukov, Světec, Štrbice, Kostomlaty pod Milešovkou, Bžany, Lhenice, Lbín, Lysec, Bukovice, Hlince, Přončický, Chouč, Kučlín, Mukov, Úpoř, Dolánky, Hradiště, Mošnov, Pytlíkov
Ústí nad Labem	Chlumec (IV)	Chabařovice, Chlumec, Hrbovice, Roudníky, Přestanov, Stradov, Žandov, Varvažov, Telnice, Liboňov, Větrov, Zadní Telnice, Adolfov, areál fa Chabařovické strojírny, čerpací stanice Ono, areál fa Egres, areál bývalého Dolu 5. květen
	Libouchec (IV)	Libouchec, Čermná, Mnichov, Arnultovice, Velké Chvojno, Malé Chvojno a Luční Chvojno, Žďár, Žďárek, Knínice, Petrovice, Nakléřov - Panenská, Krásný Les, Tisá, Rájec, Ostrov, Antonínov, Libov, Lipová a Arnultovice
	Velké Březno (IV)	Velké Březno, Valtířov, Malé Březno, Leština, Zubnice, Týniště, Doubravice, Homole u Panny, Háslice, Nová Ves u Pláně, Bláhov, Dolní Lhota, Suletice, Rýdeč, Řetouň, Proboštov, Tašov, Čeřeniště, Malečov, Němčí, Březí, Horní Zálezly, Byňov, Liškov, Lhota pod Pannou
	ÚL-Trmice (III)	Trmice včetně Újezdu a Koštova, Řehlovice a místní části Stadice, Brozánky, Habří, Radejčín, Dubice a Moravany, Stebno s místními částmi Suchou, Podlešínem, Milbohovem a Chvalovem, Habrovany, část obvodu Ústí n. L.-město, Předlice a Hostovice až téměř k Větruši
	ÚL-Neštěmice (III)	sídliště Skalka, Výšina a obec Ryjice vč. chatových osad, sídliště Mojžíř, Zadní Mojžíř, Neštědice, obec Neštěmice až po skálu na počátku ulice Opletalova u Krásného Března, obce Povrly, Ryjice, Blansko, Dolní Mirkov, Český Bukov, Lužec, Lysá, Mašovice, Maškovice, Mirkov, Roztoky, Slavošov, Šachov, Radešín a Sovolusky
	ÚL-město (II)	Ústí nad Labem - město + Dolní Zálezly, Vaňov, Ústí n. L. - severní Terasa + Chudarov, Chudarov, Radešín, Sovolusky, Žežice, Mlýniště, Libov, Lipová, Neznabohy
	ÚL-Střekov (III)	Ústí nad Labem - Střekov, Olšinky, Svádov, Olešnice, Budov, Nová Ves, Sedlo, Kojetice, Sebusín, Církvice, Tašov
	ÚL-Všebořice/III	Skorotice, Božtěšice, Strážky, Habrovice, Bánov, Podhoří, Český Újezd, Střížovice
	ÚL-Krásné Bř./III	městská část Krásné Březno